

JA ØGYAJPXY JA ØMYADYA'AKY MIDI JA LUCAS YJAĀY

Ja Teófilo ya'at yiktanija'ayi

¹⁻⁴ Migu'uk Teófilo, may ja jaa'y tø tjajaadyanwa'andi tyimyjade'en ja madya'aky sam øots ja nmigu'uk tø t'ejxti pøn ja Jesús kyudanaadyip. Nayide'en sam øots ja tø nyiktuk'ejxyin, sam øots ja tø n'ixpikyin, jade'ents ja tjaja'wa'andi pøn jaty t'ejxtøø tnija'widøø sa jaty cho'ondaajky. Ja'ats tø pyudøkiyidi jøts ja øgyajpxy ømyadya'aky ja tkajpxwa'kxtit. Nay tøts øts ja nbemuky ngonmuky ti jaty tuujnøø ku ya'at øgyajpxy ømyadya'aky cho'ondaajky. Ixyamts mets ja jade'en ndyimdyanijayi, jøts wa'ats xnijawit ja tiy'ajtin, sa jaty tø myiknøjmi ku ja tø myiktukmadøø yø'øbi ixpøjkin.

*Ku ja ankilis tnigajpxy jøts ku ja Juan Bautista
kyaxø'økwa'añ*

⁵ Ixyam idø'øn cho'onda'aky ja madya'aky. Ku dø'øn ja Herodes wyinaty rey'aty jam Judea, jamts ja teety wyinaty tu'uk chøøni pøn txøøw'ajtp Zacarías, ja' y'ijty møøt tyuñ tukpiky ja teetyøjkti pøn yiktejp Abías. Elisabet ja ñidø'øxy xyøøw, teety Aarón ja tyeetyl'ap'ajtmip.

⁶ Janch øy jaa'y idø'øn ja amajtskti, pyaduujnidip idø'øn Dios kyutujk ja' pøni ti ja yikta'ana'amdi. Jade'ents ja ka'ap pøn sa ñii'mxyidi, jade'en ja ka'ap pøn pyøky'ijxyidi.

7 Ka'ats ja y'u'nk ja teedi, ni ja Elisabet ka'ap ja y'u'nkpaaaty, tyimyajaa'ñidi ja namajtsk wyinaty.

8 Xjats tuk'ojk ja Zacarías yjaa'y tyaja'jtidøø jøts ja ttuujnidit ja windsøjk in ja Dios.

9 Jade'en idø'øn ja tkostumbr'iattì ku ja teetyøjk ja jade'en tyaja'adyidi, winets ja tniwøjti pøn jap uktøkip jap ma ja Dios yikwindsø'øgi, ma poom tyøy. Xjats Zacarías ja ojts tyimdyajaa'adyi, ja' ja poom ojts tyiktøy.

10 Ixam ja poom wyinaty jade'en tyøy, jøts niduki'iyi ja mayjaa'y ixap yjanchapkajpxmidøø tsaptøjkwimpy.

11 Winets ja Zacarías t'ejxpaaajty tu'uk ja Dios y'ankilis jøts ku ja yap aga'ñ'ampy tyan i ma ja poom yikpikta'aky.

12 Ku Zacarías ja ojts jade'en t'ejxpaaaty, ni sudso'ampy ja kya'ukwìnmaa'nbyatni, tsø'øgi ja janchyik'o'jkniyip.

13 Xjats ja ankilis ja ñimaajyøø:

—Zacarías, kidi mdsø'øgi, to Dios mgajpxaaajkin mmado'oxiyi jøts pyaatp mnidø'øxy Elisabet tu'uk ja mutsku'nk. Mbäattip m'u'nk tu'uk, Juan ja mdukxøøw'attip.

14 Mdaxonda'akp ja' mdajotkujk'atp ja', jøts may ja jaa'y ja nayide'en ttajotkujk'attit ku ja kyxø'økt.

15 Ja'ats mok nøjkx ja kunuu'kxin tmøøt'aty jam Dios wyingujkp. Niwine'enin ja nøø ja tkatunk'att, ka'ap ja y'amu'ukyjaa'y'att. Jaayip ja Espíritu Santo tyuktatøjkniyi ja wyinmaa'ñ yam ja ka'aním myiñ næxwiiñ.

16 Ja'ats ja Israelit jaa'y tyukja'myatsp tyukja'byaatp ja Dios Teety jadigojk.

17 Jawyeen ja Juan mye'ent, jaanimts ja nwindsøn'ajtim mye'ent. Nayide'en winmäa'ñ nayide'en kutujk ja tmime'ent sám ja Dios kyugajpxyin, ja Elias'ajtpi. Jade'ents ja u'nkteety u'nktäak ja tyikjotimbett, jøts ka' ti tsep niti aki møøt chøønidit y'u'nkti y'unä'jkti, jøts ñayikmado'op ja' pøn kidyimyadoodip. Jade'ents ja tyiktøøjit tyiktuudajkit ja jaa'y wyinmäa'ñ jøts ja tjøp'ejxtit ja nwindsøn'ajtim.

18 Jade'en ja Zacarías yiknimäa'y, xjats ja ąnkilis ja t'amidøøy:

—¿Sudso'ampy øts ya'at ndajotkujk'att jøts ku yø tiy janch, pø tum møjaa'ñits øots amajtsk?

19 Xjats ąnkilis ja y'adsojøø:

—Gabriel'ajtp øts, jøts Dios ø nmidumpy; ja' øts idø'øn tø xkexy jøts mets ya'at ąaw ayuujk ndukmado'ot.

20 Jabi ka'apxi jatyi tø xmibiky sa me tø nnøjmi, tants inetuum, jaanim me mgajpxt ku ja m'u'nk kya'axt. Jatp kubatp idø'øn ya'at jade'en sa ø tø nwä'añ.

21 Ixap idø'øn mayja'a'y t'awejxti ja Zacarías, maadyip tajtip ja jap ku ja jadine'en tyä'ñini jeky jap tsaptøjkjøtpy.

22 Xjats ku ja pyidsiimy, ka'ap y'aaw y'ayuujk ja t'ukyajkni, jøts ja tyimyjatyi tjä'gyukidøø kudamik ja wyinaty tø y'ejxjøøxy y'ejxma'aty jap tsaptøjkjøtpy. Nugo ja ja'ayi tnidoni, tøyi ja wyinaty y'uu'mni.

23 Kuts xyøøw ja ojts tyika'pxy winaak xøøw ja wyinaty tø yiktaguwani t'adsøønit ja tsaptøjk, winets ja ñøjkxni tyigam.

24 Jøts ja ñidø'oxy Elisabet ja nay jatyi yjøtpy'ajtni ku ja et ja xøow jade'en y'uknajxy, magoxxk po' ja y'ijty jap tyøkjøtpy jadine'en ja kya'ukpidsømni. Yide'en ja wyinmay jøts ja wyaq'añ:

25 “Ja'agøjxp Dios tø ttuñ ja may'ajt jøts øts ja jaal'y xka'ukmi'ajkniyit.”

Ku ja ąnkilis tnigajpxy jøts ku ja Jesúš kyaxø'økwa'añ

26 Xjats ja Dios kidudujk po' tkejxy ja y'ankilis Gabriel jam Galileit naxjotp ma ja kajp txøow'aty Nazaret,

27 jøts ja t'ats'ext ja tø'oxyøjk pøn txøow'ajtp María, oy yikxon ja yjaal'y'aty. Niwa'añ ja wyinaty y'ejtni jøts ja tmøøt'amajtskit tu'uk ja yaa'dyøjk midi txøow'ajtp José, ja rey David y'aptat-sk.

28 Xjats idø'ón ąnkilis ja jam tnidøjkìyì'ñ ma ja jam wyinaty chøoni jøts ja tnimaay:

—;Dios køjxp ngajpxpøø'kxy, tø ja mmay'atyiyi! Ixa mets ja nwindsøn'ajtim møøt m'ejtni; tø ja Dios njantyimgyunuul'kxyi ku nadyu'uk tø myik'a'ejxi wine'enin mdø'oxyøjk'atti naxwiin.

29 Kuts ja twin'ejxpejty ja ąnkilis jøts ku ja jade'en myigajpxyi, ñigyumaaap ja tyimyja'wyiyì'ñ, jade'en ja kø'øm ñawyinmaaq'nxyiyi ti ja jade'en ttakajpxpoo'kxiyip.

30 Jøts ja ąnkilis ñimaajyøø:

—María, kidi mdsø'ogi, tø Dios m'øy'ijxyiyi, mjanchtajotkujk'ajtip ja'.

31 Mjøtpyip mets, mbaaatp tu'uk mmajnku'nk, JESÚS ja mdukxøow'atp.

32 Møk winmaaq'ñ møk kutujk ja myøot'atp; Dios U'nk ja yiktejt, yikutujkpi Dios Teety ja pyikta'agiyit sám ja y'apteety'amøj David,

33 jøts ja wyindsøn'att jam Israelit y'etjotp xemikøjxp; niwìndem ja kyutujk ja kyakøxt kyanaxt.

34 Xjats ja María tyiktiyy ja ąnkilis:

—¿Ti sudso dø'øn ja ndejin jade'en yjatt? Pø ka'animts øts nniyaa'y nbaaty.

35 Winets ja ąnkilis y'adsøoy jøts ja wyaañ:

—Ja Espíritu Santo mnimeniyip, jøts ja Dios Teety tsajpjøtpyit ja' myøk'ajtin jade'en mduniyip. Jøts paty ja niwine'enin tkayikpøktyu'unt, wał'ats ja y'ett midi idø'øn myika'axp. Tø ja jade'en ttanibiktaagi jøts ja Dios U'nk yiktejt.

36 Ñayı pyaąatp ja mmigu'uk Elisabet myajnku'nk tu'uk, øy idø'øn ja yjamøjaaq'yiñi. Ixyam ja tudujk po' kujk ttsøm'ity ja y'u'nk yam ja ka' tyimy'ukyikjøp'ijxy jøts y'u'nk ja tpaatt.

37 Ka' Dios ti kyamayiyi.

38 Xjats ja María wyaañ:

—Ane'emy øts ja Dios xyik'ity; wan øts ja jade'en xuñ sám ja tø wya'añin.

Winets ja ąnkilis jatyi choo'naa.

Ku ja María ñijkxy jøts t'ats'ijxy ja Elisabet jam tyøjkwindum

39 Jøts ja María nayı winet et anøø adsu'jky ojts ñijkxy jam kojpkjotp ma ja kajp wyinaty tu'uk jam Judeit ñaqxjotp,

40 jøts ja ojts tyøki Zacarías tyøjkjotp, jamts ja ojts tkajpxpøø'kxy ja Elisabet.

41 Kuts Elisabet ja jade'en tmadøy ku María ja jade'en kyajpxpøø'kxyi, jatyi ja tyimyja'wiyiñ yjotp ku ja mutsk y'adiijch, wiñets ja Espíritu Santo ja amuum tyatøjkiyøø.

42 Jøts ja yide'en møk yjantyimwyaqaañ:

—Tø Dios mjantyimgyunu'u'kxyi ku tø myik'a'ejxi wine'enin ndø'øxyøjk'ajtindi naxwiiñ, jøts yø m'u'nk nayide'en tø yikunuu'kxy.

43 ¡Tyimdyi øts tyimbyøn øts ku øts nwïndson'ajtim tyaqagu'nk xkugajpxi!

44 Ja'ayi ja mgajpxpoo'kxin tø ndyimyadøy, jatyi øts n'u'nk ja xonda'agyi tø yjantyimyik'adi'ichiyyi.

45 Nekim xøñim mets ku ja tø xjanchjawi xkunuu'kxyjawi, jatp kubatp idø'øn yø jade'en sa yø Dios tø tyikutuky.

46 Xjats ja María wyqañañ:

Øy tsuj ngunu'u'kxyjawi ja nwïndson'ajtim,

47 myinijkxpy øts n'qaw njoojt ja nDios Teety Yikniñtsokpi.

48 Tønim ja Dios tñijawi jøts tø t'ejxjimbity ja y'u'nk ja myaay,

yamnim øts ñet ejtp ejtni xoni nyiktejt wiñe'enin ja naxwiiñit jaq'y yja'atti ya naxwiiñ.

49 Janch møj ja Dios myøk'ajtin ku øts ja jade'en tø xuñ;

pø wyandijpyts idø'øn yjanchwa'adsi yjanchkapøkmyøødi.

50 Ejtp ja tpa'ayo'ot pøn jaty ja wiñdsø'jkiyip.

51 Tø tyikwingaxi'iky ja myøk'ajtin ku ja tø tmimajadaajki ja namyikaxi jaq'dyi wiñmqañ.

52 Tø tyik'amutski pøn jaty kamaabyim yikutujktip,

jøts ja tø tyikjot'amøkpiky ja ayoobidi pøn jaty aay
pista'ák yik'ejxtip.

53 Pøn jaty ayoodip wínmaadyip, tøts ja tmø'øy ja
jotkujk'ajtin,

jøts ja kumeeñ jaa'y jadi'iñi wá'ats wiwøpy tø yik-
pagajxnidi.

54 Tø ja tpudøki ja Israelit kajp ejxim ja y'u'nk
t'ejxkapyin;

ka'ap ja tja'dyigøy paty ja tø t'ayo'ixy,

55 sám ja ojts yiktukmadowdin ja n'oktaakti ja
n'apteetyi, møöt ja Abraham, ku ja y'u'nk
y'una'jk jade'en kyakøxt kyanaxt.

56 Xjats ja María jam tmøøtäa'níyii'ñ tigøøk po'
ja Elisabet; ku jade'en ñajxy, jaanimts ja ñøjkxnæa
tyøjkwiindum.

Ku ja Juan Bautista kyaxi'iky

57 Xjats ja xøøw ja po' tpaajty juuni et ja Elis-
abet kya'axt. Jade'ents idø'øn yikaxi'iky tu'uk ja
myajnk'u'nk.

58 Jatyi ja myigu'uktøkti myigujøøndi
myigudøkti ñimejnidi. Janch yikajxakp ja' ku ja
tniјa'widøø jøts ku ja Dios wyinaty ja kunuu'kxin
møj tø myø'øyiyi.

59 Jøts ja kiduktujk xøøw tyiknøjkxtøø ja
maxu'nk jøts ja ejxa'an yikmo'ot ñe'kxkøjxp,
jamts ja tpikta'ákwajniди ja xyøøw sám ja tyeety
xyøøw'atyin Zacarías.

60 Jøts ja tyaqak, ka'ap ja tkupiky, yide'en ja
wyaañ:

—Ka', ka'ap yø jade'en txøøw'att. Juan yø
xyøøw'atp.

61 Xjats ja yiknimaay:

—¿Tiku yø jade'en yiktejt? Pø ka'ats ja mmigu'uktøjk jade'en pøn txøøw'aty.

62 Winets ja tyiktøødøø ja u'nkteety ti tyukxøøw'atp ja y'u'nk, nugo ja ttanidoniidi.

63 Jøts ja ojts t'amidøy tu'uk pedasi ja puu'yu'nk ma ja tkøxjajyit ja xyøøw, xjats tpiktaajky: "Juan yø xyøøw." Jøts ja jaa'y ñigiyumaap yjanchhajttøø ku ja t'ejxtøø jade'en.

64 Jøts ja Zacarías nay jatyi ojts y'awijy jadigojk, jatyi Dios ja tkajpxpøø'kxy, møk ja ttukmøjøwi.

65 Ja'agøjxp ja ñigiyumaap tja'widøø ja tøk'ayø'øbyidi, jatyi ja ojts tkajpxyø'øgyojeti sa wyinaty tø yjaty kyubety, jøts ja yiknija'wiyii'ñ wine'enin ja Judeit jaa'y jam chøønidøø y'etjotp.

66 Pøn jaty ja jade'en tnimadoodip, nugo ja tkumayidi tkudajidi jøts ja xem yam ñayiktiyidi ñay'amidøyidi:

—¿Ti yø tyu'ump, ti yø pyaqatp yø mutsku'nk ku yø yaakt?

Jabi janchmøøjyipts ja Dios kyunuukxin yø'.

Ku ja Zacarías ja Dios yikajpxøø

67 Xjats ja Zacarías ja Dios tyukajpxøø ja ayuujk ku ja wyinaty tø tyatokiyi ja Espíritu Santo, jøts ja wyaqañ:

68 Janch møj ja Dios ja kyunuukxin tmø'øy ja Israelit kajp,
ku tø tnimiñ tnija'aty ja y'u'nk y'unaq'jk wine'enin
adøm ja xja'ajtindøø, tøts nitsoojkin ja
xukpaajtyim.

69 Tø ja tu'uk tkexy ja yikutujkpøi pøn
xuknitso'ok'ajtindøø ja nbøky,
nay ja David y'ap y'ok pøn y'ijty ja Dios tmidump.

- 70 Jade'en sa ja Dios Teety jawyeenip ojts ttuknigajpxy ja kyugajpxy,
- 71 jøts ku ja xaniguwàndujtìn ja nmìdsep ja nmi'ajkibi jøts nìduki'iyyi pøn x'øy'ejxim xka'øy'ejxim,
- 72 jøts ku ja ndeety'ap yik'ayo'ejxtit ku ja ka'ap tja'dyigøy ja y'ayuujk.
- 73 Ku ja wyinaty tø twànda'aky, jade'en ja ndeety'amøj Abraham yiktamìwàndaqagi
- 74 jøts ku ja xukmìmadaqajkin ja nmìdsep, jøts ja jotkujk nmidiu'unin, nìsudso ngatsø'ljka'ant,
- 75 øy tsuj tiy janch ndsinqaq'yindit, jade'en ja nwìndsø'ljka'andit ejtp.
- 76 Jøts mets u'nk, mets ja Dios tsajpjøtpyit mguga-jpxy'atiyip,
kumi mets ja jaqa'y wyinmaaq'ñ ja myiktøøjip myiktuudaqajkip jøts ja nwìndsøn'ajtim yikjøp'ext,
- 77 jade'ents ja jaqa'y tnijawidit jøts ku ja mye'ent yiknitsokpi jøts ku ja pyojkpimaa'kxt.
- 78 Jadine'en ja Dios xtsøjkyim xpa'ayø'øyindi jøts ja xanikejxyim ja y'u'nk ja yiknitsokpi,
- 79 ja'ats xyikwejim xyikajim, kujaj kudøø'kx xyiktsinqaq'yindit. Ja' xukmajtstujtimp ja nga'ødyu'unin ja ngugoots'ajtin,
jøts ja xuk'ejxit xuknija'wa'ant ja tsinqaq'yin midi øy midi tsuj, jotkujk'atyim Dios wyingujkp.
- 80 Jade'ents ja mutsku'nk ye'jky, møk møjaaw, wijy quejy, jøts øy tsuj ja winmaaq'ñ tjagyepy. Jøts ja y'atsinqaay jawyeen jam abak etjotp mañiti kya'ity, winetnimts ja ñank'y'ejxi ma ja Israelit jaqa'y jamdi.

2

Ku ja Jesús kyaxi'iky

¹ Xjats ja møj windsøn Augusto winet et ojts tn'i'ane'emy mæk'ampy jøts ja naxwii'ñit jaq'y niduk'i'iyi yikjaamyuktit.

² Ja Cirenio jam wyinaty Siria kudunk'ajtp ku dø'øn ja jade'en miduk'ojk tjaamyuk'okwændøø ja jaal'xyøøw jøts ja jumøjt.

³ Xjats ja jaq'y jade'en ñøjkxti kyø'ømgajpkøjxpti, jøts ja xyøøw jøts ja yjumøjt tkøyaktit jam.

⁴ Jade'en'ampyts ja José jam Galilea chøø'ñ ma ja kajp txøøwi Nazaret, jøts ja ñøjkxtøø Belén jam Judeit y'etjotp ma ja David wyinaty tø kyaxi'iky, kumi ja' ja José tyeety'ap'ajtpy.

⁵ Patyts ja jam tmøøtnijkxy ja María jøts ja tkøyaktit ja xyøøw ja yjumøjt, tøts wyinaty ja kajpxy ttunidi jøts y'amajtskidit. Jøtpynim ja wyinaty.

⁶ Winets ja y'u'nk ja nay jam pyaajtøø, jam ja ojts pyo'ga'pxy.

⁷ Jøts ja tpaaajty ja yjagyoobu'nk, ojts t'ability jøts ja ojts tkø'øky jam jiuyjkjøø'kx'ii'ñijotp. Ka'ap ja ja'taaajk jam wyinaty tø ñibaqadi, patyts ja jamyi tyandøø.

Ku ja borreek'ejxpíja ankilis pyaadyidi

⁸ Jamts wyinaty jiuyjk'ejxpidi tsig'i ejxpidi wingon ma ja kajp txøøwi Belén, ja'ats t'ejx'ejttip tsunaxy'ampy ja byorreegidi.

⁹ Xjats ja jam jotmøñ t'ejxpattøø ja Dios y'ankilis. Jade'eñi ja jam tyimyikjajtaajky ma ja wyinaty, jøts ja yjantyimchø'jkidøø.

¹⁰ Nimqajyidibik ja ankilis inet ja'adi:

—Kidi mdsø'ögidi, øgyajpxy øy'ayuujk ø nmimimpy. Ja' mee ndukmadoowampy, ni'ijtyi ja ja'a'y ja tjantyajotkujk'attit:

¹¹ tø ixym kye'exy ja CRISTO, ja nwindsøn'ajtim, ja yiknitsokpi ma ja David jam kyugajp'ajty, ja' kyajpkøjxp.

¹² Ja' idø'øn ja wyinaty ku inet xpaaattit tu'uk ja maxu'nk mots'abidity kyø'øgyi jam jiyujkjø'kx'ii'ñjotp.

¹³ Jaaktyimgyaxø'ktip inet ja may ankilis jam ma ja tyu'ukpi wyinaty, jøts ja Dios ja møk ttukmøjawidi ttukunuu'kxyjawidi, yide'en ja wyaq'andi:

¹⁴ jKunuu'kxy mets Dios Teety tsajpjotpít ku øy'ajtin tsuj'ajtin tyaky ya naxwiin naxkijxy, jøts ja ja'a'y yikmo'odi pøn tmijotkujk'atwandip ja Dios!

¹⁵ Xjats ku ja ankilis wyimbejtnidøø ku ja ñøjkxnidøø jap tsajpjotpý, winets ja jiyujk'ejxpidi nixem niyam ñawyambinañwa'jkidøø:

—Wants idø'øn tja'myindi Belén, jamts ja t'ats'ijxyindi midi Dios tø xuknijaq'windi.

¹⁶ Xjats idø'øn putyi ñøjkxtøø, jøts ja María jam ojts tjanchpaatti møøt ja José, janch jamdamik ja mutsku'nk tø yikø'øky jiyujkjø'kx'ii'ñjotp.

¹⁷ Kuts ja jade'en t'ejxtøø, winets ja tnimadyaktøjkidøø sa ja ankilis ja wyinaty tø tyamimadya'agyidi ja maxu'nk,

¹⁸ jøts ja ñigyumaap yjanchjajttøø pøn jaty jam wyinatyi.

¹⁹ Jøts ja María ja'myech ja tyik'ity sa ja wyinaty tø yiknøjmi, ja' ja wyinmaa'ñ'ajtnip.

20 Xjats ja jiyujk'ejxpi wyimbejtnidøø. Møk ja Dios ja ttukmøjyawidi ttukunuu'kxyjawidi ja'agøjxp ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti tnijawidi jøts ku ja jade'en tø yjantyimjyaty.

Kuja maxu'nk Jesúsy'atsyiktuk'ijxy ja Dios Teety tsaptøjkjotp

21 Kiduktujk xøøw ja mutsk ojts yikpiktaqajki ja ejxa'an ñe'kxkøjxp jøts ja yikxøømøøy JESÚS. Nay ja' ttukxøøw'ajty midi ja María ja ankilis wyinaty tø tyukmadøyi ku ja wyinaty ka'aním tjøtpy'aty.

22 Xjats ku ja tiempí tpaajtý wine'en ja wyinaty tø t'a'ejxidi wyq'atsti sám ja Moisés kyutujk wyq'añin, wínetnímta ja maxu'nk ja jam Jerusalén ttaninøjkxtøø ja Dios.

23 Jade'en'ampy idø'øn ja jade'en ttundøø kumi yide'en ja Dios kyutujk yja'ayi: "Tum Dios ja mixyuna'jk yiktamiyoxtip pøn jagyoobi'ajtp."

24 Xjats idø'øn ja jade'en t'atswindsø'kjidøø sám ja Dios Teety tø tyikutukyin: namajtsk naxpák, pøni ka'ats ja te winets ja tsapák nayide'en namaitsk yiktawindsø'øgit.

25 Jamts wyinaty ja jaq'y tu'uk chøøni Jerusalén pøn txøøw'ajtp Simeón. Janch øy jaq'y idø'øn ja'. Yjanchja'myejchp idø'øn Dios ja'. Ja'ats idø'øn tjøp'ejx'ejtp ja Israelit kajp juunim idø'øn ja yjadyimy'uknitso'ok'att. Jam ja Espíritu Santo ja wyinaty tmøødi,

26 jøts tø ja wyinaty twanda'aky jøts kunim ja jawyeen t'uk'ext ja Cristo pøn ja Dios Teety kyaxp, wínetnímta ja y'oookt.

27 Xjats ja wínet ñijkxy tsaptøjkjotp, ja Espíritu Santo ja yiknøjkxi; kuts ja maxu'nk Jesúsjam

wyinaty ja tyeety tyaqak tø yiknijkxyi jøts ja jade'en tpadundi ja kutujk,

²⁸ jøts Simeón ja jam tnixajiyii'ñ kyø'køjxp jøts ja tsaa'ñijty, jøts Dios ja ojts ttukmøjaawi ttukunuul'kxyjawi, yiðe'en ja wyaañ:

²⁹ Dios Teety, tøts ñet, wan øts ñet jotkujk t'oo'kni. Tø xpaduñ ja m'ayuujk sa ø xnimaay.

³⁰ Tønim ø nwemp'ixy ja yiknitsokpi

³¹ midi tø xanibiktaagi ja naxwii'ñit jaa'y.

³² Yø' idø'øn tu'ump ja may'ajtin jøts ja jaa'y mja'myatstít mja'byaqadit pøn ka' y'Israelitjaa'yidi.

Yø'øgøjxp idø'øn yik'ejxkaptit ja Israelit kajp midi tø xwi'ixy.

³³ Xjats ja José janchñigyumaqap yjajtøø møöt ja ñidø'oxy ku Simeón ja mutsk jade'en tnigajpxy.

³⁴ Winets Simeón ja kyunuul'kxmyigajpxidøø. Yikajxaktip ja' jøts ja María yiknimaay, ja Jesúš tyaqak:

—Ejx madow, ja' yø mixyu'nk tø yiktanibiktaagi jøts Dios Teety y'øy'ajtin ttukpaajtit may ja Israelit jaa'y. Nay mayts ja tkapaattit ku jaa'y yø may kyagupøkit.

³⁵ Jade'ents idø'øn ja yiknijawit sa pønjabøn wyinmay y'am yjotp. Mdyimchaachkuwinmayip mets ja øy, tyimchaachjawiip mets m'anmija'win ja'.

³⁶ Jamts wyinaty tu'uk Dios kyugajpxymi, Ana ja tø'øxyjk xyøøw, ja Fanuel ñøøx, ja Aser ja y'aadsidip kyugojidip. Møjaa'tyigøynits idø'øn ja'. Tyimy'unq'jkyi ja y'amajtskiyii'ñ jøts ja ja'ayi wixujk jumøjtyi tmøøtsinaay ja ñiyaay.

37 Makta'pxy myaktaxk jumøjts ja wyinaty, jøts ejptps idø'øn ja jap tsaptøkjøtpy tmiduñ ja Dios xinaxy tsunaxy, y'amqay'ajtpy idø'øn ja', ka'ap ja tkugayi tku'uugi, ejtp Dios ja t'ajot'aty.

38 Ja Ana dø'øn jap ojts myiñ winet, jøts ku Dios ja ojts ja t'uktukmøjawi t'uktukunuu'kxyjawi, winets ja tnigajpxøjkiyiñ ja mixy Jesú. Ja' ja tyukmadøopy pøn jaty wyinaty tjøp'ejxtip jøts ku ja Jerusaléngit jaa'y ñitso'ok'attit.

Ku ja wyimbettøø yja'ttøø jadigojk Nazaret

39 Xjats ja wyimbejtnidøø ñøjkxnidi jam kyajpkøjxp Nazaret, jam Galileit y'etjotp, ku ja jade'en wyinaty tø tpadungøjxidi ja Dios kyutujk.

40 Jøts idø'øn ja mixyu'nk jam jade'en yeeky, møj møjaañw, wiji kejy. Dios ja amuum jantyimkyunuu'kxiyip.

Ku ja mixy Jesú yikpaaty jam tsaptøkjotp

41 Xumi nøjkxtipts idø'øn ja tyeety tyak jam Jerusalén winjumøjt ku ja paški xøøw jam tpaaaty.

42 Jøts ku ja Jesú yjumøjt wyinaty makmajtski, winets ja ojts ñøjkxti niduki'iyi Jerusalén, jøts ja xøøw ja t'anøjkxidi kumi jade'en ja kostumbri.

43 Xjats ku ja wyimbejtnidøø xøøguixy, winets ja mixy Jesú jamyi tyaanaq Jerusalén, ka'ap ja José ja tkumaydi.

44 Jade'en ja wyinmaydi, jam ja tijy pyamiñidi mayja'a'y agujkp, jøts ja jade'en yø'øxyinajxtøø; jøts ja tja'ixaadyøø tjayiktøødøø tjayik'amidooodøø ja myigu'uktøjkji pøn jaty ja møøt ñay'ijxy'atyidi,

45 nimä ja tkapattøø. Xjats ja tniwiimbejttøø jadigojk Jerusalén jøts ja jam t'ixaadyøjkidøø.

46 K̄idigøøk xøønim ja tpøttøø, jamdamik ja wyinaty tsaptøjkjotp chøøni jam may kyajpxwejpi y'agujkp, jamik ja pyatmadøy jøts ja jam t'amidøy tyiktiy tyiktu'ugi.

47 Jøts ku ja jaal'y ja jade'en tmadoodøø, ñigyumaaap ja tyimyja'widøø ku ja amwiiy tsaachwiyy, jøts ku ja tiy janch y'adsøy.

48 Xjats ku ja tyeety tyaqak ojts y'ijxyi, ñigyumaaap ja tyimyja'a'widøø jøts ja tyaqak ojts ñii'mxyi:

—¿Ti, u'nk, jade'en myik'adøøjstip? ¿Ti øots jade'en xjantyatump? Møk øø tø xjantyimyikjotmadyøki wine'enin øøts ixa njawidity, mjayik'ixa'ay.

49 Xjats ja Jesùs y'adsøoy jøts ja wyaqan: —¿Tiku ø x'ixa'adi? ¿Ti kidi xnijawidi ku øts nDeety yja'nduujniyit?

50 Niwine'enin ja tkaja'gyukidøø ku ja jade'en ñimaajyidøø.

51 Xjanimts ja tmøødidøø Nazaret, etpts idø'on ja myimadøyidi jøts ja tyaqak nugo tja'myats'ijty sa yajty.

52 Yaak'adøtspts ja Jesùs, wej'adøtsp kaj'adøtsp ja'. Jade'ents Dios ja tyajotkujk'atyi ku ja jade'en y'ijxyi, jøts myigu'uk naye'en yjotkujk'atti.

3

Ku ja Juan Bautista kyajpxwa'kxy abak etjotp

1 Makmojkx jumøjt wyinaty kujk yikutuky ja møj windsøn Tiberio ku ja Poncio Pilato wyinaty wyindsøn'aty jam Judea, jøts ja Herodes jam Galilea, jøts ja myiga'ax Felipe jam Iturea jam Traconte, jøts ja Lisanias jam Abilinia wyindsøn'aty.

² Ja Anás mørøt ja Caifás ja' idø'øn wyinaty möjteetywindsøn'ajtip ku ja Juan, ja Zacarías myajnk, ja Dios tyukmadoji ja y'øgyajpxy ja y'øy'ayuujk jam abæk etjotp.

³ Xjats ja ojts t'ayø'øy'abidsimy ja et jam møj nøøba'qm midi txøøw'ajtp Jordán, jøts ja jaq'y ttukmadøy jøts ku ja ñøbattit, jøts ja tyiktø'ødit tyiktuuda'aktit ja wyinmaaq'ñ, wan tyiktigatsti ja chïnaaq'yindi winets ja yikpojkpimaa'kxtit.

⁴ Xjats ja jade'en yjanchtuujnøø yjanchhajtøø sa ja Dios kyugajpxy Isaías wyinaty tø tjaadyañ ja ayuujk ku ja wyø'añ:

Paty ja kugajpxy ñøjkxt jawyeen jam abæk etjotp
jøts ja myigu'uk ja tnøjmit møk'ampy:

"Awejxidi ja Dios y'ixpøjkìn, yiktøwdi yiktuuda'akti
ja mwïnmaaq'ñ yikxon.

⁵ Pønts ja kya'ukupøkp wan ja tyimyjapøni, ni'ijtyi
ja tum jade'en tkupøkt.

Yik'øyip yiktuuda'akp ja' winmaaq'ñ ku wyinaty
pønjabøn tø wyinmaamyä'aty.

⁶ Jade'ents ja naçwii'ñit jaq'y ni'ijtyi t'ejxtit sa
dø'øn ja Dios tyaky ja nitso'ok'ajtin."

⁷ Xjats ku ja Juan ja mayjaq'y jam ñimejniyøø jøts
ja tyiknøbatt, jøts ja tnimaay:

—¡Mee miku!! ¿Pøn mee tø mnii'mxyi jøts ku
jade'en mgayiktabayø'ødyit ja mbøky, jøts ku yø'øyi
chøkyi ku meets ya nøbajtpi tø mmiñ?

⁸ Yikxon idø'øn mjaaq'y'attit, wan idø'øn tyik'ijxy
jøts ku ja mdsinmaaq'ÿin tø xyiktigatsti. Kidi mee
kø'ømyi mnawya'añiyi: "Tixi ka'ap ti chøkyi, kumi
ja Abraham adøm n'apteety'amøj'ajtyindip"; jøts
ka'ats yjade'eni, ti Dios kamajyip, øy ja pøn

ttukmigu'uk'att ja Abraham pøni pøn ja kø'øm y'a'ejxip.

⁹ Jøts tsojk ja nøjkx yiktiidyuñ pøn jaty tkami'øy'ajtip ja Dios.

¹⁰ Xjats ja mayjaaq'y ja yiktoq'øø y'amidoojøø:

—¿Ti øø ndu'ump? ¿Sudso'ampy øø nwinmaaq'nbyaqatt?

¹¹ Jøts ja Juan y'adsojimbijty:

—Pøni pøn ja pyikta'aky, pøni pøn ja yujky'ajtin may'ampy tjagyajptip, wants ja tmo'odi kujkwa'kxy pøn niti kidyimy'ejtxidip; pønts ja kyaajyik yjøø'kxič jam, wan ja nayide'en møøt tjøø'kxwa'kxtit pøn ja kyaajyik y'uujkik kidyimy'ejtxidip.

¹² Winets ja yikugubajtpidi myemidi jam nøbajtpi, jøts ja Juan yik'amidøøy:

—Windsøn, jøts øøts, ¿ti øø ndu'ump?

¹³ Jøts ja Juan ja y'adsooqidøø:

—Kidi kugujuu'ñ ne'egi ne'egi x'amidowdi, ja'ayi dø'øn mbadu'undip sa kyutukyi.

¹⁴ Jøts ja tseptumbidi winaqagin tyiktøømidøø:

—¿Jøtsimts øøts, ti øø ndumip?

Xjats ja t'adsøøy:

—Kidi pøn o ti xpøjkxidi aguwanikøjxp, kidi pøn o ti xanitaqayibyatti; tajotkuk'atti ja mmijuu'ndyi.

¹⁵ Exjam idø'øn ja mayjaaq'y wyinaty y'awejxti, ja' ja tyajotkukwyandip, yide'en idø'øn ja wyinmaydi jøts ku ja Juan ja' idø'øn Cristo.

¹⁶ Jøts ja Juan ojts tnigajpxy, ttukmadøøy ja mayjaaq'y:

—Tiy janch ixym ndyimdyukmadowdi jøts ku øts yø'øyi tø nnimiñ jøts meets ja nøø nduktanøbattit; jats ø tu'uk ix'oojk xpamiñ pøn meets ja Espíritu Santo mduktatøkiyip, jøts ja' tmime'ent ja tiidyu'unin. Møk'ampy kutujk ja tmimiñ, nija'bøat ø xkapøat'aty jøts øts ja nugo nwinaxt.

¹⁷ Jade'en ja ttu'unt ja naxwii'ñit ja'a'y sam ariin yikwigumyin. Abiky ja tpiktaajkit ja y'ak jøts ja tnitø'oty ja jøøn midi njuuni kape'tsp, jøts ja ariinbajk abiky yikpøkjø'økt, jade'ents idø'øn ja ja'a'y yiktu'undit sam pønjabøn tmi'øy'aty tkami'øy'aty ja Dios.

¹⁸ Jade'en idø'øn ja Juan ja t'ana'amín'aty, jade'ents ja ttukmadøy ja mayja'a'y ja øgyajpxy ja øy'ayuujk.

¹⁹ Nayi wyingugajpxiyii'ñ ja møk ja windsøn Herodes ku ja tnidø'øxy'aty ja Herodias, ja myiga'axy Felipe ja ñidø'øxy, jøts ñayi tyamigajpx ja' sa jaty ja jam wyinaty tyundigøy;

²⁰ xjats ja Herodes ka'ap ja tmøjpikta'aky, jaaktyimdyundigøøy ja', ojts Juan ja tyikpuxøktøki.

Ku ja Jesús ñøbety

²¹ Ku ja Juan wyinaty ka'aním yiktsumy, ku ja jam tyiknøbejty ja mayja'a'y, winets ja Jesús jam ñøbajtmøø; ixjam ja wyinaty Dios'ajot'aty ku ja tsajp y'awaqajch

²² jøts ja Espíritu Santo ja jade'en ñigida'agyi ejxim tsapak, wa'ats ja yik'ijxy, winets ja Dios Teety y'ayuujk yikmadøøy, yiide'en ja jap tsajpjøtpy wyø'añ:

—Øts me n'U'nk'ajtpy; ndsøky'ajtpy mets jøts njantyajotkujk'ajtpy mets.

Jajaa'dyi pønjaty ja Jesús tyeety'api

²³ Ee'pxmajkin ja Jesús wyinaty ja yjumøjt ku ja tyunk ja tjøpwa'jkiyii'ñ. Nømdip idø'øn jøts ku ja teedyi ja José. Jøts ja José tteety'aty ja Elí,

²⁴ jøts ja' ja Matat, jøts ja Matat ja Leví. Jade'en ñabyayø'øyi Leví ja Melqui, Melqui ja Jana, Jana ja José,

²⁵ José ja Matatías, Matatías ja Amós, Amós ja Nahum, Nahum ja Esli, Esli ja Nagai,

²⁶ Nagai ja Maat, Maat ja Matatías, Matatías ja Semei, Semei ja José, José ja Judá,

²⁷ Judá ja Joana, Joana ja Resa, Resa ja Zorobabel, Zorobabel ja Salatiel, Salatiel ja Neri,

²⁸ Neri ja Melqui, Melqui ja Adi, Adi ja Cosam, Cosam ja Elmodam, Elmodam ja Er,

²⁹ Er ja Josué, Josué ja Eliezer, Eliezer ja Jorim, Jorim ja Matat,

³⁰ Matat ja Leví, Leví ja Simeón, Simeón ja Judá, Judá ja José, José ja Jonán, Jonán ja Eliaquim,

³¹ Eliaquim ja Melea, Melea ja Mainán, Mainán ja Matata, Matata ja Natán,

³² Natán ja David, David ja Isaí, Isaí ja Obed, Obed ja Booz, Booz ja Salmón, Salmón ja Naasón,

³³ Naasón ja Aminadab, Aminadab ja Aram, Aram ja Esrom, Esrom ja Fares, Fares ja Judá,

³⁴ Judá ja Jacob, Jacob ja Isaac, Isaac ja Abraham, Abraham ja Taré, Taré ja Nacor,

³⁵ Nacor ja Serug, Serug ja Ragau, Ragau ja Peleg, Peleg ja Heber, Heber ja Sala,

³⁶ Sala ja Cainán, Cainán ja Arfaxad, Arfaxad ja Sem, Sem ja Noé, Noé ja Lamec,

³⁷ Lamec ja Matusalén, Matusalén ja Enoc, Enoc ja Jared, Jared ja Mahalaleel, Mahalaleel ja Cainán,
³⁸ Cainán ja Enós, Enós ja Set, jøts Set tteedyi ja Adán, jøts ja Adán ja Dios Teety.

4

Ku ja Jesús ja miku' tyaguwaniyi jøts ja yikpøktyunwq'añi

¹ Xjats ja Jesús wyimbijty jam Jordángit nøø agø'øm. Tø ja Espíritu Santo ja tyatøjkiniyi jøts ja jam yiknøjkxøø tø'øts etjotp mä niti kya'ity.

² Jamts ja ojts chøøni wixijkxyøøw jøts ja miku' ja jam yjot'ejxwq'añi. Niti ja tkajii'kxy jadine'en jøtsnim ja pyaqajtøø ja yuu.

³ Winets ja miku' ja ñimaaqayøø:

—Pøni janch ku me mjanchDios U'ngi yik'øyi yø tsaq tsapkakaaky.

⁴ Jøts ja Jesús t'adsojimbijty:

—Yide'en jap nøkyijxpy wya'añ: “Kuuyi Dios kyajpxy møj, kidi ja'ayip ja naçwii'ñit jaç'y nugo tyajujky'ajtip ti jaty yikjøø'kxp.”

⁵ Xjats ja miku' ja ojts wyaqanijkxyi jam møj kojpkøjxp, jøts ja jam tyuk'ejxøø wine'enin ja kajp naçwiiñ.

⁶ Yide'en ja miku' ñimaaqayøø:

—Nmøøgyøxp mets ya'at tuki'iyyi wine'en øts yø kajp nnitan i ja møj ja mutsk. Jade'en øts yø tø nyikmø'ø, øyts øts yø pøn ndyimyo'ot pøni pøn øts yø nmo'owampy.

⁷ Pøni xwinguxanaapy øts jøts ø xwindsø'øgit, winets mets yø tuki'iyyi xja'ajtkøxt.

⁸ Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Miku' jiwa'ak. Kidi ots ya xwin'ixy, pø yide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: "Ja Dios Teety tu'ugyi mwindsø'øgip, ja' tu'ugyi mduujnip ja yja' pøni sa ja wya'añ."

⁹ Xjats ja miku' ja wyaanøjkxkojmiyøø jam Jerusaléngit kajpkøjxp jøts ja tsaptøjkøjxp yikpajtiyøø, jøts ja ñimqajyøø:

—Pøni janch Dios U'nk mets, katswoon ya;

¹⁰ pø nømpxi Dios kyajpxy jøts ku ja tnøjmit ja y'ankilis jøts me myik'ejx'ett, jøts ku me ka'ap ti mjatit.

¹¹ Mets ja mds'a'anjø'øgit jøts mdeky ja tsaa kyakumit kyayo'odsit.

¹² Xjats ja Jesús t'adsøøy:

—Janch nayide'ents ja Dios kyajpxy wya'añ: "Kidi mDios xjot'ixy."

¹³ Jade'ents ja miku' nisudso'ampy kya'ukwínmaaq'nbyatnaaq sa ja tjaakjot'ejxkojt ja Jesús, jøtsnim ja jade'en ñimyajtstuujtøø.

Ku ja Jesús tjøptøki ja tyunk Galileit etjotp

¹⁴ Jøts ja Jesús ñøjkxnaaq Galilea, møk'ampy ja Espíritu Santo ja wyinaty tø tyatøkiyi, jade'en ja tmøøt'aty, tum ja' idø'øn ja jaa'y wyinaty y'aawidip y'ayuujkidip o madssoo.

¹⁵ Yats ja yik'ixpiky ma jaty ja tsaptøjk jam, jade'ents ja o pøn kyajxa'agiyi.

Ku ja Jesús yja'jty jadigojk Nazaretit kajpjotp

¹⁶ Jøts ja ojts ñijkxy Nazaret, jam kojpkøjxp ma ja wyinaty tø myutsk'aty. Poo'kxin xøøw wyinaty ku ja tyøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp, jade'en idø'øn ja tkostumbr'i'aty, xjats ja tmiwø'kukiyii'ñ ja Dios kyajpxy jøts ja tkajpxy.

17 Ja nøky ja wyinaty tø yikømø'øy midi ja Dios kyugajpxy Isaías yjaay; jøts ku ja ojts t'agii byaky, ja' ja jap pyaqjt ma' jap wyinaty yide'en kyøxja'ayi:

18 Dios Teety øts ja y'Espíritu Santo xpudøjkip, ja' ø xmøøpy, ja' ø xpiktaakp jøts øts ja ayoobi ja'a'y ndukmado'odit ja øgyajpxy ja øy'ayuujk;

ja' ø tø xkexy jøts øts ja ngajpxjot'amøkidit pøn amjotmay'oo'ktip tsaachjotmay'oo'ktip,

jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn jade'en ejtnidip sám tsumy ja'a'yindi,

jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn wimbeets kugoots ejttip;

jøts øts ja nyik'awa'atspidsø'ømdit pøn øy sagasa yiktundip;

19 jøts øts ja Dios Teety ja yiknitso'ok'ajtin nnigajpxiyit.

20 Winets ja Jesús t'agii myujky ja nøky, jøts ja ojts tkømø'øy ja tumbi, jøts ja y'ixaajky, jøts ja mayja'a'y ka'ap ja y'ukni'ejxujtniyi.

21 Xjats ja kyajpxøjkwyii'ñ jøts ja wyaañ:

—Ixヤamts idø'øn yø jade'en tø yjaty tø kyubety mee mwingujky sa ja Dios kyajpxy wyaañin.

22 Jøts ja ni'ijtyi t'ødyejtøø ja Jesús, ñigyumqaptis idø'øn ja tjawidi ku myadya'aky ja qamsuj tsaachuj pøni sa jaty ja ñii'mxyidi, jøts ja xem yam ñayiktiyidi:

—¿Kidi ja Joséjip idø'øn ya'at ja y'u'nk?

23 Jøts ja Jesús wyaañ:

—Tiiigyajpxy yide'en meets inet mdyimwyaañ:
“Tsøøyibi, nachøøyi kø'øm”; mnayinømdipts inet:

“Jade'en sa øø tø nnimadøy m'adi'ich jam Caper-naum, tu'unts inet ya nayide'en mgø'ømnaxkijxy mgø'ømkajpxkijxy.”

²⁴ Jøts ja yjaakwaañ:

—Tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ni tu'ugin Dios kyugajpxy kyayikupiky kyø'ømnaxkijxy kyø'ømgajpkijxy.

²⁵ Tyimñømp øts, kawinäaq ja ku'øktyø'øxy ja wyinaty ya Israelit etjøøjty ku ja Dios kyugajpxy Elías y'atsinäay, ku et kyatuuy tiøøk jumøjt jagujkp winets ja yuu yjanch'ijty o magajp;

²⁶ ni tu'ukts ja kyayiktanigajxtøø ja Elías ya Israel, ne'egi ja' Dios ja tyanigajx pøn jam wyinaty tsinaapy Sarepta, jam Sidón kajp wingon.

²⁷ Nay jats jaq'y wyinatymidi ya Israel pøn putstip ku ja Dios kyugajpxy Eliseo yja'a'ajty, jøts ja ni tu'ugin kyataadyøø ja pyu'uts. Pøn txøøw'ajtp Naamán, ja' ojts ne'egi ja yja' tyay pøn jam Siria kunajx'ajtp kugajp'ajtp.

²⁸ Xjats ku ja jade'en tmoodoodøø jøts ja yjanty-imy'ambøjkøø pøn jaty jam wyinaty i tsaptøjkjotp.

²⁹ Ojts ja tnibidø'økti ja Jesús, jøts ja tkajxpidsømdi jam kajpjotp, jøts ja tyiknøjkxtøø jam kojpkubajkp ma jam tu'uk ja kats'aaw, jamts ja tkutejnaxwa'andi.

³⁰ Jøts ja Jesús jadi'iñi jam mayja'a'y agujkp ñajxy jøts ja jade'eñi chøø'ñ.

Tu'uk ja yaa'dyøjk pøn ja miku' tø tyatøkiyi

³¹ Jøts ja ojts ñijkxy Capernaumit kajpkøjxp midi jam Galileit etjotp tøamp, jamts ja tyik'ixpiky ja jaq'y ku poo'kxin xøøw.

32 Ñigyumaap ja tjawidi ku ja jade'en yik'ixpikyidi, kumi tum ja'ja kyajpxpy midi kutujk møøt.

33 Jamts tsaptøjkjotp wyinaty tu'uk ja ja'a'y pøn ja miku' wyinaty tø tyatøkiyi, ja'ats ja møk yikwajnøø:

34 —Majtstutk øøts; ¿ti øø xaniøjkip, mets Jesús Nazaretit ja'a'y? ¿Ja' me tø xnimeni jøts øø xyikudigø'øty? Wa'ats me n'ejxkapy mbøn mets, pø Diosxi me m'u'nk'ajtip.

35 Xjats Jesús ja miku' t'adsøøy, yide'en ja tnimqay:

—¡Amøñi et, kidi mgajpxy, jøts majtstu'ut yø ja'a'y!

Wınets ja miku' tyiknaxkidaqjky ja ja'a'y jøts ja ttawaajch ja ja'a'y, nika'ap ja sa ttuuñ.

36 Ni'ijtyi ja ja'a'y yjantyimchø'jkidøø jøts ja xem yam ñawayajnidøø:

—¿Ti kajpxy ti ayuujk yø jade'en kyajpxpy? ¡Møjtø'aky yø t'ane'emy yø miku' jøts yø jatyi chø'øgi!

37 Ja Jesús idø'øn yik'aawip yik'ayuuujkip øy madssoo.

Ku ja Jesús tyikmøkpiky ja Simón Pedro tyakmø'jt

38 Xjats ja pyidsiimy jam tsaptøjkjotp jøts ja ojts ñijkxy jam Simón tyigam, jamts ja tyøkiyiñ. Pøjkip tamik ja Simón jam wyinaty ja tyaakmø'jt, jantyimyjøn'oo'kp ja wyinaty. Wınets ja Jesús yiknimqay jøts ja ttu'unt ja may'ajt jøts ja t'ext.

39 Jøts ja ojts t'ixy, ojts ja ñaxkøy ma ja pamaa'y jam wyinaty, jøts ja møk twingugajpxiyiñ ja jøømba'am, jøts ja jatyi wyinajky, jøts ja

jaq'y nay jatyı tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja kø'øm t'ejxpinqaxwą'aky ja kaaky ja jii'kxy.

Ku ja Jesúis tyikmøkpiky ja maabyamaaq'y

40 Kuts ja xøøw yjaxnqa, winets ja Jesúis ojts yiktaninijkxy ja maabyamaaq'y pønity jam sagasa jajtp; jøts ja ojts tu'uk tu'uk tkøníxajy, jøts ja jade'en tyiktsokijxy.

41 Nay jamts ja winaqaginmidí pøn ja miku' ttawajtsidøø nayide'en, jøts ja yjanchnømdi møk:

—Dios U'nkxi mets.

Jøts Jesúis ja møk twingugajpxiyii'ñ, ka'ap ja tyik-jaty jøts ja kyajpxtit, pø ñijaa'widipxi ja' jøts ku ja' Cristo.

Ku ja Jesúis kyajpxwa'kxy jam Galilea

42 Xjats ku xyiijndyaajky, jøts ja Jesúis chøø'ñ kajpjotp jøts ja ñijkxy jam ma pøn kya'ity. Jøts ja mayjaq'y ja yjanch'ixa'ayi jøtsnim ja yikpaajty ma ja jam wyinaty. Yikta'anawyandip idø'øn ja!, ka'ap ja tmajtstu'utwa'andi jøts ja choont,

43 yi'de'ents Jesúis ja ñimaajyidøø:

—Nayi nnigajpxwampy øts ja Dios y'øgyajpxy y'ømyadya'aky o magajp, pø ja'agøjpxi ø tø nyikexy.

44 Jøts ja Jesúis jam jade'en kyajpxwa'kxy ma jaty ja tsaptøjk jam Galilea.

5

Ku ja ajxk may'ampy yikma'aky Jesúis myilagr'i'ajtingøjxp

1 Tuk'ojk idø'øn ja Jesúis jam yikpaajty mejy agø'øm ma txøøwi Genesaret; jamts ja mayjaq'y ja ñimejniyøø jøts ja t'amidodukwą'andi ja Dios

y'øgyajpxy y'ømyadya'aky. Janch yik'atejmujknipts idø'øn ja Jesús jam wyinaty

² ku ja t'ejxpaajty majtsk ja bärki tawa'ats jam nøø adsay agø'øm, tø ja ajkxmäkpi jam wyinaty pyidsømgøxti, jam tya'ajkxmäajk ja wyinaty tpujti.

³ Winets ja Jesús tu'uk ja bärki ttatøjkiyii'ñ midi ja Simón yja'ajtpy jøts ja tnimaay wan tniyikjiwa'aky waani jøts jam wingon kidyimdy'a'ant møøt ja tsayjojt. Jøts ja jam jade'en y'ixaajky, jøts ja jam tyik'ixpøjktøjkiyii'ñ ja mayjaay.

⁴ Xjats ku ja kyaajpx'abajtiyii'ñ jøts ja tnimaay ja Simón:

—Yiknøjkx yø bärki jam ma yø nøø køjnkjawi, jamts xniwejtsattit yø mda'ajkxmäajk.

⁵ Jøts ja Simón t'adsøøy:

—Windsøn, tuktsunaxy øø tø njanchjatuñ, ni tu'ukts øøts n'ajkx tø ngapaaty; nøøwejtspatp øts inet yø nda'ajkxmäajkjadigojk, pø tøxi me mwä'æñ møk'ampy.

⁶ Jøts ku ja jade'en ttundøø, may ja ajkx ja ojts tmåsti, janch køøtswambim ja tya'ajkxmäajk ja'adi.

⁷ Winets ja tmiyamdøø ja myigu'ukti pøn jam wyinatyi jadu'ukpi bärkijotp jøts ja pyudøkiyidit. Nøjkxti dø'øn ja jam, ojts ja bärki ja majtsk tyik'ujtskøxti øy ja yjäwi yjanchkøjnktøjkinidit.

⁸ Xjats ku ja Simón Pedro ja ojts jade'en t'ixy, winets ja twinguuxanaay ja Jesús jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, majtstutk øts, ka'ap øts yø xpaat'aty jade'en, pojkpitumbi jaal'y øts.

9 Janch tsø'jkiñip idø'øn ja Simón wyinaty jøts nayide'en ja myigu'ukti, ja'agøjxp ku ja ajkx ja wyinaty jadine'en tø tmä'akti.

10 Nayi tsø'jkipts idø'øn ja Jacobo møøt ja Juan, ja Zebedeo y'unajkti pøn ja Simón møøt ñamyigu'uk'atyiyi. Jøts ja Jesús tnimaay ja Simón:

—Kidi mdsø'øgi, ixyamyi nduknijawidit sudso ja'a'y ja nitso'ok'ajtin tpaqatt.

11 Jøts ja byarki ja jam nøøba'am tyikja'attøø, jøts ja jamyi tnikakojxtøø tuki'iyi, jøts ja tmøødidøø ja Jesús.

Kuja Jesús tyiktsø'øky ja ja'a'y pønjadi'iñi putsnip

12 Kuts ja Jesús jam wyinaty tu'ukpi kajpjotp, winets yja'jty tu'uk ja ja'a'y, møj pu'uts pa'am ja pøjkip, jøts ku ja Jesús yik'ejxpaaajty jøts ja twinguuxanaay. Jamyi ja ñamyujtstaajkøø jøts ja tminuu'kxaajky, yide'en ja tnimaay:

—Teety, mmøøt'ajtpy mets ja møk'ajtin jøts ø xyiktsø'okt, yiktsokts øts mdsojk'ajtingøjxp.

13 Jøts ja Jesús ja ojts tkøníxajy, yide'en ja tnimaay:

—Ndsøky'ajtpy øts jøts mdso'okt, tsokni.

Ja'ayi ja jade'en wyaañ, jatyi ja pu'uts wyinajky.

14 Xjats ja Jesús møk'ampy tnimaay ja ja'a'y jøts kidi ja pøn ttukmadøy. Yide'en ja tnimaay:

—Jamyi dø'øn mnøjkxt jam teety wyindum, jamts xpikta'akt ja myojxin midi ja Moisés ñi'anam, ja'agøjxp ku tø wyaq'ach ja mbu'uts. Jade'ents ja ja'a'y ja t'ejxitit tnijawidit jøts ku tø mdsø'øky.

15 Yikmøjpikta'adøtsp idø'øn ja Jesús, may ja ja'a'y ja ñimen'adi'ichiyyi, namay ja ñamyukyidi jøts

ja pyatmadøyi, jøts ja tn̄ankiyiktso'okwa'añidi ja pya'am.

¹⁶ Ja Jesúš jam ja ñijkxy mā abāk et mā n̄iti kya'ity, jamts ja Dios Teety t'ajot'ajty.

Ku ja Jesúš tyiktsøøjky ja koxujxpí pakxujxpí

¹⁷ Tuk'ojk idø'øn, jam ja Jesúš wyinaty yik'ixpiky, jamts idø'øn ja fariseotøjk møøt ja kajpxwejpítøjk wyinaty chøønidø wiñe'enin ja wyinaty tø choondø o magajp, pømbi mendip Galileit etjotp, Judeit etjotp, jøts Jerusaléngit etjotp; ku ja Jesúš tn̄ankiyjay'ijxyi ja Dios Teety myøk'ajtin ku ja pamaa'y ja tyiktsø'øky.

¹⁸ Winets ja jaq'y tkiiyja'jttøø tu'uk ja pamaa'y pøn koxujxp pakxujxp, jøts ja jap tøjkjøtpy tyiktkiwyø'øndø jøts ja ttawingugii'yidøø ja Jesúš.

¹⁹ Niñats kya'awa'adsi mā ja tyøkidit kumi janch mayjaq'y jam wyinaty. Xjats ja tøkkijxpy pyajttøø, jøts ja ojts tnikiidyu'utti ja tøjk, japts ja tyikwinajktøø ja pamaa'y jøts ja ttawingugii'yidøø ja Jesúš jap mayjaq'y agujkpy.

²⁰ Kuts ja Jesúš ja ojts jade'en t'ixy kudam ja amumdu'uk ja yjanchja'wìn tjagyapti, jøts ja pamaa'y ja tnimaaqay:

—U'nk, nbøkmyee'kxpy mets.

²¹ Winets ja wyinmaadyøkjidøø ja kajpxwejpítøkti møøt ja fariseotøkti, yide'en ja wyinmaydi: “¿Pøn yø jaq'y jade'en, tigøjxp ku Dios yø jade'en twingajpxnaxy? ¿Pøn ja pøky ya'ukmaa'kxp, kidi tu'ugyi'p Dios pyojkpimee'kxy?”

²² Wa'ats ja Jesúš ja tnijawi sa' ja wyinaty wyinmaydi, jøts ja tnimaaqay:

—¿Tigøjxp ku jade'en mwìnmaydi?

²³ ¿Ja ti ne'egi jawaani jajtni, kuts yø pa'amjaaq'y nnøjmit, "Mee'kxpy øts yø mbøky", uk ku nnøjmit: "Wä'kuki, pøkmukni yø mmaqabajt jøts nøjkxnimdigam"?

²⁴ Ixyamnim meets inet x'uk'ext mabaat øts
idø'øn ja møk'ajtin nmøøt'aty ya naxwiiñ jøts ø
nmaa'kxt ja pøky.

Xjats ja tnimaaq y ja koxujxpi pakxujxpi:

—Píðøkni, wa'kukiñi, wejtsjø'øk yø mmøaabajt
jøts mnøjkxnit mdigam.

25 Jatyí ja kóxujxpí pakxujxpí pyidi'jky, jøts ja tyanaagyukiyíñ jam mayjaq'y agujkp. Wye-jitsmujk ja myaqabajt ja' mä ja jam wyinaty kyo'kni, jøts ja ñøjkxnaaä tyøjkwindum, møk ja Dios ja ttamøjawí.

²⁶ Jøts ja ñigyumäap tja'widøø ni'ijtyi, ojts Dios
ja ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi, yide'en ja
wya'andi ja ñichø'ogi adøtsni:

—Ix Yamnim inet ja tø n'ijxyindi midi niwindi kavik'ejxpnim.

Ku ja Jesús tpawaay ja Levi

27 Ku ja jade'en y'ukjajty, xjats ja Jesúš jam pyidsiimy, ojts chøøñ jøts ja t'ejxpaaajty tu'uk ja yikugubajtpi, jam ja wyinaty chøøni ma ja ttukugubety ja jaa'y ø tyii'ji, jøts ja tnimaay:

—Møødik øts, møøt widejtk øts.

28 Winets ja jatyı tyanaagyukiyii'ñ, jøts ja tuki'iyi tum jam tnikakijxy, jøts Jesús ja tmøødifyii'ñ.

29 Jøts ja Leví xøøw ttuuñ jam tyøjkwindum jøts ja twindsø'jkiyii'ñ ja Jesúš, mayts ja yikugubajtpi jam wyinatyi møøt jadu'ukpi ja'a'dyi. Jade'en ja jam møøt twindsøønidji ja kaabyajt.

30 Xjats ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti tpagajpxni**bøjkidøø** ja Jesúś pyabøjkpi, jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku meets yø xmøøtkay yø yikugubajtpitøjkti møøt yø ka'øyjaa'dyi?

31 Winets ja Jesúś y'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Pøn tkaja'widiip ja pya'äm, ti tsøøyibí ja t'ukyikwa'andit. Ja' ja tyik'amaqadyaktip pøn pamäa'dyi, pøn pya'äm tja'wiy'ejtip.

32 Kidi ja'ajipts ø tø nnimiñ pøn niwine'en kanabyøkyja'wiyidip. Ja' ø tø nnimiñ pøn tja'widip ja pyøky jøts ku ja pyøkmyøødidi, jøts tyktigatstít ja chinqaa'yindi.

Ku ja Jesúś yiktibyijky tigøjxp ku ja kya'ayuu'atti

33 Xjats ja tibyøjktøø ja Jesúś jøts ja tnimaadyøø:

—¿Tiku yø mbabøjkpitøjk janch nekim kyaydi tyojkxti, jøts yø Juan yja' yjanch'amaqay'attí møøt yø fariseotøjkti? Ni kyakaydi kyajøø'kxti, janch tsapkajpx'ejtip yø'!

34 Winets ja Jesúś t'adsøøy:

—¿Ma meets jade'en tø x'uknjawí jøts ku tø'øxy ñigaabyi tø'øxy ñi'ukpi winet y'amaqay'attí winet kyakaydi kya'uuktí ku ja jemyaa'y jamni?

35 Abikñimts ja tiempí tyimyja'tmit ku ja jemyaa'y wyinaty kya'uk'ejtní ku ja jam wyinaty tø cho'oní; jaanimts idø'øn tiy pøn kya'ukaañit kya'uk'uknit, jaanim idø'øn ja y'amaqay'attit.

36 Jøts ja nay ja'agøjxp ya'at ttanimadyaktøjkíyíñ:

—Ka'axi pøn wyetpach tta'agiyi jemwyet midi tyimyjemñim, ku ja jade'en yiktu'unt jøts kumi

mujkpi ja jemwyet jøts ja tjaaktyimgyøø'tsni ja wetpach, jaaktyimyiwénip ja kyøøts'ajtin ja'.

³⁷ Jøts ka'ap pøn vino tta'adami po'duk midi námii'kxñim, ku ja jade'en ndu'unint jatyi ja tyikmigøødsi ja po'duk, windigøøpyts tuki'iyi, windigøøpy ja vino, windigøømyipts ja po'ak.

³⁸ Paty ja vino midi ñamii'kxñim nda'ada'amyin ja jembyo'ak jøts jade'en nímidì kyawindigø'øty.

³⁹ Nayide'ents ka' pøn t'uukwa'añ ja vino midi námii'kxñim. Pøn tø t'uukyujni ja vino midi jekyip mii'kxñi, xumi ja' ja chøjkpy, kumi nømp ja tuka-jpxyi: "Yø jekyip mii'kxyip tyimy'øy, ka'ap yø midi tmi'abaatty."

6

Ku ja Jesús ttøjtøø ja ariin yam poo'kxin xøøw

¹ Poo'kxin xøøw idø'øn, winets ja Jesús jam wyinaty ñaxy jam kámjotp møøt ja pyabøjkpitøjk, ja'ats jam wyinaty ttøjtøø ja ariin tøøm; jøts ja twixatsti ja ariinbajk jøts ja tjøø'kxti.

² Jøts ja fariseotøjk winaagin yiktøøjødøø, yide'en ja yiknimaadyøø:

—¿Tiku jade'en m'adø'øtsti midi ka'ap pyaat'atyi yiktu'unt poo'kxin xøøw?

³ Xjats ja Jesús y'adsøøy:

—¿Ka'aním meets ja Dios kyajpxy x'ijxy midi tnigajpxp sa ja David tuk'ojk tmøøt'adijch ja myigu'uk ku ja wyinaty yjantyimyuu'ookti?

⁴ Pø tsaptøjkjøtpyimxi ja tyøjkiyii'ñ, japts ja tnixajiyii'ñ ja kunuu'kxy tsapkaaky, jøts ja tkaadyøø møøt ja myigu'uk pøn jaty ja jam wyinaty myøøt. Yam ja ka'ap yjapaat'atyidi

jøts ja tka'adyit ja'abi tsapkaaky, ja teetyøjkti ja paat'ajtidip kya'adyip.

5 Nayide'ents ja wyaañ:

—Ngudanaapy øts ja naxwii'ñit jaa'y, jøts øts wamp ti paat'ajtip kapaaat'ajtip yiktu'unt ku poo'kxin xøow.

Ja jaa'y pøn ja kyø'jadi'iñi tøtsnip

6 Jadu'ukpi poo'kxin xøowts idø'øn ja'agøjmyi ku ja Jesúus tyøjkiyii'ñ jam tsaptøjkjotp, jamts ja yik'ixpøjktøjkiyii'ñ. Japts wyinaty tu'uk jaa'y midi y'aga'ngyo' xujxp;

7 jøts ja kajpxwejpitøjk jam tpa'ejxti tpagowdi ja Jesúus, ja' ja y'ejxwøndip pøni y'ukyiktsøkpy idø'øn ja pamaa'y ja' ku poo'kxin xøow, jade'ents ja tnøøniwyaa'andi.

8 Ti wa'ats ja tnijawí sa jaty ja wyinaty wyinmaydi jøts ja jaa'y ja tnimaay midi wyinaty kyø' xujxp:

—Tani, jøts ixem nøjkx mdani kujk'äm.

Jatyi ja jaa'y tyanaagyukiyii'ñ jøts ja jam ñijkxy tanaabyi.

9 Winets ja Jesúus tnimaay ja mayjaay:

—Nyikto'odip nyik'amido'odip inet yam: ¿Midi'ibi ndu'unimp ku poo'kxin xøow, midi'ibi kutuky ku n'ødyu'unint u ku nga'ødyu'unint? ¿ku nyiksoojkint u ku nyik'o'jkint?

10 Jøts ja twin'ejxkjxy pøn jaty ja jam wyinaty ttamujkiyip, jøts ja tnimaay ja pamaa'y:

—Xajtøw.

Tsoojk ja' jøts ja xyajtiiy.

¹¹ Jøts ja yjadu'ukpi jaa'y yjanch'ambøjktøø, jøts ja xem yam ñawyajnidøø, agø'ømyi sudso'ampy ja tjadyimy'ukyikpøkyaq'adit ja Jesús.

Ku ja Jesús twiwijch nimakmajtsk pøn wyinaty kyudanaabyi'atwampy

¹² Winet ets ja Jesús ñijkxy Dios'ajot'ajtpi jam kójkpjxp, jam ja Dios Teety ja tmigajpxy tuktsunaxy.

¹³ Jøts ku xyijndyqajky, jøts ja twaqdsogijxy pøn jaty ja pabøjkip, jøts ja twiwijch nimakmajtsk pøn ja tyejtip kudanaabyitøjkti.

¹⁴ Ja'ats idø'øn ja'adi ja Simón midi ja xyødejtigajts jøts ja tpiktaajky Pedro; møøt y'uch Andrés ja', møøt ja Jacobo, møøt ja Juan, møøt ja Felipe, jøts møøt ja Bartolomé.

¹⁵ Jam ja Mateo, Tomás, Jacobo pøn ja Alfeo myajnk'ajtpy; jøts ja Simón ja cananista;

¹⁶ jam ja Judas ja Jacobo y'uch; jøts ja Judas Iscariote, pøn wyinaty tkøyakwamp ja Jesús.

Ku ja Jesús tyik'ixpijke ja mayja'a'y

¹⁷ Xjats ja Jesús tmøøtkidaajky ja kyudanaabyitøjk, jøts ja tmøøtja'jty jap jøyjøtpy niduki'iyi møøt ja pyabøjkpitøjk; nay jam wyinaty øy pøndi pøn jaty tso'ondip jam Judea, jam Jerusalén, jøts jam mejy agø'øm jam Tiro jam Sidón. Ja' ja jam wyinaty tø tnimendi jøts ja tpatmado'odit ja Jesús, jøts ja pyamaa'y ja tnankiyiktso'okwa'añidi.

¹⁸ Winaagin jam pøn ja miku' tø tyatøkiyidi, tsokøxtits ja'.

¹⁹ Jøts ja jaa'y ni'ijtyi tnixajiwya'andi ja Jesús. Pyaqatwändip ja' ku ja ttuktatsø'øky ja myøk'ajtin ja pamaa'y.

Ja xondaajkin jøts ja ayo'owin

20 Wìnets ja Jesús y'ejxjí'jky mä ja pyabøjkpitøjk jam wyinatyi jøts ja tnimaay:

—Tya'øy'ajtidip ja' Dios kyunuu'kxin pøn ja y'amutsk'ajtin yja'wip, ja'ats pyaattip ja Dios kytujk midi ja tyanitanaapy ja yjaa'y.

21 'Nay Dios ja tkunuu'kxp pøn yu'oo'ktip xø'oo'ktip, ja' ja tyiknajxkøjxp.

Jøts pøn yaxtip jiidyip, kunuu'kxy Dios ja nayide'en yik'ityidi, ja'ats ja ttukpaqadidip ja xondajkin.

22 'Mgunuu'kxip meets Dios øy meets ja jaa'y mjamidsep'atyidi øts køjxp, øy ja mjabawøpyidi, øy ja mjaga'ømyigajpxyidi, øy mjagayiktsokti, øy mxøøw mguya'axy kamadøyim yjayikjawidi ja'agøjxp ku ø xpabøkti.

23 Kidits mjotmay'oookti, kidi x'ayoojidi, japnim ja tsajpjøtpy mwingaxø'økxiyidit; pøn jade'en mduujnidip, øy jade'embi jaa'y tyeety'ap tka'ødyundøø nayide'en ja Dios kyugajpxyi.

24 'Jøts mjanch'ayøøy mee kumeeñ jaa'y, yaayi meets iiy jotkujk mdsinaagyojtì.

25 'Mjanch'ayøøy meets pøn tum jaa o ti tmøøt'ajtip, mjanch'ayuu'ajtip mjanch'axøøw'ajtip meets nøjkx.

'M'ayøøy meets pøn yam agujk jotkujk yiknajxtip, mdaya'axtipts meets ja mwìnmaa'ñ jadigojk.

26 'M'ayøøy meets ku mee myik'ødyijy myik'øñøjmi, pø nayide'ents ojts yiktejti yik'ødyejti pøn ojts nugo ñadyijyi ja Dios kyugajpxy.

Paat'ajtip jøts ja mmidsep yikmijotjimbett

27 'Ni'ijtyi madowdi wine'enin mja'atti: Tsokti miyuju'yatti ja mmidseptojki, pudokidi ja' pøn mja-gatsojkidip,

28 amidowdi ja Dios jøts tkunuukxt ja mmidsep pøn o sagasa mnimajyidip, ku'amidowi pøni pøn mmi'ambøjkidip pøni pøn sagasa mdunwajnidip.

29 Pøni mgojxip mdse'ekip, ja' øy ku xmaa'kxuktit; jøts ku pøn mbøjkxidit ja yukwop, jaaktyimyo'odipts ja mnijan.

30 Kidi kanajtsjawim xjawidi ku tigati myik'amidowdi; jøts kidi jatyi o pøn xamatsti ku pøn o ti tøtnixaji.

31 Kidi meets ja jawyeen jade'en xjøp'ixy pøni sa mee xjatsøky, meets idø'øn mbaat'ajtip jawyeen mnajtstunip sa dø'øn ja yjawi tsoktin jøts meets ja jade'en xu'unt.

32 'Øy meets ja'ayi mørøt mjanamyaawya'añiyidi pøn mee mørøt mnachøkyiyi, ñti øy'ajtints meets jade'en mdumpy? ñTi ja' ja ka'øy jaa'y kyajajtip? Pø tyundiipxi ja nayide'en.

33 ñTi øy'ajtin meets jade'en mdumpy øy meets ja'ayi xjamay'aty pøn mee nayide'en mdu'unxiyip? Pø tyundiipxi ja ka'øy jaa'y ja nayide'en.

34 Uk ja'ats meets o tigati mduk'anuu'kxpy pøn mee m'a'ejxip tyikwimbetp jawaani mayjawi, ñti øy'ajtints meets jade'en mdumpy? ñTi ja ka'øy jaa'y ja jade'en tka'anuu'kxyajktip o tigati ja yja' jøts ja myiga'øy jaa'y ja nayide'en ttukubatti jawaani may?

35 Ka'ats meets idø'øn xmidsepøkt ja mmidsep, tsokti xmiyuju'yattit, mduujnip meets ja may'ajt ja'.

Øy meets ja tigati xuk'anuu'kxt jadi'iñi, kidits meets ja xjøp'ijxy'aty jøts ja mmigubajtxidit jawaani møj jawaani may. Møjts meets ja myikwimbejtxiyidit, ja Dios Teety tsajpjøtpyit jade'en meets ja m'u'nktejiyit; ti sa ja Dios Teety tm'i'øy'aty nayide'en ja ka'øy jaaq'dyi ja namyikaxi jaaq'dyi.

³⁶ Mja'myatstip meets jøts mba'ayo'odip o pøn nayide'en sam ja Dios Teedyin ja tpa'ayøyin.

Kidi pøn o ti xawindsø'øyi

³⁷ 'Kidi pøn nugo o ti xapøky'ejxti, jøts Dios ja nayide'en mgapøky'ejxit. Maa'kxukti, jøts ja Dios nayide'en mmaa'kxukidit.

³⁸ Mo'odi o ti pøn, winets o ti nayide'en mmo'ojidit ja Dios. Nayide'en meets ja mmo'ojit mgamo'ojit pøni sa meets ti xyaky xkayaky møj may o ti. Nayide'en meets ja Dios mdunit pøni sa meets mmigu'uk xuñ. Nay ja'ats ja yik'awetsp.

³⁹ Xjats ja Jesús ttanimadyaktøjkii'ñ jadu'uk ja madya'aky, yide'en ja wyqañ:

—¿Ma ja winap jaal'y tø t'uktuu'niway ja myiwinap jaal'y? Pø namajtskxi dø'øn ja tyimgyunaxtit ku et'aaw ja ma tpaaattit.

⁴⁰ Uk kuts pøn, pøn tnili'xpøjkimyidip o ti tunk, ka'axi miñaat twinaxtit ja yik'ixpøjkpidi; pø wan idø'øn jaanim wyinaty.

⁴¹ 'Jøts meetsmi, ¿sudso dø'øn ja mmigu'uk pyøky x'ejxpajtiyi jøts ja mja' ne'egi xka'ixy kudam ja jawaani møj?

⁴² Jøts, ¿sudsots mets idø'øn namyikajxibim xkajpx'oyiwyaañ yam mets ja mdsinaaq'yin øy xkayikyø'øy? ¡Meets win'øø'mbi ataaadyi! Yik'øyidi

jawyeen ja *mga'øchinaq'a'yindi*, *winetnimts* ja *mmigu'uk chinaq'a'yin xkajpx'øyi*yidit.

Pəni sa wyimbidsimy øy ti, ja'ats tyikwingaxø'kp pəni sa ti y'øyi kya'øyi

⁴³ 'Mə meets *øcha'amguipy* tø *x'uk'ixy* jøts ku ja *tyiktøomi* ja *ka'øcha'am*; uk ja *ka'øcha'amguipy* *tyiktøomi* ja *øcha'am*, nima.

⁴⁴ Ja tyøøm ja kipy yikta'ejxkajp pəni sa ja tyøømi øy *ka'øy*: *ka'axi* ja iigi *tsa'äm* *yikwiduky* kujp kipkyøjxp, ni jam ja uvi *tsa'äm* *kyawinaky* jam kujp aatskøjxp.

⁴⁵ Jade'ents idø'øn ja *øyjaä'y* pøn *øyjaä'y*, *ka'ap* ja *t'äawi tjoojtı* ja *ka'øbi wimmaä'ñ*, *ka'ap* ja *yjemwaä'añ* *tyewaä'añ* kumi *øyjaä'y* ja'; pønts *ka'øyjaä'y'ajtp* ja *ka'øubits* ja *y'äawip yjoojtıp*, *yjemwaä'andi* *tyewaä'andi* kumi jam idø'øn ja *tyimyøødidi* ja *kya'øy'ajtindi* *y'äm* *yjotp*. Tum jam ja *pyidsømguixy* jøts ja *tkajpxnaxtı* jade'en.

Majtskjøøjp ja pøch kyojpk

⁴⁶ 'Niti *øy'ajtin* meets jade'en *xkatuñ* ku mee *xjanøjmi*, "Nwindsøn'ajtim, nwindsøn'ajtim", jøts *ka'ats xpadundi* pøni sa *njawä'añ*.

⁴⁷ Ya net ndukmado'odit pønin ja *kyaxø'økti* ja *jaä'y* pøn ø *xnimemp* jøts øts *n'ayuujk* ja *xpatmadoojojdi*, jøts ja jade'en *tpadundi* sa *nwaä'añ*:

⁴⁸ jade'enin idø'øn ja *nbiktaajkin* sam ja *jaä'y* *tyøjkøjyin*, jawyeen ja *køjnø* øy øy *tnidajiyih'ñ* ja *tyøjk*, jøts ja *tsaq* ja amuum *ttukpøchkojpk'ajty*. Xjats ku ja møj nøøgom jam *wyinajky*, aguwani ja *tyimyikjø'jtjø'økwä'añ* ja *tøjk*, jøts ja *nïwinë'enin* nisa *tkatuuñ*, kumi *tsaq* ja *wyinaty* *tyeky'ajtpy*.

49 Pønts ø xjapatmadoojidip ja n'ayuujk jøts ka'ap jade'en tpadundi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn jade'endi sam ja jaaq'y midi tyøjk tkoj xixñaxkijxy. Niçi ja tkadukpøchkojpk'ajty, jøts ku ja møj nøøgom jam wyinäajky jatyi ja tmimajadaajky, ojts ja tyikiday jøts ja tyimyikudigøøy.

7

Ku ja Jesúš tyiktsø'øky ja romanit soldædi ja tyumbi

1 Xjats ku ja Jesúš jade'en tnimaagyijxy ja jaaq'y, winets ja ñijkxy Capernaum.

2 Jamts wyinaty chøøni ja soldædi windsøn, romanit jaa'y ja'. Jamts tyumbi ja tu'uk midi ja janchkamajtstu'udyim yja'wip, møwa'añ ja yjanchpikyi, ookwænip ja wyinaty.

3 Ku ja soldædi windsøn tnimadøøy ja Jesúš, winets ja ttaniguejxy winaqagin ja israelit møjaa'dyøjkti, jøts ja t'atstuk'amidoowa'añ ja may'ajt, wan tmiñ ja Jesúš jøts cho'okt ja tyumbi.

4 Xjats idø'øn ja tninøjkxtøø ja Jesúš jøts ja ojts t'amidowdi ja may'ajt møk'ampy, yide'en ja tnimaadyøø:

—Paat'ajtip xpudøkit yø soldædi windsøn;

5 kumi chøjkpy yø' adøm ngajp, nayø'øts tø tnilane'emy jøts ja tsaptøjk tø kyøjy.

6 Winets Jesúš ja tmøødifyii'ñ. Jøts ku ja jam wyinaty yja'atwanidi ma ja tøjk jam, jøts ja soldædi windsøn ttukjøpkubajtiyii'ñ pøn jaty ja minamyqaqyip, jøts ja ttuknimaqay ja Jesúš:

—Mets teety, kidi xka'oyjawi, ka'ap ø xpaaat'aty jøts mets ya mdøkit ndøjkøøjty;

7 paty ø kø'øm tø nganay'a'ejxiyi jøts mets je-exyiøp kø'øm tø n'ats'ixa'qy. Ana'am ja'ayi, jøts øts ja ndumbi cho'okt.

8 Ane'emy ø nayide'en nwindsøn xyik'ity, nay ja øts ndumbitøjkmidø pøn ø n'ana'amidip. Ku pøn nnøjmi: "Nøjkx", nøjkxpts ja!. Uk nnøjmits øts yø ndumbi o ti, jatyits yø jade'en tpaduñ.

9 Ja'ayi Jesús ja jade'en tmadøøy ñigyumaaap ja tja'wiyii'ñ ku ja jaa'y jade'en, jøts ja tniwa'akjimbijty pøn jaty ja jam wyinaty payø'øyip, jøts ja tnimaay:

—Tyimyjanch, ni Israelit jaa'y øts ya ma jade'en ngapaqdynim sam ya'at jaa'y tmøødin ja janchja'win møk'ampy.

10 Jøts ku ja waaabi yja'ttøø mørøt ja jøpkuyø'øyibidi jam tøjkjotp ma ja pamaa'y jam wyinaty, tødamik ja wyinaty myøkpøjkni ja pamaa'y.

Ku ja Jesús tyikjukpyiky ja ku'øktyø'øxy myajnku'nkjam Naín

11 Ukjajts ja jade'en, xjats ja Jesús ñijkxy jam ma kajp txøøwi Naín, mayja'a'yts idø'øn ja jam wyinaty pawidejtip, may ja pyabøjkpitøjk ja jam tmøødi.

12 Kuts ja yja'jty jam kajpwøngon, jøts ja ojts t'ejxpaaaty tu'uk ja oo'kpi yikpagil'iy jøts ja y'atsnaxøkit, tu'umchi dø'øn ja tø'øxyøjk ja t'u'nk'aty, jøts ku'øktyø'øxy ja!. Mayts ja yik'oo'kpi pidø'kpi jamdi.

13 Jøts ku ja nwindsøn'ajtim ojts t'ixy ja ku'oogi, yik'ayo'ijxyim, jøts ja tnimaay:

—Amon, kidi mya'axy.

14 Winets ja Jesúś twingunøjkxiyii'ñ ja oo'kpi, jøts ja kajuun ja tnixajiyii'ñ, jøts ja oo'kpi kiibyi ja tkiidyäktøø, jøts ja Jesúś tnimaqy ja oo'kpi:

—Mets u'nk idø'øn nnimaapy: ¡Pido'øk!

15 Xjats ja kyu'xkukiyii'ñ pøn idø'øn wyinaty tø y'løøky jøts ja kyajpxpinibøjkxiyii'ñ, xjats ja u'nktqäk ja yiktagidøjkxiyii'ñ ja y'u'nk, ja Jesúś ja kømøøyiyip.

16 Jøts ku ja jade'en nidiuki'iyyi t'ejxtøø, jøts ja yjanchø'jkidøø, jøts ja ttukmija'widøø ttukunuu'kxyja'widøø ja Dios, nømdip ja':

—Yaq Dios ja myøjkugajpxy tø kyaxi'ky adøm njaa'yjøøjty.

Nayide'en ja wyaq'andi:

—Dios tø tnimiñ ja kyajp jøts tpudøkit.

17 Yiknija'wigyøjx ja jam wine'enin ja jaa'y jam chøønidji jam Judeit etjotp, ku wyinaty ja Jesúś tø tyikjujkpyiky ja oo'kpi.

Ku ja Juan Bautista tkexy ja kyugajpxy

18 Xjats ja Juan Bautista ja tnija'wiyii'ñ, nayide'en ja pyabøjkpi ja wyinaty tø tyamimadya'agiyi, winets ja tyajxiyii'ñ namajtsk ja pyabøjkpi,

19 jøts ja ojts ttanigueoxy ja Jesúś, jøts ja t'atsyiktø'ødit pøni ja' idø'øn janch Cristo pøn wyinaty menwamp yiknitsokpi. Uk kidi ka'ats, winets ja abikpyi ja tjøp'ejxtit.

20 Jøts ja wingon twingunøjkxiøø ja Jesúś pøn ja Juan wyinaty tø tyanigueoxyidi, jøts ja tnimaadyøø:

—Ja Juan Bautista øø tø xkexy jidsik øø nyiktø'øt pøni janch ja Cristik mets idø'øn midi yiknigajpxp

menwamp yiknitsokpi. Pøni ka'ats, winets øots jadu'ukpi njøp'ext.

21 Ku ja wyinaty tø yja'atti, winets ja Jesúš nay jatyí tyiktsøøjky may ja ja'a'y pømbi pa'äm pøjkidip, pømbi o ti ja'ambi tmøøt'ajtip, pømbi ja miku' tmøøt'ajtip, ñayikwin'ejxwa'kxmip ja' ja may winap ja'a'y.

22 Jøtsnim ja y'adsojimbijty jøts ja wyaqañ:

—Nøjkxti jøts xukmado'odit ja Juan ti jaty ya tø x'ejxti xmadowdi. Tamimadya'akti jade'en sa yø winap ja'a'y wyin'ejxwa'kxti, sa yø pakpamaa'y yø'ödyi, sa yø putspi cho'okti, sa jaty yø nat ja'a'y myadowdi, sa oo'kpi yujkpyøkti, jøts sa ayoobi ja'a'y yiktukmadowdi ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi yiknitsokp.

23 Ejtni xoni ja'adi pøn ø xmibøjktip, ka'ap twinmayimbettit twinmay'adøjtít sats ø xjanchjawi.

24 Xjats ku ja wyimbejtnidøø midi ja Juan wyinaty tø tkexy, jaats ja Jesúš ttamimadya'ktøjkiyii'ñ ja mayja'a'y, ja Juan yiknimaldyakp, yi'de'en ja wyaqañ:

—¿Ti meets ojts x'ats'ixy jam abak etjotp? ¿Tu'uk ja ja'a'y midi jade'en ejxim kapy midi poj yik'ø'yimbejtip yik'ø'y'adøjip? Ka'axi ja yjade'eni, pø tu'ukyixi tmi'ity ja wyinmaa'ñ.

25 ¿Tits idø'øn ojts x'ats'ejxti? ¿Tu'uk ja ja'a'y pøn janch øybi wet tø ñadyaxoxiyi? Pø wa'atsxi mee xnijawidi pøn tsuj wet nadyaxojxidip, pøn nekim taxondip pyikta'aky, jamts ja ñachojk'ityidi jam windsøn tyøkjopti.

26 ḡTits idø'øn mjanch'ats'ejxtøø? ḡTu'uk Dios kyugajpxy? Janch ja', ja' midi jawaani møj, nika'ap yjade'en i sam yjadu'ukpiði.

27 Yø Juan idø'øn yiktejp ku Dios kyajpxy yiðe'en wyaañ:

Ixyä ngajxjawyeni tu'uk ja nngugajpxy,
pøn tyiktøøjip tyiktuudqajkip ja jaä'y
wyinmaä'ndyi jøts myikupøkt ku ixpøjkin
xminøjkxt.

28 Ndukmadoodip ixyäm jøts ku ni mædsoo ka'ap
pøn jade'en pyidsimñim ja Dios kyugajpxy sam yø
Juan Bautista; pøni pønts øts nja' xpaduuujnip jøts
ku tyøki mæ øts ngutujk ndanitanit ja njaä'y, ja'ats
ne'egi møj yikpiktakp jøts nika'ap ja Juan Bautista.

29 Jøts ku ja jaä'y ni'ijtyi jade'en tmadoodøø pøn
jaty wyinaty tø yiknøbetyidi ja Juan, nayide'en ja
yikugubajtpidi, jøts ja tjanchmibøjktøø ja Dios jøts
kudam ja ka'ap jade'en mibaat wyinmaamya'aty;

30 ka'ats ja tmøjpiktaktøø ja fariseotøjkti
jøts ja kajpxwejpitøjkti sa Dios ja wyinaty tø
tyamidsøkyidi, jøts ja ka'ap tkupøjktøø jøts Juan ja
yiknøbatidit.

31 Jøts ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—¿Pønxik øts jade'en meets n'uktami'ejxip?

32 Jade'en meets ndami'ejxi sam mutsk
una'jkindi muum y'adø'øtsti jap maayjøtpy
ku myi'unä'jk tkagupøjkiyidi ja kyuyajtin
midi yjatsøjkpy yjaguyaqtwampy, jade'ents ja
ñawya'añidi: “Tø øø yikxon njaxu'uxy jøts
ni mga'atsti; tø øø jotmay'øøgyim nja'øømi,
nijade'ents mgajotmay'oo'kmidi.”

³³ Kuts ja Juan Bautista tø myiñ jøts ja kyakay kya'uuky ku ja ka'ap vino t'uuky, jøts meets mnimy jøts ku miku' ja myøøt'ajtpy.

³⁴ Jøts ku ø tø njamemi jøts ku ø ngaamyi n'ukmi, jøts mnømidi jøts ku øts janch kaxim ngay n'uuky, jøts ku øts ja møøt namyigu'uk'atyiyi ja yikuguba-jtpidi møøt ja ka'øyjaaq'dyi.

³⁵ Pøni pønts ja Dios yja' tkupøjkip, ja'ats tja'gyukip sam ja Dios yja' ttsøkyin.

Ku ja Jesú斯 jam fariseo tyøjkjotp wyinaty pøn txøøw'ajtp Simón

³⁶ Xjats ja fariseit niðu'uk tnimaay ja Jesú斯 jøts ja tmøødit kaabyi tyøjkwindum. Jøts idø'øn ja ojts tmøødi, ojts ñijkxy, tyøjkiyii'ñ jam fariseit tyøjkjotp, ja kaabyajt twinguwa'jtsiyii'ñ.

³⁷ Winets ja tø'øxyøjk tu'uk pøn ka'øyjaaq'y'ajtp midi jam tsinaapy jam kajpjotp, ku ja tnija'wiyii'ñ jøts ku ja Jesú斯 wyinaty tø ñijkxy kaabyi jam fariseit tyøjkjotp, jamts ja ojts tmija'aty ja pa'akxuu'kpi, tsagueegi tu'jtsjøtpy.

³⁸ Ñiyaxpim ja twinguugu'xiyii'ñ ja Jesú斯 tyeky, jøts ja wyeenøø ja ttuktaxø'jky. Jøts ja nay jatyi ja wyayay ttawibø'øty jøts ja ojts ttsu'kxy, ojts ja ttabakja'axy ja pa'akxuu'kpi.

³⁹ Jøts ku ja fariseo ja ojts jade'en t'ixy pøn ja Jesú斯 wyinaty tø wyayi migabyi, yide'en ja wyinmaa'ñ ja yap tyikyø'øy: "Pøni janch Dios kyugajpxy yø jaay jeexyip, tø yø jeexyip tja'wyini pøn yø ixa tojnip majtsip, pøni pøn tø'øxyøjk yø', pø ejptps yø yjantyimpyøktyun'ity yø tø'øxyøjk."

⁴⁰ Winets ja Jesú斯 tnimaay ja fariseo:
—Simón, nmigajpxwampy.

Jøts ja fariseo y'adsøøy:

—Yinet Wındsøn.

41 Xjats ja Jesúš wyqañ:

—Namajtsk idø'øn ja jaa'dyi pøn tmìyoj'ajttip tu'uk ja meeñ'anuu'kxyajkpi. Tu'uk tmìyoj'aty magoxk magø'pxy denario jøts jadu'uk wixijkxmyajk;

42 jøts kumi ka' idø'øn ja tkubatti nípøn tkagubety ja yoj, jøts ja meeñ'anuu'xýajkpi ka'ap ja satiy øy ja tkagubattit, ojts ja ttamee'kxy ja myìyoj. Nigajpxts ïnet, ¿pømbi ja jawaani tsojkip, pømbi ja jawaani takajxajkip?

43 Jøts ja Simón y'adsøøy:

—Ja' yjawí pøn ja yoj kajaa tmøøt'ajtp.

Jøts ja Jesúš wyqañ:

—Janch tiy idø'øn mwa'añ.

44 Xjats ku ja Jesúš ojts t'ixy ja tø'øxyøjk jøts ja tnimaay ja Simón:

—M'ijxpxyi yø tø'øxyøjk, ku tø ndøki ya mdøjkjøøjty ka' mets ja nøø tø xmø'øy ja ndekpyujik; tøts øts yø tø'øxyøjk ne'egi xapakpujy ja wyeenøø jøts ja wyqaay yø tø ttuktati'ich.

45 Ka'ats mets ndeky tø xtsu'kxi, jøts ku yø tø'øxyøjk, jaayip ku tø ndøki ixa øts ndeky yø jade'en xtsu'kxi.

46 Ka' mets ngubajk aceite tø xpiktajkxiyi, tøts øts yø tø'øxyøjk ja pa'akxuu'kpi ndeky xpiktajkxiyi.

47 Paty mets idø'øn nnøjmi, pøni pøn ja tsojkin waani tmøøt'ajtp nayide'ents ja waani yikpojkpimaa'kxt; jøts yø tø'øxyøjk møj ja tsojkin yø tmøøt'aty paty pyaat'atyi jøts ja pøky yikmaa'kxkøxt.

48 Jøts ja tnimaay ja tø'oxyøjk:

—Nmee'kxpy øts, u'nk, yø mbøky.

49 Wìnets ja migaabiyidi pøn jaty ja jam wyinaty møøtsinajyip yjanchnawyambinaxwa'jkidøø:

—¿Pøn jaay ya'at ndejint, sudso pøky paat yø tmee'kxy?

50 Jøts ja Jesùs yi^de'en ja tnimaay ja tø'oxyøjk:

—Ja'agøjxp mets ja mbøky tø nmaa'kxi ku me tø xjanchjawi, nøjkxnits jotkujk.

8

Ja tø'oxyøjk pøn jaty ja Jesùs pyudøjkidip

1 Tøts ja wyinaty y'uknaxy jade'en, jøts ja Jesùs t'ayø'øgyijxy ja kajp ja møj ja mutsk møøt ja pyabøjkpitøjk namakmajtsk, jøts ja tkajpxwa'kxy ja øgyajpxy ja øy'ayuujk midi yjaa'y ja tyanitanaapy.

2 Nay jam idø'øn ja yjamyoøøt'ajtmiyidi ja tø'oxyøjkmidi pøn ja wyinaty tø tyiktsø'øky, jøts pøn ja wyinaty tø tkajpxpidsøjmi ja miku' jøts ja ttukmajtstu'uty. Ja María dø'øn jam wyinaty pøn yiktejp Magdalena, pøn ja miku' wyinaty niwixujk tø myajtstu'udyiyi;

3 nay jam ja Juana wyinatymi, ja Chuza ñidø'øxy, ja' ñidø'øxy pøn ja Herodes tumbi'ajtip, pøn tuki'iyyi t'ejxp tnija'wip ti jam ejtp ka'ejtp ma ja Herodes jam wyindsøn'aty; jam ja Susana wyinatymi jøts may abikpyi jaa'dyi pøn jaty ja tigati tabudøjkiyidip.

Kuja Jesùs tmadyakpaaty ja jaay pøn nøjkx neppi

4 May jaay ja Jesùs jam ojts ñimiñiyi pøn jaty tsoo'ndip o ma abikyajp jøts ja Jesùs yik'ejxwa'añ;

jøts ku ja jaa'y may'ampy myujkpejty, jøts ja ttamimadyak'tojkiyii'ñ tu'uk ja ejxpajtin madya'aky. Jøts ja wyaañ:

⁵ —Tu'uk idø'øn ja jaa'y chøø'ñ tømtwøjpi. Jøts ku ja twijy, øy ja tømt o mä ñaxkidaajky. Midi'ibi ñajtswøjii'ñ jam tuu'äm, ja'ats yiktaa'nbu'uxkigyojx jøts ja joon ja wa'ats tpeemujkijxy.

⁶ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ jam tsaa agujkp, ojts ja jam yjamuxy jøts ja jatyi tyøtsjø'knaa ja'agøjxp ku ja naajx jam kyaneki.

⁷ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ mä ja magyujp jam wyinaty myuxwa'añ, ja'ats ja ojts ñi'aa'mbajtiniyi. Ku ja myujxmi winet jøts ja niwine'en kyayikyonmøjkiyøø.

⁸ Midi'ibits ñajtswøjii'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jøts ku ja yøøñ jøts ja ojts yikxon yjantyimdyøømi, magø'pxy magø'pxy ja pyajkpejty ja tu'ukpi tømt.

Ku ja Jesús jade'en myadyak'abajtiyii'ñ, jøts ja møkta'aky wyaañ:

—Pøni pøn ja'gyukìwyamp, wan tja'gyuki.

Tigøjxp idø'øn ja Jesús ejxpajtin madya'akyøjxp ja y'ixpøjkin tyaky

⁹ Winets ja pyabøjkpitøjk ja yiktoøjiiyøø ti dø'øn jade'en tyijpy, sudso yikja'gyukit ja'abi madya'aky.

¹⁰ Xjats ja t'adsøøy jøts ja tnimaay:

—Meets ø Dios mduknija'wiyp ja y'ayu'uch winmaa'ñ sa ja' kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaal'y, jade'ents meets ja mdyimyiktukmadø; ka'ats ja abiky jaa'y nayıde'en madya'akyøjxp tnijawidit, ejxpajtin madya'akyøjxp øts ø ja'ayi ndamimadya'aktit jøts kø'øm tnimado'odit

tkanimado'odit nayide'en pøni sa ø xpabøkti xkapabøkti.

Ku ja Jesú斯 tnigajpxy sudso dø'øn yikja'gyukit ku ja'a'y neppi ñijkxy

11 'Yide'en idø'øn ø madyaq'aky tijy: Jade'en ja tømt yikpikta'aky sam ja Dios kyajpxy y'ayuujsin;

12 jøts midi yiknajtswøjyii'ñ jam tuu'am jade'en ja yikpikta'aky sam ja ja'a'y pøn ja tpatmadoodip ja Dios kyajpxy, jøts ku ja t'ukja'gyukidi xjats ja miku' ja jatyi pyøjkxiyidi jøts ja ka'ap tmibøktit, jøts ja nisudso'ampy kyanitso'ok'attit.

13 Jøts ja tømt jade'en yikpikta'aky midi yiknajtswøjyii'ñ jam tsaq agujkp sam ja ja'a'yindi pøn tmadoodip ja øgyajpxy ja øy'ayuujsk, jøts ja ejtni xoni t'ukpabøjkojt y'ukjanchja'widip ja'; kuts ja yiin waan sa tkujatidi jøts ja jatyi tmajstu'utti, jatyi ja ñayjibikpyikta'agyidi ja'agøjxp ku ja jade'endi sam ja ujts kya'aa'tsmiweninim.

14 Jøts ja tømt midi ñajtswøjyii'ñ jam kujp agujkp, jade'en ja yikpikta'aky sam ja ja'a'dyi pøn tjamadoodip ja øgyajpxy ja øy'ayuujsk, yjajanchja'widip jøts nika'ap t'ukpadunidi, ja' ja ne'egi yikmajadaktip ja pyikta'aky, ja myeeñ, ja yjingaap, ja yjotkujk'ajtindi. Jade'ents ja tka'ukyikmøjtøjkinidi ja øgyajpxy ja øy'ayuujsk jøts ja niti tkayikwingaxø'økti Dios wyindum.

15 Jøts ja tømt midi ñajtswøjyii'ñ jam pu'uty ñaxkøjxp, jade'en ja'ami sam ja ja'a'dyi pøn amumjoojt nadyamayojaxidip ja Dios, jøts ja jade'en tpatmadojidi ja y'øgyajpxy y'øy'ayuujsk. Møk ja yjanchja'win ja tpikta'akti, ka'ap ja juuni

ttamajtstu'utti, ja'ats idø'øn tyikwingaxø'ktip ja øgyajpxy ja øy'ayuujk.

Niti jadi'iñi kyatañ, kuwañim ja tyimyiknijawí

16 'Kidi ja'ajip ja jaj yiktaguno'kp jøts ja yiku-mutst uk jøts ja yikpikta'akt jap maa̯abajt patki'py; ja' ja wya'añ jøts ja yikpikta'akt jam køjxp ma̯ yjajt tyøø'kxt, jøts ku jam pøn tyøkit ka'ap ja jam kube'ets kugoots yja'attit.

17 Ti ka'ukyikpatp ku ti yjayu'uch'ity. Øy kajpxy ayuujk yjagayiknigajpxwa'añ, kuwanits ja yiknijawí pøni sa ja y'ejxi tyiyí.

18 'Jade'ents idø'øn øy xmado'odit; pøn tpabøjktip jøts tmadogukìwyä'andi øy øy, jaaktyikpudøkipts ja yikxondi jøts ja tja'gyukidit. Pønts ka', jaaktyimyikpojkxidip ja' ja wyljy'ajtindi midi ja jaakjanadyaja'wiyidip jøts ja nisudso'ampy tkidyimyja'gyukidit.

Ja Jesús tyaqak jøts y'uch

19 Wìnets ja Jesús y'uch yja'ttøø mørøt ja tyaqak ma̯ ja jam wyinaty, nika'ap idø'øn ja tpaattì wingon kumi janch mayja'a'y jam wyinatyí.

20 Xjats ja Jesús yiktukmadøøy jøts ja yiknimaay:
—Ja mdaqak mørøt ja m'uchti ja' mmigajpxwajnip, ixap ja tøjkwimptyí.

21 Jøts ja t'adsøøy:
—Ja' øts idø'øn ndaagip, ja' øts idø'øn n'uchiidip nmigu'ugidip, pøn tmadoođip ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk jøts ja jade'en tpadundi pøni sa nwaañ.

Ku ja Jesús tyiknajxy ja mørøk poj jøts ku ja tyik'amøkìyì'ñ ja mejy

22 W̄inets ja nay ja'abi x̄øøw tyøjkiyii'ñ b̄arkijøtpy m̄øøt ja pyabøjkpitøjk, jøts ja tn̄imaay:

—Wan tjaaq'myind̄i jam jaduktamajñ.

Jøts ja ñøjkxtøø,

23 jam ja wyinaty mejkyujk'āmdi ku ja Jesus mya'oo'kn̄aa. Jøts ja møk poj ja jam jomøñ pyaqajtidøø, yikxon ja nøø jam b̄arkijotp yjanchtøjkyini øy ja tyiknitigøøñit.

24 Jøts ja tyujxtøø ja Jesúš jøts ja tn̄imaadyøø:

—¡W̄indsøn! ¡W̄indsøn! ¡Nøøjøø'kxw̄aa'nindip!

W̄inets ja Jesúš pyidi'jky jøts ja møk'ampy tw̄ingugajpxiyii'ñ ja møk poj ku ja nøø ja tyiktojmji'iky adsø'jkibim; jøts ja poj jatyi yjanch'amø'lty, jadi'iñi ja myøøñ.

25 Jøts ja tn̄imaay ja pyabøjkpitøjk:

—¿M̄a dø'øn ja mjanchja'windi xyiktunwa'āndi?

Tø ja yjanchnichø'jkidyigøøñidi, ñigyumaaap ja tyimyja'widøø jøts ja xem yām ñawyajnidøø:

—¿Ti pønimts ya'at jade'en, pø mimadojipts ja poj yø', pø mimadojipts ja nøø yø' ku yø t'anememy?

Ja Gadarit jaa'y pøn wyinaty ja miku' tø tyatøkiyi

26 Jøtsnim ja yja'ttøø jam Gadarit etjotp midi idø'øn ja jaduktamajñ t̄amp Galileit et w̄ington.

27 Jøts ku ja Jesúš jam wyinqajky, yø'øpyidsiimy, jøts ja ñimejnøø tu'uk ja kugajp pøn ja miku' wyinaty jekyip tø tyatøjkn̄yi. Niwa'ats ixwa'ats ja wyidejtni, ka'ap ja tyøjkjotp y'uktsinaañi, jam ja chinaadyaqni m̄a ja oo'kpi ñaqxøkid̄i.

28 Jøts ku ja t'ejxpaaajty ja Jesúš jøts ja jatyi tw̄ingu xanaay, yide'en ja tjantyimñøjm̄i møkta'aky:

—Jesús, Dios U'nk tsajpjøtpyit, ¿ti ø xanibøjkip?
Tun may'ajt kidi xjantyimy'ayo'onduñ.

²⁹ Ja' idø'øn ja jade'en tyikwamp ku ja Jesús ja miku' møk'ampy t'ane'emy jøts ja jam pyidsø'ømt ja jaa'y y'am yjotp. Ejtp idø'øn ja miku' ja xyumimi'adi'ichiyi ku ja yjayiktagiwiiñ yjayikta-pakwiiñ pujx kadeen; jatyi ja ttapojtiguixy yam ja jaa'y ja jade'en tø yja'uktajotkujk'ajtmiyi jøts ja nimä kyanøjkxt, jøts idø'øn ja miku' ja yikakwidityi o ma jam abæk etjotp.

³⁰ Jøts ja Jesús yide'en tyiktiyy:

—¿Ti mxøøw?

Jøts ja y'adsøøy:

—Legión ø nxøøw.

Ja'agøjxp ja jade'en ñaxyøømø'øyi kumi janch may miku' ja wyinaty tø tyatøkiyi.

³¹ Ja'axi dø'øn jade'en kø'øm wåndip jøts ja tnimaadyøø ja Jesús jøts ja ka'ap kyaxidit jap ma miku' y'ayo'ombaqatti.

³² Jamts wyinaty ja kuch yjøø'kxwidehytmidi jam kojpkøjxp ku ja miku' ñuu'kxaktøø jøts ja ttatøkidit ja kuch; yikjajt idø'øn ja Jesús ja jade'en.

³³ Xjats ja miku' tmajtstuttøø ja jaa'y jøts ja kuch ja ttatøkidøø, winets ja jiyujk niduki'iyi yjancheper-kuwo'ongøjxtøø jøts ja nøøjøtpy ñaxkidakøjxtøø, japti ja ojts ñøøjøø'kxkøxti.

³⁴ Jøts ja jaa'y pøn wyinaty kuch'ejxtip ku ja jade'en t'ejxtøø yjattí kyubatti ja kyuch, jøts ja yjantyimchø'jkidøø, jøts ja kyaknøjkxtøø jam ma jaty pøngapøn chøøni kämjotp jøts nayide'en jam kajpjotp, jamts ja tuki'iyi ttamimadyakøjxtøø.

³⁵ Jøts ja jaa'y ja tnidso'ongøjxtøø jøts ja t'ejxwa'andi pøni janch idø'øn jade'en. Jøts ku

ja yja'ttøø jam mä ja Jesúš jam wyinaty, xjats ja t'ejxpattøø ja jaa'y pøn ja maamyiku' wyinaty tø myajtstu'udyiyi jøts ku ja jam chøøni wijy kejy, xøxy piky ja jam mä ja Jesúš wyinaty tyani, jøts ja yjantyimchø'jkidøø.

36 Jøts ja jaa'dyi pøn wyinaty kø'øm tø tyimy'ejxti, ja'ats ja tmadyaktøø sudsø'ampy ja ja jaa'y wyinaty ja maamyiku' tø myajtstu'udyiyi.

37 Ja'agøjxpts ja jaa'y ni'ijtyi ñuu'kxaktøø pøn jaty jam wyinaty tsinaadyip Gadara jøts ja Jesúš jam pyidsø'ømt etjotp, pø jantyimchø'jkidipxi dø'øn ja'adi. Jade'ents ja Jesúš ttatøjkiyii'ñ ja byarki jøts ja chø'jñ.

38 Jøts ja jaa'y pøn wyinaty tø myajtstu'udyi ja maamyiku', ja'ats møk'ampy nuu'kxaakmaa jøts ja yikmøødit jøts Jesúš ja tmøøtnøjkxt, jøts ja ojts t'anememy jøts ku ja ne'egi tya'ant, yide'en ja tnimaay:

39 —Nøjkx mdøjkwindum, jamts xnigajpxt xnimadyaq'akt sa Dios tø m'ødyuñiyi.

Nøjkx idø'øn ja jaa'y jøts ja ttamimadyaktøjkiyii'ñ amuum ja mayjaa'y sa Jesúš ja wyinaty tø yikmøkpikyiyi yik'øy'atyiyi.

Ja Jairo ñøøx, jøts ja tø'øxyøjk pøn ja Jesúš wyet ojts ttojni

40 Jøts ku ja Jesúš wiimbejtnaq ñøjkxnimaa jam jaduktamajñ, pøkpaat may jaa'y ja jam yjanchja'wiyøø, pø tum awejxiipxi ja jaa'y ja wyinaty.

41 Xjats tu'uk yaa'dyøjk yja'jty pøn txøøw'ajtp Jairo, ja' idø'øn jam wyinaty tniwindsøn'ajtp ja tsaptøjk. Jøts ja ñagyuxendyaajkøø jam Jesúš

tyekyjø'øm jøts ja tnimaaay, ojts ja ñuu'kxa'aky jøts ja myøøtnøjkxiyit jam tyøjkwiñdum.

42 Jam ja tyu'ukpi nøøxu'nk, makmajtskin ja' yjumøjt ja wyinaty, ja'ats jam wyinaty oo'kp ka'oo'kp. Jøts ku ja Jesús ojts ñijkxy, janch may jaal'y ja pyadso'onøø, janch yikxon ja yik'atejmuky.

43 Jamts tu'uk tø'øxyøjk pamaa'y, myakmajtsk jumøjtyip ja tajxnaxyi ja pyqajtniyi. Tø ja tnidya'ayodøjkini ku tsøøyi bi ja jadine'en tjamijuy jøts ja niþøn yjanchkayiktsø'øgyiyi.

44 Xjats ja ojts wingon tjiguyø'øyi ja Jesús, jøts ja wyet pa' ja ojts tjøjxi, jøts ja tyajxnaxyi ja nay jatyi y'adujky.

45 Jøts ja Jesús yide'en tyiktiyy:

—¿Pøn ø tø xøñ?

Kuts niþøn tkanigajpxy, jøts ja Pedro møøt ja myigu'uk wyandøø:

—Windsøn, po' mjanchyik'atejmujkpts, nugots mjanchyiktejmiñ mjanchyiktejxiipy, jøts mnimy: “¿Pøn ø tø xøñ?”

46 Jøts ja Jesús wyaqaañ:

—Tø ø nyiktøñ, tø njawi jøts ku øts nmøk'ajtin tø nduktamøkpytu'ugin ja jaal'y.

47 Xjats ja tø'øxyøjk, po' ja'axi tam idø'øn yiktejp, jøts ja ojts ñimyibejpní ñichiyuuñi ñagyuxendya'agyi jam Jesús tyekyjø'øm, jøts ja ojts ttukmadøy jam mayjaal'y agujkp tigøjxp ku ja wyinaty tø ttøñ jøts ku ja nay jatyi myøkpijky.

48 Winets ja Jesús ja ñimaaajyøø:

—Ja'agøjxp u'nk tø mmøkpyku ø tø xjanchjawi. Nøjkxi amgujk jotkujk.

49 Exam ja Jesús wyinaty jade'en wyaañim, ku yja'lty tu'uk ja jaal'y poñ tsoo'mp jam tsaptøjk

windsøn tyøjkwindum, ja Jairo. Jøts ja Jairo yiknim̄aqay:

—Tøts ja mnøøx y'anuu'kxiñi, kidi yø windsøn nugo x'adsejp'adi'ich.

50 Jøts ku Jesúš ja jade'en tmadøøy, jøts ja tnim̄aqay:

—Kidi mdsø'øgi, møk m'aaw mjoojt xpikta'akt, tu'ugyi ø xjanchjawit, jujkpyøkp ja m'u'nk ïnet.

51 Jøts ku ja jam tøjkwindum yja'ttøø, ka'ap ja jap tøjkjøtpy pøn tyiktøjkiyii'ñ, ja Pedro ja ja'ayi myøøtøjkiyii'ñ møøt ja Jacobo møøt ja Juan jøts ja u'nkteety u'nktqaak jade'eñi.

52 Janchyaxtip ja wyinatyi, ja y'u'nk ja tyimchaachpa'ayoodip. Jøts ja Jesúš ja ñim̄aqayidøø:

—Kidi mya'axti; ka'ap yø kiixy y'øøky, maapts yø ja'ayi.

53 Jøts ja yjanchyiknixijky, pø ñija'widipxi ja' jøts ku ja wyinaty tø y'oo'kni.

54 Xjats ja Jesúš ja tmajch kyøjøp'am, jøts ja møk'ampy tnim̄aqay:

—Pidø'løk, u'nk.

55 Jøts ja yjujkpyijky, nay jatyi ja pyidi'jky; jøts ja Jesúš ja ojts tni'ane'emy jøts ku ja tyika'adyit.

56 Ñigyumqap ja møja'a'y ja tyimyja'widøø jøts ja Jesúš ja tnim̄aqay jøts ka' pøn ttukmado'odit ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñi yjatyi.

9

Ku ja ñimakmajtskipi pabøjkpitøjk yiktanipøkti ja tank jøts ja yikajxtsoondi

1 Xjats ja Jesús tnankñamyujkøø nimakmajtsk ja pyabøjkpitøjk jøts ja myøk'ajtin ja tmøøy, ojts ja tku-tujkmø'øy jøts ja tyikpiðsøjmidit ja jaaq'y ja miku', jøts ja tyikmøkpøktit ja pamaaq'y.

2 Ojts ja tkexy jøts ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk ja tkajpxwø'kxit midit midi ja tyanitanaapy ja yjaaq'y jøts ja tyiktso'oktit ja pamaaq'y.

3 Jøts ja tnimaqay:

—Ka' mnøyø'øyik xko'ondit, niti xkako'ondit, ni tajk, ni pejn, ni tsapkaaky, ni meeñ. Tu'ugyi mwet xmìnøjkxtit midi ixja mwet'ajtip.

4 Jøts ku mdøjk'amido'odit o ma pøni ma mja'atti, tu'ugyits jam mja'ta'aktit kunim jam mdsoonditnim.

5 Jøts ku ma pøn mgagupøkitit, tanaxtits ja kajp, ja'ayi ja pu'ux x'ukwinaptit jøts jade'eñi xuk'ejxitit jøts ku jade'eñi tø mnañiwø'ächidi.

6 Jøts idø'øn ja yø'øwyø'kxtøø, ñøjkxtøø o magajp, jøts ja jam tkajpxwø'kxti ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts ja pamaaq'y ja tyiktso'okti o madssoo.

Ku ja Juan Bautista ja o'jkin tpaajty

7 Xjats ja windsøn Herodes ku ja tnija'wiyii'ñ sa jaty ja Jesús wyinaty y'adil'ich, jøts ja ka'ap ti tabyajtin tpaajty pømbi ja nimaaqyip jøts ku ja Juan wyinaty tø yjukpyiky, ja' wyinaty tø pyidsimy jadigojk jap oo'kpi jutjøtpy.

8 Pømbits wændip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy Elías, jøts ku ja' wyinaty tø kyaxi'iky; pømbits nømidip jøts ku ja yja'aji ja Dios kyugajpxy pøn wyinaty windi'ixyip tø y'atsmendi, ja' nidu'ugin tø pyidsimy jadigojk.

9 Jøts ja Herodes wyaañ:

—Pø øtsimpts ja Juan kyubajk kø'øm nãkyikwinajkøø. ¿Pønts idø'øn ndejin yø' ixa njamado'ity yiknimadya'aky janch ñigyumäap?

Jøts idø'øn Herodes ja tjadyimwyin'ejxwaañ.

Ku ja Jesús yikaay ja nimagoxk milbi jaa'

¹⁰ Xjats ku ja Jesús kyudanaabyi wyimbejttøø, ojts ja tyamimadyakixyi tijaty ja wyinaty tø ttundi. Winets ja ojts twaadsøøñ jøts ja tmøøtnijkxy ma niþøn kya'ity jam Betsaida kajp wingon.

¹¹ Kuts ja jaa'y ja tnija'widøø, jøts ja ojts tpanøjkxti; kyupøjcts ja Jesús ja' jøts ja ojts ttamimadya'aky sa ja y'ejxi tyiyi ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y, jøts ja tyiktsøøjky may ja pamaa'y.

¹² Jøts ku ja et chuu'ñaa, xjats ja ñimakmajtskipi kudanaabyi ja ñimejnøø jøts ja ñimqajyøø:

—Kajxnì yø mayja'a'y, jøts nøjkx pyoo'kxnidi jøts nøjkx t'ixaanidi ja kyaajyik yjøølkxik o magajp midi ya wingon tamp, nitits ya kya'ity ma adøm yaadi.

¹³ Jøts ja Jesús ja ñimqajyidøø:

—Yikaydi meets.

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja'ayits tsapkaaky jap jamagoxkyi jøts ajkx majtskyi, øø winet inet idø'øn øoni nda'ajuu'yigyojxp øøts inet yø jaa'y ja kaaky ja jii'kxy.

¹⁴ Ni magoxk milin ja jaa'y jam wyinatyi. Xjats ja Jesús tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

—Yik'ixa'akti tukpik jaty niwixijkxmyajk jaty.

¹⁵ Jøts idø'øn ja jade'en tpadundøø, ojts ja jaa'y y'ixaakøxti.

16 Wìnets ja Jesús tnixajiyii'ñ magoxk ja tsapkaaky jøts majtsk ja ajkx. Ojts chajp'ixy jøts ja ttamøja'wiyii'ñ ja Dios Teety. Jøts ku ja t'adujkpajky, jøts ja ojts ttagødøki ja pyabøjkpitøjk jøts ja mayja'a'y ja ttaguma'adyit.

17 Ojts idø'øn ja níduki'iyyi kyay'abidsømdi, níduki'iyyi ja kyujxidøø; jøts ja kaaky wyindank ja makmajtsk kach ujts ujts yikpøkmujky.

Ku ja Pedro wyaañ jøts ku ja Jesús yja'aji pøn yiknitsokp

18 Tuk'oik idø'øn ku ja Jesús jam wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty nadyu'uk, jamts idø'øn pyabøjkpitøjk ja pyawidityiyi jøts ja tyiktiyy:

—¿Sa jaa'y wya'andi kyajpxti, pønik øts idø'øn?

19 Xjats ja y'adsoodøø:

—Pømbi wàndip jøts ku mets Juan Bautista; pømbits wàmidip jøts ku mets m'Elías, nømidipts jadu'uk jøts ku me mja'aji ja Dios kyugajpxy pøn mendøø jekyip jøts ja' nídu'ugin tø wyimbity jadigojk.

20 Jøts ja tjaakyiktiyy:

—Jøts meets, ¿sa mee mwà'añ, pøn øts yjawí?

Jøts ja Pedro wyaañ:

—Cristoxi mets, ja yiknitsokpi, ja Dios U'nk.

Ku ja Jesús tnigajpxy ja y'o'jk'in

21 Wìnets Jesús ja ojts møkta'aky t'ane'emy jøts ja ka'ap tmadyäkyø'ødyit.

22 Yide'en ja yiknimaadyøø:

—Møk øts ja ayo'on nbaatt, ka' øts ja møjaa'dyøjk xkupøktit, ka' øts ja teetywindsøndøjk xkupøktit, ni ja kajpxwejpitøjk ø xkagupøktit. Xyik'ooktip øts

ja', ja kidigøøk xøøwts ø nbidsø'ømt jadigojk oo'kpí jutjøtpy.

23 Jøts ku ja jade'en wyqañ, wìnets ja tnimaaay niduki'iyi pøn jam wyinatyi:

—Pøni pøn ø xpabøkwamp, jawyeen ja kø'øm kyanabya'ayowit, jabom jabom øts ja xku'ayowit, ja'ats øts idø'øn xpabøjkp.

24 Pønts kø'øm nabya'ayojip, pøn kasaduñim nay'ejxip, wìndigøøpyts y'anmija'win ja y'ity; pønts ø xku'o'jkip xkudigø'øyip, ja'ats ja yja' nøjkx nitso'ok'ajtp.

25 Ja ti ja ñiwyä'ant øy ja jaq'y tjaja'bøjkixy ja naxwiin'ajtin jøts ja y'anmija'win ne'egi wyindigøy?

26 Jøts pøni pøn ø xatsø'ødyump, pøni pøn øts n'øgyajpxy n'øy'ayuujk xatsø'ødyuujnip, nayide'ents øts ja tsø'ødyumbi nøjkx ndatsø'ødyuñ, ku ø nme'ent yikutujkpi, ku øts ja ndeety kyuuñ'kxy'ajtin nmimejnit møøt ja ankilistøjk yja'adi. Øts idø'øn ja naxwii'ñit jaq'y nmøjkudanaabyi'ajtpy.

27 Tiy janch mee nnøjmi jøts ku jaa ja jaq'y ya winaagin tyanidi, pøn ka'ooktip kunim ja tylimy'uk'ejxitit sa Dios kyutujk tmime'ent midi ja tyanitanip yjaq'y.

Ku ja Jesús adsu'jky y'atstigajch amuum chamambøjkijxy

28 Tø dø'øn ja wyinaty tyuktujkxøøwip jade'en y'ukjaty, jøts ja Jesús pyatøjkiyii'ñ jam kojpkøjxp Dios'ajot'ajtpi, myøødiyii'ñ ja Pedro ja', møøt ja Jacobo jøts ja Juan.

29 Kuts ja Jesús jam wyinaty Dios'ajot'aty, xjats ja wyeen y'aqw̄ ja tyigajch, jøts ja wyet ja ñaqamy ja pyoobiy'ñ tøø'kxpim tsamambim.

30 Winets jam kyaxøktøø namajtsk ja jaq'y, ja'ats ja jam møøt myadya'aky, ja Moisés idø'øn ja' møøt ja Elías,

31 nabejk'ampy aju'uk ja ñi'awidityidi jøts ja tkajpxy'atti ja o'jkin midi ja Jesús wyinaty pyaatwampy jam Jerusalén.

32 Øy ja Pedro møøt ja myigu'uk yjamaa'y'ookti, wijy'ejttip idø'øn ja'. Jøts ja ojts t'ejxidi ja Jesús y'aju'uk møøt ja ñamajtskpi yja' nayide'endi pøn ja jam wyinaty møøt tyaní.

33 Jøts ku ja jaq'y jam wyinaty jagamnidí, jøts ja Pedro tnimqay ja Jesús:

—Windsøn, jtymy'øy'ajtp ku øø nyam'aty! Nyik'øyip øø tigøøk ja ujts'aqadyøjk; tu'uk mets mjá!, tu'uk Moisés yja', jøts tu'uk Elías yja'.

Ka'ap idø'øn ja Pedro y'aqw̄ tjawi pø ti dø'øn ja kyajpxpy.

34 Ixam ja jade'en wyq'añ ku yoots jam ñaxkidqajky, jøts ja yjanchø'jkidøø ku ja jap yoots agujkpy ñay'ejxpajtidøø.

35 Winets ja tmadoodøø ku jap yoots agujkpy kyajpxy ku jap ñimy:

—Øts idø'øn ya'at n'u'nk njanchøjkpy; mimadojidip pøni sa wya'añ.

36 Ku ja wyinaty jade'en tø tmadowdiwyq'añ, xjats ja t'ejxpattøø ja Jesús jøts ku ja jam nadyu'uk. Amøñi ja y'ejttøø, ka'ap ja pøn ttukmadowdi ku ja wyinaty jade'en tø t'ejxti.

Ku ja Jesúś tyikmøkpijky tu'uk ja mixyu'nk pøn wyinaty ja miku tø tyatøkiyi

37 Jøts ku kyimjabom'ajty, ku ja ojts kyidaknidı jam kojpkøjxp, jøts mayja'a'y ja Jesúś yjøpkubajtiyøø.

38 Jøts ja jam nídu'ugin møk'ampy ñimaajyøø:
—Windsøn, tun may'ajt, win'ejxik øts n'u'nk,
yø'øyi ø tu'ugyi n'u'nk'ajtpy;

39 miku' idø'øn yø xumitatøkiyip, jøts yø
yjanchxumiyiktsabaayi, yikmo'jtniyip yø',
jøts janchyik'a'oo'pniyip tnankwyinwøpyi
tnankjyøpwøpyi. Nijade'ents kyamajstu'udyi,
am'ijxyim tsaach'ijxyim yjaty.

40 Tø øts yø mbabøjkpi njanøjmdi jøts jeexyip yø
miku' tyikpidsømdi, nik'a'ats yø tø myayidi.

41 Xjats ja Jesúś wyqañ:

—Mee kajanchja'wibidi, yø mbøky nugo
myikmajadaktip! ¿Ma windemním meets
ngajpxy n'ayuujk xpabøjkit? ¿Windemním
meets yø yjade'embı xuktatso'okt ku øts yø ejtp
njanchjanigajpx'ity? Mets, yikmen yø m'u'nk.

42 Xjats ku ja mixy wingon myiiñ, jøts ja miku'
ja ojts yiknaxkidä'agyiyi jøts ja tyukpøtkojmiyi ja
mø'ødyi; winets ja Jesúś ja miku' twingugajpxiyiiñ
jøts ja tyikømøøy møk møjaaw.

43 Nigyumaap ja ja'a'y ja ni'ijtyi tjä'widøø ku ja
Dios ja myøk'ajtin jade'en tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesúś tnigajpxy jadigojk jøts ku ja y'oookt

Ixm idø'øn ja jade'en wyinatyi ku ja Jesúś
tnimaay ja pyabøjkpitøjk:

44 —Madowdi ya'at, jøts kidi xja'dyigøydi nijuuni; øts, yikøyakp øts jøts øts ja mayja'a'y nyiktagødøkit.

45 Jøts ja pyabøjkpitøjk ka'ap ja tja'gyukidi ku ja jade'en wyaañ, jøts nika'ap idø'øn ja ttuknimadøy; tsø'jkimidipts ja' jøts ja tyiktø'ødit ti dø'øn ja jade'en tyijpy.

Pøn idø'øn jawaani møy ma Dios ja yja'a'y ja kytujk ttanitani

46 Xjats ja tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi jadyimy'ukmøjtøkip,

47 wa'ats ja Jesús ja tnijawi sa ja wyinaty wyinmaydi. Wìnets ja ojts ttsa'anji'iky tu'uk ja mutsku'nk jøts ja ñadyawingudsaa'niyøø,

48 jøts ja wyaañ:

—Pøni pøn øts ya'at mutsku'nk xkupøjkxip, øts idø'øn ja wyinaty xkupøjkp; pøni pønts øts jade'en xkupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyupijkpy pøn ø xkajxp. Pønts kanamyøjpiktaajkip wine'enin meetsixaadi, ja'ats idø'øn nøjkx møjtøkip.

Ku ja Jesús wyaañ: Adøm ja'nbudøjkibi pøni ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi

49 Xjats ja Juan tnimaaay ja Jesús:

—Windsøn, tø øø n'ixy tu'uk ja ja'a'y tyikpiidsimy ja miku' mets mmøk'ajtingøjxp; tøts øots ja ndukmajtstu'uty kumi ka'ap adøm ja xmøøtwidijtyim.

50 Jøts ja Jesús ja ñimaaajyøø:

—Kidi xuktamajtstu'utti; adøm ja' nbudøjkibi pøn ka'ap adøm ja xmidsep'ajtyindi.

Ka'ap ja Jesús tyikjajty sa wyaañ ja Jacobo møøt ja Juan

51 Jøts ku ja et ja xøøw tpaaajty ku ja Jesúš wyinaty ñøjkxwani tsajpjøtpy, xjats ja jotmøk'ampy chøø'ñ jøts ja ñijkxy jam Jerusalén.

52 Ojts ja tkajxjawyen i kyugajpxy, jøts ja ñøjkxtøø jam Samariit etjotp jøts ja jam t'iixaajyidit ja yja'taaajk;

53 ka'ats ja Samariit jaa'y ja tkupøjktøø ja'agøjxp ku ja tnija'widøø jøts ku ja ñijkxy jam Jerusalén.

54 Kuts ja Juan ja jade'en t'ejxtøø møøt ja Jacobo midi ja pyabøjkpi'ajtpy, jøts ja ojts ñii'mxyi:

—Windsøn'ajtim, ¿tuñ øø nayide'en sam ja kugajpxy Elias y'adijjch, n'amido'op øøts ja jøøn tsajpjøtpy, wan yø jaa'y tkudigøøgyøxti?

55 Jøts Jesúš ja nugo twin'ijxy jøts ja møk'ampy twingugajpxiyii'ñ, yide'en ja tnimaay:

—Ka' meets yjaw i xja'gyukidi pøn meets myøk'ajtin mmøøt'ajtxiyip.

56 Nmøjkudanaabyi'ajtpy øts ja naxwii'ñit jaa'y, kaja'ajip ø tø nnimiñ jøts øts ja jaa'y nyik'ookt nyiktigø'øty, ja' ø tø nnimiñ jøts øts ja jaa'y nyiknitso'ok'att.

Xjats ja choo'ndøø jøts ja ñøjkxtøø abikyajp.

Jaa'y pøn tpawidetwandip ja Jesúš

57 Jøts ku ja wyinaty jam tyuu'yø'ødyi, jøts ja Jesúš ja jaa'y tu'uk ñimaqayøø:

—Windsøn, tsoomp øts, nbanøjkxp mets o madsoo pøni ma me mnijkxy.

58 Jøts ja Jesúš y'adsøøy:

—Ne'egi jaa ja waaajx ja yjut, ne'egi jaa ja joon ja pya'an; jøts øts niti ø xka'ejtxi øyik øts idø'øn ma n'onø'ønt.

59 Xjats ja Jesúš jadu'ukpi jaa'y tnimaay:

—Møødik øts.

Jøts ja wyaañ:

—Windsøn'ajtim, wan øts ndeety jawyeen t'atsyiknaxøki.

60 Jøts ja Jesúš y'adsøøy:

—Majstu'ut, wan ja tyikpidø'økti ja myi'oo'kpi pøn y'anmija'win jajujkyi tø tyik'oo'knidi; jøts mets, nøjkx mets ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk xkajpxwa'kxi.

61 Jøts ja jade'en ñimaqayøø:

—Windsøn'ajtim, nmøødiwyampy mets, nijkxy øts nmigu'uk t'atstukmadøy, nijkxy øts t'atsnagyajpxpidsimyi jawyeen jap ndøjkjøtpy.

62 Jøts ja Jesúš ja tnimaqay:

—Ku ja'a'y yu'uy, ja' ja y'ijxpy ja tyunk; pønts ejximbejt'adøtsp, tits ja nyikwa'qanint. Jade'ents idø'øn ja Dios wyingujkp ma ja ttanitaní kyutujk ja yja'a'y; pøn ja tu'ugyi amumjoojt kamiduujniyip, tits ja jam ñiwyaa'ant.

10

Ku ja Jesúš tkajxwa'kxy ja ñidugui'pxmyajkpi ja'a'y

1 Jøts ku ja jade'en y'ukjajt, jøts ja nwindsøn'ajtim twiwijch ja ñidugui'pxmyajk ja yja'a'y, jøts ja tpagejxy namajtsk jaty. Jade'en ja ojts tyiknijkxy o magajp ma dø'øn ja kø'øm wyinaty ñøjkxwa'añ,

2 jøts ja tnimaqay:

—Janch may pikta'aky pyidø'økwæ'añ, ka'ats ja tumbi myayidi. Paty mee x'amido'ot ja kubikta'aky jøts tjaakaxt ja tyumbi jøts pyidø'økt ja pyikta'aky.

3 Nøjkxtits meets; jade'enxi mee mnøjkxt sam borreek ñijkxy mä may miy'uk jamdi.

4 Ni mbejn xkawetstít, ni mmeeñ'abøjk'ii'ñ, ni mgø'øk, niti xkako'ondit; jøts kidi pøn xmi'løømayidi xmigajpxmayidi ku pøn xkajpxpoo'kxtit tuu'ajy.

5 Jøts ku mä mja'tqajk x'amidowa'andit yi(de'en jawyeen mgajpxpoo'kxtit: "Mä meets, Dios mjagyepyidi."

6 Pøni jamts pøn jotøjkiyip ja Dios, ja'ats idø'øn Dios janchjagyapip; pøni ka'ats pøn m'adsojimbejtxiyidi ja mgajpxpoo'kxindi, anaxtits ja tøjk.

7 Jøts jam mda'andit ja' tyøjkjopti pøn Dios jotøjkiyidip, mga'adyip mjøø'kxtip idø'øn pøni ti ja mmøøjyidip, mbøø'ajtip ku jade'en myikmo'odit. Kidits tøjkp tøjkp nugo mwidetti.

8 Ku o magajp mja'attit, pøni mä myikupøkti mga'adyipts mjøø'kxtipts ja' pøni ti myikmøødyip;

9 myikmøkpøktip ja pamaa'y jam, jøts ja ja'a'y xnøjmidit: "Jaaní Dios kyutujk ya midi ja tyanitanaapy yja'a'y, ja adøm ja nmøøt'ajtna'andi."

10 Kuts mä ja kajp xpøøattit mä mgayikupøktit, yø'øpyidsømdits jam jøts tuu'äm mnø'ømdit:

11 "Pu'uxpaat øø ndekyijxy tø tyø'tspøjkni midi ya kajpjøøjty, ixyamts øøts nyikwa'ach meets køjxp, ejxti sa x'ejxti, nañiwaajtsip øøts jade'en. Ja ti winets xkanijawidit, jaa Dios kyutujk wyingøñ midi ja tyanitanaapy ja yja'a'y."

12 Ixyamts mee ndukmadøy jøts ku nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, ne'egi kajaa yø yjade'embi ja'a'y ja ayo'on tyimbyaattit, jøts nigidi jade'en

y'ayo'ombaattit ne'egi ja kawindiy jaa'dyi pøn jam
Sodoma kugajp'ajttøø.

Ja ayo'on midi tyanaxtip ja ka'øgyajp

¹³ 'iCorazingit jaa'dyi, Betsaidit jaa'dyi, mjanch'ayøøy meets, ti jade'en mnadyatuujnidip! Ku jeexyip jam kajpjotp jam Sidón jam Tiro ne'egi yiktuñ ja milagri'ajtin midi meets ya tø myiktu'unxi, windil'ixyip ja jeexyip ja chınaa'yin tyiktigajtsnidøø, ku ja pyøky jeexyip tyimchaachjawiði.

¹⁴ Kuts nøjkx ja tiidyu'unin ñaxy, mgu'ayowi pts meets ja jinaxy, nika'ap ja ne'egi jadine'en y'ayo'odit ja jaa'dyi pøn tsinaadyip jam Tiro jøts jam Sidón,

¹⁵ jøts meets Capernaumit jaa'dyi, Ɂma mee xijy tø mdyimyja'aty, tsajpjøtpy? Pø japxi meets ayodaajkjøtpy mnøjkxtit.

¹⁶ Jøts ja Jesúš ja pyabøjkpitøjk ja tnimaay:
—Pøni pøn mbatmadojidip, øts idø'øn ja wyinaty xpatmadoo dip; pønts mgagupøjkidip, øts idø'øn ja wyinaty xkagupøjk tip; pønts øts jade'en xkagupøjkp, ja'ats idø'øn ja wyinaty kyagupøjktip pøn ø xkajxp.

Ku wyimbejttøø ja ñidugui'pxmyajkpí jaa'y

¹⁷ Xjats ja ñidugui'pxmyajkpí jaa'y ejtni xoni yjanchwimbejtnidøø, jøts ja wyandøø:

—Windsøn'ajtim, tøbaat øøts ja miku' xmimadøy ku øøts ja tø ngajpxpidsimy mets mmøk'ajtingøjxp.

¹⁸ Jøts ja Jesúš ja tnimaay:
—Janch jade'en, ojtsts øts ja miku' n'ixy ku ja kya'ukmajadakni ja myøk'ajtin ja'agøjxp ku ja pyidsiimy jap tsajpjøtpy.

19 Øtsts meets ja nmøk'ajtin tø nmø'øy jøts ka' sa mjåttit. Øy meets ja tsaq'ñ øy meets ja kajpy xjadawq'kpety, øy meets ja miku' ja myøk'ajtin sa mjadatunwq'añidi, mimajadaajkip meets yja' ja' jøts meets ja ka' sa mdunit.

20 Kidits yø'øyi tu'ugyi xajotkujk'attí ku yø miku' mmimadøyidi, ja' mdajotkujk'attip ku ja Dios m'ejxkapyidi xemikøjxp jap tsajpjøtpy.

Ku ja Jesús xyonda'aky

21 Wìnets ja Jesús tjantyaxondaajky ja Espíritu Santo, jøts ja wyaañ:

—Dios Teety tsajpjotpit, yikjujky'ajtpi ya naqxwiñ, nmøja'wip ngunuu'kxyja'wip ja'agøjxp ku tø xamidsøky o pøn ja mnitsoojkin, jøts yø wijyjaq'y ja tø tkaja'gyukidi kø'øm, ne'egi tøts ja xuk'ixy xuknijawi pøn idø'øn ka'ejxiyyimdi. Jade'ents Teety tø xuñ sa kø'øm xamidsøky o pøn.

22 'Tum ja' øts nDeety xuktump midi ja kø'øm tyunwampy. Ka'ap øts pøn wa'ats xnijawi sam øts nDeety kø'øm xnijawin, ni'ka'ats øts nDeety pøn wa'ats ñijawiyi sam øts ja kø'øm nnijawin. Jøts pøni pøn øts ja nduknijawiwyampy, ja'ats tnijawidip ja Dios Teety.

23 Wìnets ja pyabøjkpitøjk ja twin'ejxji'jky jøts ja yide'en ja'ayi yiknimaadyøø:

—Janch nekim meets ku meets ja kø'øm xty-imy'ijxy xtyimñijawi midi meets ixa kø'øm mdy-imy'ijxpy mdyimbyatpy;

24 may Dios kyugajpxy, may wìndssøndøjk yø kø'øm tja'ejxwàndøø tjanijawiwyø'andi midi meets ixyam kø'øm m'ijxpy mni'ja'wip, ni'ka'ats

ja t'ejxtøø; ojts ja tjamadowa'andi midi meets ixyam kø'øm mmadøøpy, nika'ats ja tmadooðøø.

Ku ja samariit jaa'y yjotwa'añ

25 Xjats tu'uk wyä'kukiyii'ñ ja kajpxwejpidi jøts ja nugo kajpxy'ejxwa'añ ja Jesúš, yiide'en ja tyiktiyy:

—Windsøn, ¿sudso ø ndu'unt jøts øts n'anmija'win ñits'o'ok'att xemikøjxp?

26 Jøts ja Jesúš ja y'adsojimbejtøø:
—¿Kidimts jap tø x'ixy nøkyjøtpy midi ja Moisés kyutujk myøøt'ajtpy, sa ja xja'gyuki?

27 Jøts ja kajpxwejpí y'adsøøy jøts ja wyäañ:
—“Amumjoojt x'ajot'att ja Dios, ma'in m'anmija'win ma'in mwïnmaa'ñ myajada'aky jade'en ja xwindsø'øgit; jøts nayide'en ja mmigu'uk xpa'ayo'ot sám kø'øm mnabya'ayøyin.”

28 Winets ja Jesúš ja ñimaqayøø:
—Tiy janch idø'øn mjanchwa'añ. Pøni mbadumpy yø jade'en, nitso'ok'atpts ja m'anmija'win.

29 Jøts ja kajpxwejpí ka'ap ja ttajotkuki ku ja jade'en yik'adsøøy, jøts ja tnimaqay ja Jesúš:

—¿Pøndsk øts idø'øn ndsaachmigu'uk'ajtpy?
30 Jøts ja Jesúš y'adsøøy jøts ja tnimaqay:

—Tu'uk idø'øn ja jaa'y, jam ja wyinaty kyida'aky ma ja Jerusaléngit tuu' jøts ja ñijkxy Jericó, xjats maa'tspi ja pyajttoø jøts ja wa'ats yikwimaa'tskijxy, wyet ñaqamy yikpøkjijxy; øy øy yikwinwøjpy yikjøpwøjpy jøtsním ja yiknikekky, jawaani ja tkayik'oo'knidi.

31 Xjats jam jotmøñ wyinäajky nay jam tu'uk ja israelit teety; øy ja tja'ijxy, wyininaajk ja!.

32 Jøts jadu'uk kyidäkmøø ja Leví yjaa'y jøts ja nayide'en twininaajkmaaq, øy ja tja'ijxy.

33 Winets jadu'uk ja tuu'yø'øbyi kyidäajky Samariit jaa'y, jøts ku ja ojts jade'en t'ixy xjats ja wyinmaaq'ñ ja tyimchaachmiiñ ku ja jade'en yik'ayowim.

34 Jøts ja wingon twingunøjkxiyii'ñ ja tsaachibi, xjats chaachi ja tsøøyiyi, ojts ja tpiktaajki ja aceite mørøt ja vino jøts ja t'adsujmi ja chaachi. Winets ja ojts tyikpety kyø'øm jiuyjkøjxp jøts ja ojts tyikja'aty ja'itqajkjotp, jamts ja tpø'am'ejx tsunajxy.

35 Jøts ku kyimjabom'ajty ku ja samariit jaa'y wyinaty choonwani, jøts ja tju'jty majtsk ja myeeñu'nk jøts ja tkømøøy ja kudøjk, yide'en ja tnimaay: "Ejx'et yø jaa'y, mo' pøni ti ka'ejtxip, jøts pøni ka' yø meeñ tpøattyixa nmø'øy, yiktunts mgø'ømeeñu'nk, ja øts ja ngubatt ku nwimbett jadigojk."

36 Xjats ja Jesús tyiktiyy:

—¿Pønts me m'a'ejxip migu'uk'ajtip ja jaa'y pøn ja maa'tspi yiktsaachidyøø?

37 Jøts ja kajpxwejpi wyøaq'ñ:

—Ja' ja migu'uk'ajtip pøn ja ojts y'ayo'ijxyi.

Jøts ja Jesús ja ñimqajyøø:

—Nøjkxts jøts nayide'en xu'unt, jøts nayide'en mjaa'y'att sám ja jaa'yin pøn ja myigu'uk ojts t'ayo'ijxy.

Ku ja Jesús yja'aty jam Marta jøts María tyøjkwindum

38 Xjats ja Jesús jade'en wyidity jøts ja yjaa'yty ma kajp wyinaty tu'uk, jamts ja tø'øxyøjk ja tu'uk

wyadsoojøø jøts ja ojts wyayi tyøjkjøtpy, Marta dø'øn ja xyøøw.

³⁹ Jamts myiga'ax ja tu'uk, María'ajtp ja', ja'ats twingu'ixajkiyii'ñ ja Jesúš jøts ja tpatmadøy pøni sa ja wya'añ.

⁴⁰ Jøts ja Marta, ja' ja jam kyami'awatsip ja tyøjktunk, jøts ja tnimiiñ ja Jesúš jøts ja tnimaay:

—Windsøn'ajtim, ¿kidi sa mwä'añ ku øts yø nmigu'uk nadyu'uk xuktunwanguixy yø tank? Nøjmi waani jøts ø xpudøkit.

⁴¹ Jøts ja Jesúš y'adsøøy:

—Marta, Marta, yø' me nugo mdajotkijxpy mdajotmay'øø'kpy yø mdunk.

⁴² Ka' mets yø ne'egi x'løyjawi yø øybi winmäa'ñ midi xemikøjxp tamp, ja'ats yø María tø tja'gyuki midi paat'ajtip. Ti pønts yø xijy ukpøjkxiniyip jadigojk.

11

Ku ja Jesúš tnankyi'xpikyi ja Dios'ajot'ajtin

¹ Xjats idø'øn ja Jesúš jam ja wyinaty ja Dios Teety t'ajot'aty, jøts ku ja y'abajtiyii'ñ, winets ja pyabøjkpitøjk ja niudu'ugin ñimäajyøø:

—Windsøn'ajtim, tukrajtk øts ja Dios'ajot'ajtk, ti sa ja Juan ttukrajty ja Dios'ajot'ajtk ja pyabøjkpitøjk.

² Jøts ja Jesúš y'adsøøy jøts ja wya'añ:

—Ku mdsapkajpxtit, yide'en mwä'añdit:
Dios Teety tsajpjoptit,
kuuyi mets jadu'uk øy wa'ats.

Øyts ku xmimiñ ja mgutujk midi mdanitanaapy ja mjaa'y.

Yikjatts ya naxwiiñ nayide'en kø'ømdsojkingøjxp
pøni sa xamidsøky nayide'en sám jap xuñin
tsajpjøtpy.

³ Møøkyts øots ixyam ja ngaajyik n'uujkik midi øots
xka'ejtxip.

⁴ Maa'kxiik øots nbøky, kumi tø øots nayide'en
nmaa'kxuky pøn øots xjemdump xedump.

Agidyujk øots axajtujk øots, kidi øots xmajtstu'uty,
jøts kidi myajada'aky ja miku' yja'.

⁵ Jøts ja yjaakwaañ:

—Jade'enin n'ukpiktaajkin jøts ku o pøn ja
myigu'uk jam tu'uk, jøts ja tnidsøøñ møjtsuu'm
jøts ja t'atsnøjmi: “Migu'uku'nk, tun may'ajt
t'uk'anuu'kxk øts tigøøk ja mdsapkaaky, ngubatp
øts.

⁶ Nmigu'uk øts idø'øn tø yja'aty ndøjkjøtpy, ja'ats
øts idø'øn njadukaawayampy, ka'ap øts nja' ty-
imñiti.”

⁷ Jøts ja yjadu'ukpi yide'en n'ukpiktaajkmant
y'adsøy japyi tyøjkjøtpy: “Kidi øts jadine'en
nugo xjanchne'emy; aduky yo tøjk jøts ixyap
øts n'unaj'jk nmøøtma'ay mæqbajtkijxpy; ka'ap øts
yap nbidø'økwa'añ, jade'ents øts inet ka' ti nyakt.”

⁸ Yide'ents øts ja ndyimy'a'ejxi pø myigu'ukxi ja',
øy ja yjagabidø'økwa'añ jøts ja t'atsmo'ot midi ja
myigu'uk ja amidojiyip, kuwanits ja tjanchjatu'unt
jade'en, y'atsmøøgyøxp idø'øn ja' pøni ti jaty ja
chøjkpy jøts ja jade'en ka'ap y'ukna'amniyit, pø
naña'amixi ja kyatsøjkpy.

⁹ Paty mee yikxon ndukmadøy: Jøts x'amido'odit
xpøktso'odit ja Dios, mmo'ojipts meets ja';
mdukpaadip meets ja' pøni ti meets mga'ejtxidip;

myik'awaajtsxiyidip meets tøjk'aaw ja' ku øy ma mgugajpxidit.

10 Paty ku pøn o ti t'amidøy, yikmøøpyts ja'; ku pøn o ti t'ixaq'ay, pyatpyts ja'; ku pøn tøjk'agaj twingøxy, yik'awaajtsxiyipts ja o pøn.

11 'Ku mee wyinaty m'uk'u'nkteety'aty jøts ku m'u'nk m'amidowidit ja tsapkaky, wan meets m'qaw mjoojt ndejin myajada'akt jøts meets tsaa ja xkøjyit? Zuk xmo'odit ja tsaa'ñ yam meets ja ajkx ja mja'amidøyiyi?

12 Zuk xmo'odit ja kajpy yam meets ja tutu'uty ja tø mja'amidøyiyi?

13 Øyts mee mabaat mjagatyimy'øyja'a'y'atti, mjajtti pts ku xmo'odit ja m'u'nk m'unaq'jk midi øy tsuj pidsømp, itits ja Dios tyungip, ø tsajpjøtpyxi ja', myo'opts ja' ja Espíritu Santo pøni pøn ja amido'oxiyip!

Ku ja Jesús yiknimaay jøts ku ja miku' myøk'ajtin ja tyiktuujni

14 Xjats idø'øn jade'en ngøjmyi, jam ja Jesús wyinaty tyikpidsimy ja miku' midi jam wyinaty tyik'ejtnip uum tu'uk ja jaa'y; jøts ku ja miku' pyidsiimy jøts ja jaa'y jatyi kyajpxpijky. Jøts ja mayja'a'y janch ñigyumaaç ja tyimyja'widøø ku ja jade'en,

15 jøts ja winaagin ñømdøø:

—Ja moj miku' yø jaa'y ja myøk'ajtin yiktuujnip, ja' yø tyuktapidsimpy yø myimiku' midi yø jaa'y myøøt'ajtp, yø' wyindsøn myøk'ajtindi yiktuujnip.

16 Pømbits nugo ttatundip jøts ja tjot'ejxwa'aandi, ja milagr'i'ajtin ja y'amidooodip jøts ja tyimdyuk'ejxit midi kidakp tsajpjøtpy.

17 Wā'q̃ts ja tnijāwi sā jaty ja wyinaty
wyinmaydi, jøts ja tnimāq̃ay:

—O pøn windsøn, ku kyutujk ja chepta'aky jøts
yjaq̃'y ja ñawya'kxyi kawinākpiky jøts ja xem yam
cheptundi agø'ømyidi, nānkyøjxidipts ja jade'eñi
jøts ni ja kutujk niti kya'ukwani, uk kuts tu'uk
migu'uk agø'ømyi cheptundi jøts ja ñawya'kxniyidi,
agø'ømyits ja xem yam ñānkyudigøyidi.

18 Nayide'ents miku'mi pøni nawyanwa'kxiip
ja kø'ømyi jøts ja agø'ømyi ñank'yayo'ombaadyi,
¿windemts ja jeky y'ejtnit ja myøk'ajtin, kidi ja jaty
kyudigøenit? Yø' øts idø'øn jade'en xyikwamp ku
meets mwa'añ jøts ku øts ja miku' myøk'ajtin nyik-
tuujniyi ku øts yø jaq̃'y ja miku' ngajpxpidsøjmiyi;

19 pøni ja'ats øts ja myøk'ajtin njanchyiktuujnip,
¿pønts meets mmigu'uk yja' yiktuujnidip ku ja
tkajpxpidsømdi ja miku'? Pø yø'øxi mee kø'øm
mni'øø'niyip jøts ku mee nugo mgajpxigøy.

20 Diosts øts ja myøk'ajtin nduktapidsøjmip yø
miku'di, yide'en idø'øn xja'gyukidit jøts ku ja Dios
tø tyikmeni ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaq̃'y.

21 'Ku tu'uk jotmøkjaa'y t'ejx'ity tyøjk, janch
yikxon ja ta'tspiky tø tsøøjmjø'kixy ja ta'o'jk,
pønts ja mayip jade'en, jade'ents pyikta'aky ja jap
tøjkøtpy jotkujk tyik'ity, ka'ap ja ti tkumay.

22 Jøts kuts jam jadu'uk jawaani jotmøk
yja'aty jøts ja myimajada'agiyi, tuki'iyyi tya'o'jk
ja pyøjkxiyi midi ja y'uktamøj, jøts pyikta'aky ja
yikja'abøkøjxni ti jaty ja jam yjagyejpy.

23 'Pøn ø xkabudøjkip, ja' øts idø'øn
xmídsepwamp; jøts ku øts pøn ti møøt
njapøkmukwa'añ jøts ja jinaxy tpøkwa'kxy.

Ku ja miku'jadigojk t'awimbeti ja chinaadyaqjk

24 'Ku ja miku' tmajtstu'uty ja jaa'y, jøts ja nugo wyidity o ma tø'øts etjøøjty, tja'ixa'ay ja pyoo'kxaajk; jøts ku ja nimä tkapaaaty, jøts ja wyinmay: "Tiku øts ndøjk jadigojk nga'awimbeti ma tø ndsøøñ."

25 Jøts ku ja wyimbity, jade'ents ja jaa'y ja tpaaty sam tu'uk ja tøjk tawa'ats, pe'ety jaqaxy ja jap.

26 Winets ja chøøñ jadigojk jøts ja janiwixujk tjaaktyimy'atsway ja myimiku' jawaani ka'øydi sam ja kymajada'agyin, jøts ja jadine'en ttatøkidi ja jaa'y, tsinaadyaqjk ja tyikwa'andi, jøts ja jaa'y jade'en jinaxy myøwa'añ, nigidi ja y'ijty jade'en øyim idø'øn wyinaty ja miku' ja jam tjamøøt'aty tu'umchi.

Pøn ja xemikøjxpit xondaajkin myøøt'ajtpy

27 Exam idø'øn ja Jesús wyinaty jade'en wyø'añ ku tu'uk tø'oxyøjk jam jaa'y agujkp møk'ampy wyøañ:

—Janch kawinmaañi tmøøt'aty ja xondaajkin pøn tø myike'exyi jøts pøn ja che'tsk tø mduktay-eegyi!

28 Xjats yide'en ja Jesús y'adsøøy:
—Janch nekim ja'adi pøn tpatmadoodip ja Dios kyajpxy jøts ja jade'en tpadundi!

Ku ja ka'øyjaa'y ttamidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri

29 Namyuk'adøjtsidip ja jaa'y jam wyinaty ma ja Jesús, jøts ja tnimaabyinaxwajky:

—Niwinen ja yambì jaa'y kya'øyidi, ñadyiyi tnijawiwyø'añdi pøni janch ku nDios U'ngi, paty tamidowdi jøts yiktuk'ejxtit ja milagri'ajtin;

niwine'ents kya'ukyiktuk'ejxnidit, wan ja'ayi
midi ja kugajpxy Jonás ojts tyuk'ijxyidi.

³⁰ Nayide'ents sa ja Jonás ojts t'ejxpajt'aty
ja Nínive jaa'dyi, nayide'ents øts ya'atpi jaa'y
x'ejxpajt'att.

³¹ Ku wyinaty kyutuky ja et ja xøøw, ku ya'atpi
ja'a'y nøjkx yiktiidyundi, jøts ja windsøndø'øxy yø
ñidanaagyukiyidit jøts ja ñi'øøniyidit pøn tnidso'on
jagam et ja Salomón, jøts ja t'ejxøø tnija'wiyøø
ja wyijy'ajtin; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky jawaani
wiy midi tjinajxp ja Salomón, nayide'ents meets
ja xkagupiky.

³² Nay jats ja Nínive jaa'y wya'kukidit ku ja
tiidyu'unin ñaqxt ku yiktiidyu'undit ya'atpi jaa'dyi,
jøts yikni'øønidit; ja'agøjxp ku ja Nínive jaa'y
ne'egi tyiktigajtstøø ja chinq'a'yindi ku ja Jonás
ja ojts tyukmadøyidi ja Dios kyajpxy ja Dios
y'ayuuujk; ixyats jadu'uk tø kyaxi'iky pøn ty-
imníja'wip wa'ats, nigidi ja Jonás y'ijty jade'en
tnijawí, nayide'ents meets ja yam xkagupiky.

Ja øy jaj midi jaa'y tyikja'gyukip

³³ 'Ka'axi pøn jaj ttuknidøøbyøki jøts ja yikyu'utst
o mä, uk jøts ja yikujupt kajuun patki'py, ja'agøjxp
ja tyøøbyiky jøts ja yikpikta'akt ma yajt, kuts jam
pøn tyøkit tyuk'ejxpaaatpts ja o ti.

³⁴ Jade'en idø'øn yø mween n'ukpiktaajkint
sam jajin, yø'øts tyikujajtaajkip tyikudøø'kxaajkip
amuum ja mne'kx ja mgojpk; kuts ja mween
y'øy'aty nayide'ents ja amuum tjagyejpy ja ne'kx
ja kojpk, ka'ap ja ttuktuñ kya'øybi.

³⁵ Øyimts x'ejxit jøts kidi xyik'oookti ja jaj midi
wa'ats jajp, jøts kidim jade'en mjatti sam jaj

kya'ityin, sám ja jajin midi kawa'atsjajp jøts yik'ayowin kube'ets kugoots.

³⁶ Pøni mwinmaaq'nbyattipts øy yikxon, ja jajts idø'øn ndejint mgayik'oo'ktip jøts ka' jade'en m'etti sám o pøn kugootstujpy chøønin niti winmaaq'ñ, o nugo chaachjawin'ejx'ookti. Kuts meets, wá'ats meets ja mduk'ejxpaaqdyidi pøni ti dø'øn m'ejxwåndip, ka' ti jadu'uk chøkyi, jade'en ja myikujajtaagiyidi myikudø'kxaagiyidi sám jaj wá'ats mduk'ejxpaaqdyidi o ti.

Ku ja Jesúś ttamigajpxy sa y'adø'øtsti ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpítøjkti

³⁷ Kuts ja Jesúś jade'en kyajpx'abajtiyii'ñ, xjats fariseo ja tu'uk wyaaøjøø tyigam kaabyi. Kuts ja jam tyøjkiiyii'ñ jøts ja y'ixaajky, kaabyajt twinguwa'atsiyii'ñ.

³⁸ Jøts ja fariseo janch ñigyumaaap tyimyja'wiyii'ñ ku ja t'ijxy ja Jesúś kyagøbuuy yam ja kyaawaya'andi, jade'en idø'øn ja tsinaaq'yin'atti ka'ap ja nugo kyøbujti, yide'en ja tyikajpxti jøts ja' ja tyaniwá'ats'ajtip ku ja kyøbujti, jøts ja kyapøkpyatti.

³⁹ Yide'ents nwindsøn'ajtim ja tnimaaay ku ja jade'en t'ijxy wyinmay:

—Jade'en mee fariseotøjk mjaa'y'aty, ja'ayi mee mjanchkamijotkukip sudso ja texy ja tøs nikijxiy nadyiyyi wá'ats y'ett, jøts ka'ap ja xunk'atti pøni sadam ja yjøtpy. Ni xkaja'gyukidi kudam m'amp mjotp tum ja axøøkpi yigaappi xjamøøt'atti ku ja'a'y nugo xwin'øøndi xwimaatsti.

40 ¡Nugo mee mdyimyø'øty! ¿Ka' xnijawidi ku tu'ugyi ja kojpi tø tyik'øyi ja m'anmija'windi jøts ja pikta'aky?

41 Jade'eñi Dios mgupøkiyidit ku amumjoojt mdsojkingøjxp xunk'attit ja pudøjkin. Jade'en ja m'anmija'win ja wa'ats'ajtin tpaqattit.

42 ¡Mjanch'ayøøy me fariseotøjkti! Køx kida'ak meets xjanchkugubatkixy jøts ka'ap ne'egi xpadu'unxiidi midi ja Dios kyutujk jawaani ne'egi yjani'ane'empy, ku ja ttsøky ja øy tiidyu'unin, ja pa'ayo'ejxk, jøts ja janchja'win. Ya'atpi meets idø'øn ne'egi jawaani mjapaat'ajtip mbadu'ump.

43 ¡Mjanch'ayøøy mee fariseotøjkti!, ku mee tum jam mnachøkyidi mdsinaawya'andi tsaptøjk'okp windsønin. Jøts ku tuu'ajy, øy paat meets ja nagyajpxpool'ksi xtsokti, myikwindsø'øgip myikwinjawi meets, ejxim meets jadi'iñi myikwinajxni.

44 ¡Meets tsaach'ataayja'a'dyi, jøts m'ayøøy mee kajpxwejpítøjkmidi! Jade'en mee mnankyxaxji'igyi sam ja oo'kpi kajuunin øy nikøjx kyaxji'iky jøts ka'nadyijyti tyikaxji'iky pøni sàdam ja yjøtpy.

45 Xjats ja kajpxwejpítøjk niðu'uk y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Windsøn, ku jade'en mwa'añ xuk'ayojip øøts øy nayide'en.

46 Jøts ja Jesús yide'en y'adsøøy:

—¡Mjanch'ayøøy mee kajpxwejpítøjk nayide'endi!, ku ja kutujk xyik'øyidi kamaabyim, ka' meets ja kø'øm x'uktuni, ja puix ja kajp meets ja mdukmidanaapy, kamadøyim meets ja x'ukja'wiñi.

47 'iMjanch'ayøøy meets!, ku yam xjanch'ukyik'øyidi xyikpaqadi ja oo'kpi nıpots pøn ja m'apteety yik'ooktøø, ja Dios kyugajpxy.

48 Jade'en yø yikja'gyukiñi sám o ti pøn kajpxy'aty tyik'ity, kajpxy meets ja yjawi xyik'ejtni møøt ja mdeety'apti ku ja tyik'oo'ktøø ja Dios kyugajpxy, jøts meets ixyam xyik'øyimi xyikpajtimyi ma ja ñaxøjkidøø. Mdsachpa'ayøøpy meets ja xijy jade'en.

49 'Paty tam idø'øn ja Dios kyajpxy wya'añ yide'en: "Ndanigaxp meets ngugajpxy møøt ngudanaabyidi, myik'ookpts meets ja winaagin; jøts pønts jaakjata'andip, myik'ayo'ombaqattipts meets ja'."

50 Meets Dios ja mdagubatidip wine'enin ixa mnaxwii'ñitjaal'y'atti ku ja m'apteetyi to tyik'ookti ja Dios kyugajpxy. Tuki'iyi ja tpayø'øgyøxt, jaayip ja tpayø'øbyinaxwa'akt kuuyip ja naaxwii'ñit cho'ondaqajky,

51 kuuyip ja Abel t'oo'k'awiyii'ñ jabaqat ku ja Zacarías y'o'jky, ku jaa'y ja yik'o'jkøø jap tsaptøjkjøtpy ma ja altajr jap. Paty me ndukmadøy jøts ku Dios ja ttabayø'øty ja yamit naaxwii'ñit jaa'y.

52 'iMjanch'ayøøy mee kajpxwejpítøjk!, ku x'amaq'at'ajtidi ja Dios kyutujk; kø'ømyi meets ja mnadyamidsøkyi, ni xkabadumidits ja', jøts ni xkaduknija'wimidits ja abikpyidi pøn ja tjanijawiwyanidip.

53 Ku ja Jesús jade'en wyaañ, jøts ja kajpxwejpítøjk møøt ja fariseotøjk yjantyim'ambøjkøø. Jantyimyikmi'ambøjk ja Jesús

jøts ja tanejkin'ampy tjantyimyiktøwdi ñadyijyi tigati.

⁵⁴ Øyik idø'øn ja ti t'ukmado'odit, y'amaa'tsk'ejxw^qandi^pxⁱ ja' jøts ja jatyⁱ ttaniⁱøønidit pøni ti ja kya'uk'ømyadoodip.

12

Ku ja Jesús tnigajpxi ja fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ jøts yikjøpjawit

¹ Yikxon ja jaa'y yjantyimñañimujkpajtidøø mil'ampy, nugo yjanch'adøtsnidì, xem yam yjanchnadyateeñidi. Jøts ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaabyinaxw^qa'jky:

—Øyim mnay'ejx'etidit ejxi^m yø fariseotøjk kya'øwyinmaa'ñ mdawin'iiñidi ti sa yø iiy wy^qanidi, jabi wa'atsts yø iiy ñadyijyidi.

² Wants uk jade'en, ka'axi m^q ti yu'uch'ity, kuwanixi ja øy juuni yjadyimyikpaaty; uk kuts o ti yjayik'amaa'tsk'aty, kuwanits ja yiknijawi.

³ Jade'en'ampy ja w^qa'ats nøjkx yiknijawi ti jaty mee mdumpy amaa'tsk, ti jaty mee mgayiknigaxji'kpy, adsu'jkyts ja y'uknigaxjø'knit sám o ti xinaxy w^qa'ats kyaxji'iky. O me ti amaa'tsk xjakajpxy, øy meets ja pøn xjagadukmadøy, w^qa'ats ja nøjkx yikajpxnaxy ejxi^m ti tøjkøjxp yikajpxwa'kxyin jøts yiknijawi.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tu'ugyi pøn yiktsø'øgip

⁴ 'Mee migu'uktøkti pøn jaty ø xpabøjkp, meets idø'øn nnimaapy jøts kidi xtsø'øgidi ja yikjaal'yoo'kpidi, pø ka'axi anmija'win ja

tjadyimyik'ookti øy ja wyinaty tø tjayik'øøky ja ñine'kx.

⁵ Ja'ats mee ndukmadoowampy jøts ku ja'xtsø'øgidit ja Dios pøn tyikutujkp jøts mnøjkxtit ayodaqjkjøtpy yam meets ja o'jk'in tø xja'ixy. Ja'ats idø'øn mdsø'øgidip.

⁶ 'Ka' meets Dios m'ejxigøyi, ti sa ja nimagoxkpí joon chobaatty jøts ja yiktagujuy majtsk ja puxmeeñ?

⁷ Machøybaat meets mwaaay ja myik'ejtniyi. Paty ka' mdsø'øgidit, ti sa ja mutsk jonuna'jk ja tkaja'dyigøy; mats meets ja ndejint mja'dyigøø'ñiyit.

Pøn jaty t'øñigajpxp t'øñimadyakp ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jam mayaa'y agujkp

⁸ 'Yikxon mee x'ukmado'ot, pøn ø xpukajpxip, pøn wamp mayja'a'yjøøjty jøts ku øts ja xpabiky, nayıde'ents øts ja møk nnitanit jam Dios wyingujkp ma myay'ankilis ja jam møøt;

⁹ pønts ø xkabukajpxip, pøn wamp mayja'a'yjøøjty jøts ku øts ja ka' xpabiky, nayıde'ents øts ja niwine'enin nga'ejxkapt, niwine'enin nganitanit jam Dios wyingujkp ma may'ankilis ja jam møøt.

¹⁰ Jäakyikmaa'kxtip ja ne'egi pøn ø tø xkaguidyimy'ødyejti, ja'ats nimä niwindem ja kyayikmaa'kxtit pøni pøn tka'ømyigajpxtip ja Espíritu Santo.

¹¹ 'Kuts pøn myiknøjkxidit jam tsaptøjkjotp uk myikwaañøjkxtit ma kutujktqajk ma kudunk ma tiidyumbi, kidits meets ja xajotmay'oo'kni, kidi meets ja xkumayjawi sa dø'øn jap mwaa'ndit, sa dø'øn jap m'adso'odit,

12 pø ja Espíritu Santoxi meets ja mda'awa'aniyip pøni sa dø'øn jap mwa'andit, ja' meets jap myikajpxiyip ku tpaatt ja et ja xøøw juuni mgajpxit.

Sa ja kumeeñ'ajtin xyikwinmaa'nmyaqjint

13 Xjats jam tu'uk wyaañ jam mayja'a'y agujkp jøts ja tnimqay ja Jesús:

—Windsøn, nimaqayik øts yø nmigu'uk jøts wan ø xmø'øy ja nmaay.

14 Jøts ja Jesús wyaañ:

—Yikxon me waani m'ukja'a'y'att. Ka'axi ø pøn tø xpikta'aky jøts meets ja mbikta'aky nyikwa'kxiyit, uk jøts øts jade'en ndu'unt sámi kudungin.

15 Nayide'en ja wyaañ:

—Øyim x'ejxtit, nay'ejx'etidim jøts kidi o ti kayakyim x'ejxti, kaja'ajip ja'a'y ja y'anmija'win tyajujky'ajtpy xemikojxp ku pyikta'aky ja may'ampy tmøøt'aty.

16 Jøts ja yide'en tmadyakpaaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi ja kø'øm ñajtsja'wip jøts ja yiktamija'gyukit midi ja ñimadya'akwampy, jøts ja wyaañ:

—Jaa dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ ja'a'y jøts jan-tyimy'ejtp idø'øn pyikta'aky ja jam kyamjotp.

17 Winets ja tniwınmaa'yiyii'ñ jøts ja wyaañ: “Ti sudso ndabyaatt, sudso øts yø nbikta'aky ndu'unt? Ka'ats øts n'abøjk'ii'ñ ma øts yø nbøkjø'økt.”

18 Jøts ja yjaakwaañ: “Tø nnıwinmayi sudso øts yø ndu'unt. Yø ndsa'jx tam ø nyikida'ap jøts ø nyik'øyit jawaani möjpi, japts øts ja nbikta'aky nbøkjø'køxt ti jaty øts ja nmøøt'ajtpy.

19 W̄inets ø kø'øm nnañø'ømxiyit: Ja tidsik w̄inm̄aq'ñu'nk xijy mjadyimyjadsøjkpy jabi ixyats may pikta'aky midi kawinq̄aq jumøjt m'ajot'atp; poo'kx pøk mets, kay uuk mets jotkujk xoni."

20 Yam ja wyinaty jade'en wya'añ jøts Dios ja ñim̄aq'jyøø: "Jaa'gyumo'tpi, ixyam koots inet m'ooknit; jøts midi jap tø xpøkjii'iky, ¿pøn yø tja'atp?"

21 Jade'en idø'øn jaa'y yjaty pøn ja pyikta'aky nugo tnipøkpajtp jøts ja yā jotkujk ttuktanaxya ja et ja xøøw, ayoopts ja y'anmija'win ja yjaty jam Dios wyingujkp ja'agøjxp ku pyikta'aky ja yā kø'ømyi tø t'ajot'aty.

Ku ja Dios t'ejax'ity pøn jaty ja y'u'ngip y'unajkip

22 Xjats ja Jesúś oojknim tnim̄aay ja pyabøjkpitøjk:

—Yikxon ndukmadowdi: Kidi nugo xpamaydi xpadajti ja mḡaq'jyik m'uujkikti, ti mnidsøønidip, ni ja mwet ni ja mnq̄amy mee xkaguma'aty ti mwet'attip.

23 ¿Ti jade'en ja jujky'ajtin yikpaatty s̄am ja kaaky jii'kxyin? Pø ka'axi. ¿Jøts ja wet ja naq̄amy mibaqat ja t'uk'amibaqat nayide'en pøni sā dø'øn ja ne'kx ja kojpk yikmo'øt'aty?

24 Ejxti yø jøøky, ka'axi yø ñe'epti kyojti, ka'axi pyikta'aky yi tyikpidø'økti, ka'axi pyikta'aky yø tpøkjø'økti jøts tpikta'aktit jap tsa'jxjøtpy; øy yø jade'en yjagatundi, ja Diosts yø yikjujky'ajtidip. ¡Tits mee mdsow sā ja jiyujk jade'en ja yja' yikmo'odi!

25 ¿Pøn kø'ømdsøky tyimy'uknq̄ankyojnip jagujkp metrin øy ja mabaqat jade'en tjadyimyjatsøky?

26 Pøni ka'ats tam ja jade'en yjaty, ¿tigøjxpts ja yikmijotmay'ookt?

27 'Uk'ejxtim sã o ti pijy yøñ, ¿ti pee'tip kojtíp yø'? Jøts tiy janch meets idø'øn nnøjmi jøts ku ja windsøn Salomón njade'en kyanaxyojaxøø sam yø pijyin, øy ja mabaat tjabiktakijxy ja xyox.

28 Sats idø'øn ja Dios jade'en txoxy ja pijy midi jaty ixyam o madsoo yondip øy ja jabom yjayiknitsaañit; kuts meets, ¿tiku meets idø'øn ja mgaxoxit? ¿Sudso meets ja xpamay xpadajy ti jaty mga'ejtxiyidip?

29 Paty wingujk jotkujk mwidettit, kidi meets ja xkumayja'wiñi ma xpøktit ti mga'adyip m'uuktíp.

30 Jade'en naxwii'ñit jaqa'y ixyamdi pøn ja Dios yja' tkaja'gyukidip, ja' pyawidejtip tpamaydi tpadajti ja pikta'aky ti jaty chojktip; kuts meets, wa'ats meets Dios Teety mnijawiyidi ti jaty mga'ejtxidip.

31 Ne'egi kupøjkidits ja Dios chinaq'yin ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaq'a'y, jade'ents meets ja mmo'ojidit ti jaty mga'ejtxidip.

Ja kunuu'kxy jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy

32 'Kidits mdsø'øgidi, jade'en me n'ejx'ity sam pøn ja byorreegu'nk t'ixy; o meets idø'øn mganamayi, mdanitaniyipts meets Dios Teety ja kyutujk, jade'en meets ja mdamidsøkyi.

33 Tookti pøni ti jaty jam mmøøt'ajttip jøts ja Dios jade'en'ampy xamiyoxtit ku xmo'odit pøn jam ti ka'ejtxidip pøn ayoodip; jade'en y'øpyidsø'ømt ku xpaattit ja jujky'ajtin midi jap tsajpjøtpy, midi ka'ap mwindigø'xyidip.

34 Pøni ma xnajtsjawiidi xpaatwa'andi ja juky'ajtin, nay japts meets ja mwimmaq'ñ y'ity.

Ku ja Jesúś wyaq'añ ku jøp'ejax'ity n'ejtindit

35 'A'ejxi abaqadi mnankye'tidit.

36 Jade'en sam tumbi tjøp'ixy ja wyindsøn ku ja ñijkxy tø'oxñi'ukpi, jøts kuts ja wyimbett jøts ja jatyi tyik'awaajtsit ja tøjk'aaw ja'ayi ja yja'att, ja'ayi ja kyugajpxit.

37 Nekim ja tumbidi pøn kajxa'aky piidsømdip ku ja wyindsøn ja pyaadyidi wiij kejy, ku ja kyama'adi kya'etti yam ja yja'aty; jøts tiy janch meets idø'on nnøjmi, wan ja tka'uknagyumayi kø'om jøts ja tyik'ixa'akt ja tyumbitøjk jøts ja ttukwinguwaadsit ja kaabyajt, wan ja tka'uktawindsø'ogi ja kaaky ja tojkx.

38 Øy ja juuni yjaja'aty, yjaja'aty ja tsuu'm yjaja'aty ja jøpkyoots, kuts ja kyayikmaq'gyubaqadidi ja'abi tumbits idø'on nekim t'ejxtip.

39 Ku o pøn pyikta'aky t'ejx'ity tyøjkjøtpy, ejtp ja tjøpjawigyunaxy ja maa'tspi, ka'ap ja ñagyumaa'digøyi pøni juuni dø'on ja y'ukja'att.

40 Nayide'ents meets idø'on mjøp'ext ejtp; ku øts jade'en jotmøñ nme'ent yam ø ngayikumay, pøn ja naaxwii'ñit jaay ja myøjkudanaabyi'ajtpy.

Ja tumbi pøn øy ejx'ejtp

41 Winets ja Pedro wyaq'añ jøts ja tyikiyy:

—Windsøn'ajtim, qøots yø dø'on yø jade'en xamimadyakp, uk niduki'iyyi dø'on xnøjmi?

42 Jøts ja nwindsøn'ajtim wyaq'añ:

—Ja tumbi pøn yiktump ku ja myadøy ku ja yja'gyuki, ja'ats ja wyindsøn tanipøjkip pøn jaty ja jap tyøjkjøtpy jøts ja tyika'aty sa pyaqat'atyin.

⁴³ Nekimts ja'adi pøn jade'en tpadundip ti jaty ja wyindsøn ja tø tyanipikyidi. Øy ja juuni yja'aty, ixapts ja jade'en ttayøløbyety, ixap ja jade'en tyundi.

⁴⁴ Ndyimñajtsja'wip øts jøts ku ja wyindsøn ja pyikta'agit jøts ja tyuk'ejx'etit tuki'iyi pøni ti jaty ja jam yjagyejpy.

⁴⁵ Pønts tkajøp'ejxp ja wyindsøn, pøn jade'en winmaapy, jekñim ja tijy yja'att, ku ja yiktaminikaagi ja myøøtumbi jøts ja jatyi øy sagasa ttuñ ja myøøtumbi, ja yaa'y ja tø'oxy, ja'ayi ja chøøñ ja wyindsøn nekim ja winet kyay y'uuky, jøts ja myuktigøøñi,

⁴⁶ kuts ja wyindsøn wyimbity øy juuni yam ja ka' tjøp'ixy yam ja niwine'enin tkagumay; ixadam ja yja'aty jøts ja tyagubetyi ja'agøjxp ku kya'øy'aty, ðma dø'øn ja yiktumbi jade'en?

⁴⁷ 'Pønts wa'ats tjanija'wip sa dø'øn ja wyindsøn tjatsøky jøts ja niika' tjøp'ixy jøts ja niika' tmimadøy pøni sa ja yjawaq'añ, yikxonts ja nøjkx yiktagubety, yikxon ja yjantyimyikwojpmatst.

⁴⁸ Pønts tkidyimñija'wip pøni sa tam idø'øn ja wyindsøn ja tjatsøky, jøts ja ka'ap tjøp'ixy jøts ja ka'ap tmimadøy, niwyaanits ja ne'egi yiktagubatt, ka'ap ja ne'egi jadine'en yikwopt. Ti sa o ti jade'en pøn o ti may yikmøøpy, nayıde'ents ja yik'amido'oxit may'ampy; pønts o ti yiktam'i'ajot'ajtip, jinaxyts ja yikxon yiktabayø'øty.

Jesús køjxp jaa'y ñawaya'kxyidi

49 'Ja tii^qdyu'unin øts ya tø nmimiñ naxwiiñ; ijanch tyimjyawamp øts idø'øn jøts ja jeexyip yam nyik-tunkpätni!

50 Nnija'wip øts ku ndanäxt ja møj ayo'on, jndajotmay'oo'kunaxp øts ja jaanim kuniñ øts ja wyinaty tø ndanax!

51 Sa mee m'ukwınmay, ¿øy'ajtin xondaajkin ti øts yjawí tø ndaniñiñ naxwiiñit jaq'y? Nømp øts jøts ku ka', nankñawya'kxiøt jaa'dyi.

52 Yamnim inet tø cho'onda'aky, nøjkxp naxpts idø'øn jade'en tukmigu'uk xyiktseptä'aktit øy ja tu'ugyi yjatsøñidi, nideety nidaaqkti, ni'u'nk ni'una'jkti. Pøn nimagoxkti, nawya'kxiøipts ja', jøts ja ñayjibøkidit jagam ixkø'øm namajtsk jaty nidigøøk jaty.

53 Øts køjxp ja kawin'ijxyim ñayjawiyyidit ja u'nkteety ja u'nktäaakti mørøt ja y'u'nk y'una'jkti, ja yaa'y ja tø'oxy, tum jade'en y'adø'øtstit ja tsu' ja xa'kxy, ja u'nk ja mør'jt.

Ja ejxa'an sudso yiknijawit jøts ku wyinaty tø tmibqat'aty jøts kyøxt ja naxwiiñit

54 Ñayi ñimaamyøø ja Jesús ja mayjaq'y:

—Ku x'ejxti ja yaak pyidi'iky ma xøøw yjexy winets mnømdi, tu'up tam inet, janchjajpts idø'øn ja jade'en.

55 O kuts ja poj wiimbet'ampy yø'øy ku kyax-uxpyøjy, jats mnømdi, janch'anwamp tam, janch tøødipts idø'øn ja m'ayuujk, janchjajtpxi dø'øn ja jade'en.

56 ¡Mee win'øø'mbiidi! Pøni mnija'widip tam sa kyaxi'iky ja et ja tsajp ku ti tyunwaq'añi, ¿tikuts nayide'en xkanijawidi pøni ti dø'øn tunwajnip

ya'atpi xøøw ya'atpi jumøjt ku ja møk'ajtin wyingaxi'iky jøts ja øy sagasa.mjayiktuk'ejxti?

Kajpx'øyidi jøts mnamyijotjimabetidit møøt ja mmidsep

⁵⁷ 'Tiku yikxon xkawinmagyukidi pøni sa dø'øn chøkyi, pøni sa dø'øn pyaqatlatyi?

⁵⁸ Ku pøn mni'øøniwy'añidi jøts ja myiknøjkxwa'añidi jam kudunk wyindum, namga'anim jam myiknijkxyidi tiku yikxon xkakajpx'øyidi jøts ja møøt mnamyijotjimabetit jadigojk, jøts kidi myiknijkxyidi jam tiidyumbi wyindum; ñja ti nø'ømp ja windsøn jam? Pø mgøyakidipxi ja jam jøts mee myikøyakt ma ja tajk ma ja mayojr jamdi, ja'ats mee myikpuxøktøkiyip jøts mee myiktsu'umt.

⁵⁹ Øts idø'øn wamp jøts ku jaanim mbidsø'ømdit ku wyinaty tø ja multa xkubatkøxti.

13

Yajkpy øy'ajtin ja' ku ja tsinaa'yin tyigach

¹ Nayi winet et idø'øn ja Jesúš jam ñimejnøø wingaagin ja jaa'dyi jøts ja ojts tyamimadya'agyí ku ja Pilato wyinaty tø tyik'øøky ja Galileit jaa'y, jøts ku ja jaa'ñi'jpy ja ttukmiyø'øyiyiiñ ja jiyujknii'jpy midi ja wyinaty kø'øm tø t'ukyik'oockti midi ja wyinaty kø'øm tø tyoxti.

² Jøts ja Jesúš wyaañ:

—Jade'en mee mwinmay jøts ja' ja Galileit jaa'y kyujajtidip jade'en ku ja yjantyimbyøktyundi sám jam jade'en ka' pøn jam y'letjopti kyajpjopti.

³ Øts wamp jøts ku ka'; ti pøn idø'øn ka'ookp, nayide'en mee m'ookt pøni ka' mdsinaq'yin xyiktigatsti.

⁴ Jade'en meets yjawí mwinmaañi, ja jaa'y pøn oo'ktøø nímaaktuktujk ku ja pøch ja pyajtidøø midi wyinaty janch køjxp tanaapy midi yiktejp Siloé, jade'ents meets yjawí mwinmay jøts ja' ja kyubajtip ku ja jawaani pøky tyaja'adyidi sám ka' pøn pøn jaty jam Jerusalén tsinaadyip.

⁵ Nømpts øts ku ka'; nayide'en mee m'oo'køxt sám ja'ajindi pøni ka' mdsinaq'yindi xyiktigatsti.

Ku ja Jesúś tmadyakpaaty ja iigi kipy midi' katøømip

⁶ Xjats ja Jesúś ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madyaq'aky jøts ja wyaañ:

—Tu'uk idø'øn jaa'y, jamts ja y'iigi tsá'am kám ja', ja'ats ja y'ats'ijxpy pøni tø dø'øn ja wyinaty tyøomi, jøts ja ni tu'ugin tkapaaajtøø ja tyøøm.

⁷ Jamts idø'øn tyumbi tu'uk pøn ja kám t'ejx'ejtpi jøts ja tnimaay: "Ukmadowim, tigøøk jumøjt øts ixyam kujk njamiyø'øy jøts øts ja iigi tsá'am njatukwá'añ, nijuunits ø ni tu'uk ngapaatynim. Yikidaqøjxnits yø ñiguipy; nugots ja naajx yø yjawí tyikwindujknii."

⁸ Jøts ja kám ejx'ejtpi y'adsøøy jøts ja wyaañ: "Wanimts, windsøn, tjaak'uk'ity jadukjumøjt; n'ukuyu'up øts, n'uktajyuu'ngip øts yø naajx jøts øts ja pu'uty nbiktaajkit."

⁹ Kidi wan jade'en tyøømi; pøni ka'ats, winets yikpo'jtjø'økt."

Ku ja Jesúś tyikmøkpiky tu'uk ja tø'øxyøjk poo'kxin xøøw et

10 Jøts idø'øn ngøjmyi, poo'kxin xøøw wyinaty, jøts ja Jesús yik'ixpiky jam tsaptøjkjotp.

11 Jamts idø'øn tu'uk tø'oxyøjk myaktuktujk jumøjtip pa'äm ja wyinaty tø pyaqajtniyi. Jøts ja jadine'en kyatsø'øky, tø ja yjigujxkidyiøøñi, miku' idø'øn ja wyinaty jade'en tø tyuñi jøts ja niwine'enin kya'ukoogukini.

12 Ku Jesús ja y'ejxi, winets ja yaajxiyi, xjats ja ñimaajyøø:

—Tø mba'äm mníwaaajtsniyi, møk møjaawni mets.

13 Jøts ja ojts tkøníxajy, jøts ja tø'oxyøjk nay jatyi kyoogukiyii'ñ jøts ja tiy tyaañ jadigojk, winets ja ttukmija'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios.

14 Jøts ja møjaaq'y midi tnigubajk'ajtp ja tsaptøjk tjantyami'ambijky ja Jesús, tigøjxp ku ja yiktsø'øky poo'kxin xøøw, jøts myigu'uk ja tnimqay:

—Paty tu'unin xøøw jaa tudujk xøøw tø yikpikta'aky jøts jaa ndu'unindit; mendits øy juuni nugo ku kyapoo'kxinxøøwi, jade'en mme'endit pøn jaty ja nankcho'ogi ttsojktip.

15 Jøts nwindsøn'ajtim yide'en t'adsøøy:

—Mee wiñ'øø'mbiidi, ñm'ukyik'ijtpy meets mjuyjk mdsakaa miwø'ømbety, jøts adøødsi xyik'etti ku pyoo'kxinxøøwi? ñTi kidi meets ja xyikwiñaky jøts meets nøø ja xaniwøpy?

16 Tits ya'at tø'oxyøjk kyubatp ku yø kyatso'okt ku poo'kxin xøøw, pø Abrahamts yø tyeety'apip jøts ja miku' yø myaktuktujk jumøjtip yikpa'ambajtniyi, ñsudso'ampyts yø kyamøkpøkt øy yjapoo'kxinxøøwi?

17 Ku ja Jesús jade'en wyaañ, jøts ja myidsep chø'dyunbattøø; jøts ja mayjaaq'y tyaxondæktip

ja' ku ja t'ejxti jade'en ja Jesús myøk'ajtìn tyikwingaxi'iky.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja mortas tømt

18 Yide'ents ja wyaqaañ:

—¿Tixik ja y'ukyiktami'ejxip ja Dios Teety kytujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y? ¿Tixik jade'en?

19 Jade'en idø'øn n'ukpiktaajkin ja' sa møy mortas tømt midi ja jaa'y wyøjpy kyamjøtpy, kuts ja myuxy jøts ja jade'en yøñ sam o ti møy kipy yøñ paxax paxax, jamts ja joon kyøxke'eky jøts tyik'øyibaat pya'an ja jam ma jaty y'awaj y'axeeñ ja jam.

Ku ja Jesús tmadyakpaaty ja levaduri

20 Nayinøøm ja Jesús:

—Tixik øts jadu'uk n'uktami'ejxip ja Dios kytujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y.

21 Jade'en idø'øn ndejint sa ja levaduri midi yiktamimøø'kxip ja ariin way jøts ja amuum tyakaagiyit, jøts ja jich yaakt.

Ja mutsk tøjk'aaw

22 Xjats ja Jesús ñajxy jøts ja jam ojts ñijkxy Jerusalén, yik'ixpøjkp yik'ixpøjkp idø'øn ja', pøni ma jaty kajp ja tpaatty ja møy ja mutsk.

23 Winets ja jaa'y ja tu'uk yiktoøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿janch niwaani dø'øn ja jaa'y ñitso'ok'att?

Jøts ja Jesús ja t'adsøøy:

24 —Janch jade'en jaa ku jap ka' pøn nugo ajawì ñaxti, øyimts x'ejxitit ma mdøkidit, jade'en ja n'ukpiktaajkin sam jaa'y ttanaxy mutsk

tøjk'aaw; øy jap pøn yja'uktøkiwyaniidi, ka'ats ja y'uknajxnidit.

²⁵ Kuts ø ndanaagyukit, jade'en ø ndanaagyukit sam kudøjk tyanaagyukin jøts tyøjk'aaw ja t'atsyik'aduky. Pøni tøts meets jap wyinaty mdandi tøjkwimpy, mjagugajpxidi mjatøjkwingoxti meets jap, uk mjanømdi meets jap: "Wïndson'ajtim, yiktojkik øots." Jade'ents mee nnøjmit sa ja kudøjk wya'añin: "Ka' mee nnijawi pø mbøn meets, pø ma mee mdsøøñ."

²⁶ Jats mee mwinaambinaxwå'akt: "Tiku me ndejint øots xka'ijxyi, jabi tøts adøm ngaamyujkin n'uukmujkin, jabi mets ojts o madssoo myik'ixpiky."

²⁷ Yide'ents mee n'adso'ot: "Tø nwa'añ jøts ku mee ka' nnijawi pøni mbøn meets. Jiwa'akti ya, kidi øts ya xwin'ejxti, ¿pønxik ø x'abajxtip, kidi meedsip?"

²⁸ Japts mjø'ødit mya'axtit, m'amdøtskåattit mdaachtøtskåattit ku x'ejxtit ja Abraham, ja Isaac, ja Jacob jøts ku ja jap ne'egi møøt níduki'iyyi ja Dios kyugajpxy y'etti, ma Dios kyutujktaajk ma yja'a'y ja ttanitaní kyutujk. Ka'ats meets jap jade'en mdøkit.

²⁹ Yø'ømyujkøxtip naxwii'nít jaa'dyi, o madssoo choondit, jøts ja tpøajtidit ja Dios myøjkunuu'kxin midi niøøn kyapatpynim, midi ja tya'awijxpy ja yja'a'y.

³⁰ Pøn yam yik'ejxtip ka'ejxiyyimdi, pyadundi pts ja ne'egi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn ne'egi nøjkx yikmøjpiktaktip, pønts ñadyiyi ixyam møj niø'a'wibimdi jøts ja ka' tpadundi sa nwa'añ, ja'ats idø'øn yik'ayowim jattip.

Ku ja Jesú斯 t'ayo'ijxy ja Jerusaléngit kajp

31 Jøts ja fariseotøjk nay ja'abi xøøw yjajtøø madø'øn ja jam wyinaty jøts ja ñimaajyøø:

—Jade'en ne'egi tyimy'øy'att ku mnøjkxnit, myik'ookwajnipts ja Herodes.

32 Jøts ja t'adsøøy:

—Nøjkx x'atsnøjmidø ja tsaach wyax'atøøy jøts ku yamyi jabomyi wixøjkpyi njaakajpxpidsimy ja miku', njaakyiktsø'øky ja jaq'y jøtsnim ø n'abaqædit.

33 Nøjkxpimts øts jam Jerusalén, tuu'døjkip ø tsojk, ti ma Dios kyugajpxy abikyajp y'uk'øøky.

34 ¡Mets Jerusaléngit kajp, meets Jerusaléngit jaq'y, pø meetsxi myik'øøl'kpy Dios kyugajpxy, meetsxi mnanyal'jtsip pøn Dios kyajpxy y'ayuujk tyikyø'øyip ku Dios ja ya mjadaniguexyidi! ¡Tø njapeemukwa'añ njakonmukwa'añ ja m'u'nk ja m'una'jk sam tsikunaa'jk tyaqak ñimu'uxyi tu'ugyi, ka'ats jade'en tø xkupiky!

35 Ejxtits inet ja mdsaptøjk abak tyandi; øts idø'øn wamp jøts ku meets xka'uk'ejxnit tsojk jøts ku meets jaanim x'ext pøni juuni ja xøøw ja jumøjt wyinaty yja'aty ku mnø'ømdit: “Ejxik Dios kyunu'u'kx u'nk ñadyaguguexyi midi mmimejnip ja kyutujk.”

14

Ku ja Jesú斯 tyikmøkpiky ja jaa'y pøn wyinaty kexp

1 Xjats idø'øn yide'en yjajty ku poo'kxin xøøw tpaajty, ojts ja Jesú斯 kaabyi ñijkxy jam windsøn tyøjkwindum pøn ja fariseotøjk wyindsøn'ajtip. Jamts idø'øn ja'adi ja ti ma ja y'etti, jam ja tpa'ejxti tpagowdi.

² Jamts wyinaty tu'uk jaa'myi pøn ke'expa'am pøjkip.

³ Jøts ja Jesúś tnimaay ja kajpxwejpítøjkti møøt ja fariseotøjkti, yide'en ja tyiktiyy:

—¿Kutuky jøts ja pamaq'y cho'okt poo'kxin xøøw u ka'?

⁴ Jøts ka'ap ja y'adsowdi, amøñi ja y'letti. Wìnets ja tnixajiyih'ñ ja pamaq'y jøts ja tyiktsøøjky, yide'en ja tnimaay jøts ku ja ñøjkxnit.

⁵ Wìnets ja tnimaay ja fariseotøjkti:

—¿Pøn yjiyujk chakaq jatyi tka'ukyikpidsømp ku ja ja'løtpy kyunaxy øy yjapoo'kxinxøøwi?

⁶ NiKa' idø'øn y'adsojimbetti, nisä ja kyawa'andì.

Ja tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi

⁷ Jamts idø'øn ja Jesúś tlijxy ja migaabyidi jøts ku ja twi'ejxti ja chinaabyajti ku ja twinguwaadsidi ja kaabyajt jam, jam ja y'ixa'akti ma dø'øn ja myøjtøkidit jøts ja ojts t'ane'emy:

⁸ —Ku pøn mwawidit tø'øxñigaabyi tø'øxñi'ukpi, kidi jam jatyi m'ixa'akti ma ja tsinaabyajt jam ja windsøn tø yiktanibiktaagi, jaa ku ja wyinaty yja'aty yam meets jam tø m'ixa'jkn;

⁹ jøts ja kujøøn kudøjk mnøø'mxiyidit pøn wyinaty tø mwayidi: "Tani me waani, wan ya'at jam tsøøni." Xjats kuwaní mjanchjajiwä'aktit tsø'ødyumbim jøts jam m'ixa'aktit ma o pøn y'ixa'akti.

¹⁰ Ku pøn jade'en mwawidit, ne'egi øyts ku m'ixa'aktit ma o pøn y'ixa'akti; kø'ømnimts ja kujøøn kudøjk ja mdukmadowidit ku ja jam wingon mye'ent, jøts ja mnøø'mxit: "Ya, migu'uk, nax mdsøønidì ma jam yik'ayowim

tø mdyimy'ixaknidì." Jade'ents meets ja xajotkujk'attit ne'egi ku jade'en kø'øm myiktukmado'odit, yám ja jam chøønidì pøn jaty ja kaabyajt tø twinguwaadsidi.

11 Pøn kø'øm namyøjpiktaajkip, yik'amutskpiktakpts ja nøjhx, pønts kanamyøjpiktaajkidip pøn ka'ejxiyimdi, ja'ats ne'egi møjtøkidip, ja' yikmøjpikta'aktip.

12 Nayi ñimaay ja jaa'y ja' pøn ja wyinaty kaabyi tø wyayi:

—Ku pøn xyikaawya'ant, kidi ja'ayi nugo xway pøn jaty møøt mnamyayiyi, ni ja mmigu'uktøjk xkawa'at, ni ja kumeeñ jaa'y xkawa'at pøn jaty jam mmigujøøn'ajtpy mmigudøjk'ajtpy. Ka'ap ja'ayi xwa'at pøn jatyi myiwimbejtxiyip pøni ti jaty mets myajkpy.

13 Ja ne'egi mwa'ap ja ayoobi jaa'y, ku ti xøøw xu'unt, wåw ja' pøn katil'ejtxidip, pøn kyø' tyeky ma'atti, uk y'ejxidi sagasa, pømbi tyeky ka'ejtp, pømbi jam winap.

14 Ne'egi nekimts jade'en mnayjawiyit, pø ka'axi ja mdunwimbejtxiyi nayide'en pøni ti mets ja tø xmø'øy, jaanimts ja xwin'ext sa ja mwingaxøjkxiyit ku jadigojk jujky'ajtpi pyidsø'ømdit pøn jaty tø tpadundi pøni sa jaty pyaat'atyi.

Ku ja Jesúus tmadyakpaajty ja møj a'ux

15 Xjats nidu'ugin ja fariseotøjk wyaañ pøn jam wyinaty tø twinguwaadsidi ja kaabyajt, jøts ja tnimaay ja Jesúus:

—Nekim xøñim ja'adi pøn ka'adyip jade'en ku Dios ja kyutujk ttanitanit ja yja'a'y.

16 Ja'ats ja Jesúus tnimaay:

—Tu'uk idø'øn jaa'y t'a'ejxiyii'ñ ja a'ux møy'ampy, tøts ja wyinaty ttukmadøy ja mayja'a'y pøn jaty idø'øn ja wyaqawampy.

¹⁷ Kuts ja a'ux'aqats tpaaqjty, xjats ja tkejxy tyumbi jøts ja t'atstukmadoowa'añ pøn jaty idø'øn ja wyaqawampy jøts ja t'atsnøjmit: "Jamtstik, jamik tuki'iyyi a'ejxi abaqadi y'ejtni."

¹⁸ Jøts ja tum jade'en ñañikajpxu'udyidi jøts ku ja ka' ñøjkxtit, yide'en ja yjawyeembi wyañañ: "Naajx ø tø njuy, ja'ats ø n'ats'ejxwampy, mee mjanch'ukmaa'kxp."

¹⁹ Jøts jadu'uk yide'en wyaamaa: "Ndsakaña ø magoxk yuundi tø njuy, ja'ats ø n'ejxmåtswampy pøni yuup idø'øn uk ka'; mjanch'ukmaa'kxp inet idø'øn, ka' øts inet ndsoont."

²⁰ Jøts jadu'uk wyamøø: "Tyimyjemiy'amajtskipnim øts, patyts øts inet ka' nmajada'akt jøts øts inet ka' nnøjkxt."

²¹ Kuts ja tumbi wyimbijty jøts ja ttukmadøøy ja wyindsøn sa jaty ja wyinaty tø yiknøjmi. Jøts ja windsøn yjantyimy'ambijky jøts ja tnimaay ja tyumbi: "Tsojk nøjkx nøø'ajy tuu'ajy wine'en yø kajpjoojt, jøts xwaame'ent ja ayoobi jaa'dyi møøt ja'adi pøn sagasa ejxidip, pøn kyø' tyeky ma'atti, pøn winapti."

²² Jøts ja tumbi yjatso'ongojmi jøts ku wyimbijty jøts tnimaay ja wyindsøn: "Tø øts windsøn idø'øn jade'en nduñ sa tø mwa'añin, jaakwindampts ja tsinaadyaqajk ja poo'kxaaajk."

²³ Winets ja windsøn ja tyumbi tnimaay: "Nøjkx tuu' xkuyø'øy ma jaty paduu' ma jaty ti, jøts pøn jaty mbatpy møk'ampyts ja xwaame'ent jøts ya xkuwawit, ujts øts yø ndøjkjoojt n'ejxwa'añ."

24 Tyimñømp øts ixyam, kawindem xøøw øts ja xja'gyajpiði ja n'a'ux pøn jaty øts ja jawyeen tø njadaniway."

Tuki'iyyi nnadyamiyoxant ku Cristo nbadu'unint

25 May jaa'y ja Jesúš o madsoo padso'onip jøts ja pyawidityiyi; jøts ja tuk'oik tniwä'k'awidijty jøts ja tnimäay:

26 —Pøn jaty øts ya xpawidejtip, pøni jaa pøngapøn, pøn tpa'ayoodip tyeety tyaaak, y'u'nk ñidø'oxy, chø' y'uch, myigu'uktøjk, uk kø'øm paat ñabya'ayøyi, ka'ats øts ja mibaat nbabøjkpi'att.

27 Kaja'ajip ø nbabøjkpi'ajtpy pøn ja ayo'on tkamidanaadyip pøn ø xkabaduuujnidip ja nja', xjapawidetwändipts øts, ka'ats øts yjade'embi jaa'y nbabøjkpi'aty.

28 Ti ka' meets ja jawyeen xanipaatty, ku pøn pøch køjxp t'ukyikpidø'økwa'añ pøni ti jaty idø'øn tsojkip jøts ja y'abaqdit pøni wine'enin ja chøkyi ja gasti, jawyeents ja yiktanipatkixy.

29 Kuts nugo ja pøchkkojk pyidø'økixy jøts ja nika' y'abaadi, janch nigajpxy nimadyalakts ja yjaty ku ja jade'en pøn t'ixy,

30 jøts ja wya'andi: "Tø yø jaa'y y'ukpojtsøøñ jøts yø nika' tø t'ukyik'abajtiñi."

31 Uk kuts o pøn windsøn tsep t'uktunwä'añ mørøt jadu'uk ja myiwindsøn midi ja syoldädi ja tyikmemp ni'ee'px mil, ñti kidits ja jawyeen ttanibiktäagit pøni sudso dø'øn ja ttukwä'ktso'ot pøni ja'ayi tam ja syoldädi tmørøt'aty nimajk mil?

32 Pøni ka'ats ñay'a'ejxiyi, jøts ku jagamnim ja myidsep myiñ, kyaxpts ja tu'uk ja kyugajpxy jøts ja t'amido'ot jøts ka' cheptu'undit.

33 Nayide'ents meets pøni ka'ap jawyeen xpawinmaadyi pøni ti jaty idø'øn m'ixmatstip øts køjxp, ka'ap meets jade'en mibaat nbabøjkpi'att.

Saqan amuum tyik'øyigiyjxy

34 'Kaan amuum tyik'øyigiyjxp o ti, nayide'en meets idø'øn ndejint m'ødyu'unt ku mmigu'uk xukmado'ot ja Dios yja' sudso y'anmija'win kyawindigø'ødyit. Kuts ka'ap jade'en mdu'undit, tø wyinaty mbidsømdi ejxim ja kaañin midi kawa'ats midi katump.

35 Niñä ja jade'en kyatu'unt ok naajx ok ti tyiktu'unt, ja ti nøø'mimp ok idø'øn ja nda'abu'jta'ant, pø nugoxi ja jadi'iñi niyik'ixkø'øy. Ja'gyukidi pøni mjä'gyukiwyandip.

15

Kuja Jesúst madyakpaajty tu'uk ja borreegi midi' tigøøpy

1 Niñejnip idø'øn ja Jesúst jam ja yikuguba-jtpitøjkti, ja ja'a'dyi pøn amuum tyimyiktejtip poktyumbi ja'a'dyi, jøts ja jam myendi amidodujkpi,

2 patyts ja fariseotøjkti møøt ja kajpxwejpitøjkti tjanchpagajpxti ja Jesúst, jøts ja wya'andi:

—Tum ka'øy ja'a'y yø kyupijkpy jøts yø jotkuik tmøøtkay tmøøt'uuky.

3 Ja'agøjxpts ja Jesúst ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky midi yide'en wamp:

4 —Ku meets wyinaty x'ukyiktigøy tu'ug'in ja mborreek midi niñmagø'pxy, ñti kidi meets ja niñmakta'pxy myaktaxujkpi borreek jam xyikta'ant jam pejyotp, jøts ja tyu'ukpi x'ats'ixa'adit kunim meets ja xpaatt?

5 ɁJøts kidi meets ja xaxonda'akt ku meets ja xp̄aatt? ɁTi kidi meets ja xkøxkapt mgue-jnkyøjxp? ɁPøn kidi jade'en xyonda'aky ku ja nb̄ajtın jadigojk midi tø y'uk'atstigøy?

6 Kuts jam mdøjkjotp mja'atti, ti kidi meets ja mmigu'uktøjk, ti kidi meets ja mgudøjk ja xukmadøy, jøts ti kidi meets ja xnøjmi: "Xonda'akti meets, tøts øts ja nborreek nb̄aqty midi tø y'atstigøy."

7 Janch øts idø'øn nw̄a'añ jøts ku nayide'en yiktaxonda'aky jap tsajpjøtpy ja pojkpitumbi ja'a'y ku ja tyiktigach ja ch̄inaa'yin, jøts ja'ne'egi yiktaxondakp midi tu'uk jøts nigidi ja myakta'pxy myaktaxujkpi ja'a'dyi pøn ch̄inaa'yin tø tyiktigatsnidi, ñadyijiyi øy ñayjawiyidi.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja meeñ midi tigøøpy

8 'ɁUk pøn tø'oxyøjkts myeeñ tka'uk'ixaapy ku ja tyiktigøy tu'ugin yam ja majk t'ukmøøt'aty? Kuwānits ja tyiktoøbyiky ja yjaj jøts ja pyøknaxy yja'axnaxy jap tyøjkjøtpy, yikxonts ja tyimy'ixaadyøki jøts kunim ja tyimbyaatt.

9 Kuts ja tp̄aqty, jøts myigujøøn myigudøjk jøts myigu'uktøjk ja ttukmadøy, yide'en ja tnøjmi: "Tø øts ja nmeen nb̄aqty midi tø y'atstigøy."

10 Janch øts idø'øn nw̄a'añ jøts ku Dios møøt y'ankilis ttaxonda'aktit ja pojkpitumbi ja'a'y pøn tyiktigajtsp ja ch̄inaa'yin.

Ku ja Jesús tmadyakpaajty ja ja'a'y y'u'nk pøn tyik'o'jkøjxp ja tyeety myeeñ

11 Nayide'en ja Jesús wyaqañ:

—Tu'uk idø'øn ja'a'y, namajtsk myajnku'nk,

12 jøts ja mutskpi ja ñimaaqyøø: “Teety, møøñik øts ja piktaqky midi øts idø'øn nmäay'atp.” Winets ja u'nkteety ja ojts tyikwa'kxy ja pyiktakky jøts ja ttagumäay ja y'unaqjk.

13 Ñiñamním idø'øn ja wyinaty jade'en yjaty ku ja myutskmajnk tpøkmujkní t'ejxmujkní ja pyiktakky tuki'iyyi jøts ja ojts ttoo'kní, jøts ja ojts abikyajp abikñaqjax tminijkxy jam jagam, jamts ja ojts tyik'o'jkixy ja myeeñ kyawindiy'ajtingøjxp.

14 Kuts ja wyinaty tuki'iyyi tø tyikøjxni, jøts ja yuu jam wiñet et yjantyimdyøjkiyih'ñ ma dø'øn ja naajx ja kajp jam, jøts ja y'ayodøjkiñña.

15 Winets ja t'ixaqay tunk ma ja kugajp jaaq'y jam, jøts ja ojts kyexyi kyamjøtpy kuch'ejxpi.

16 Janch tsojk jøø'kxkixyim ja t'ejxi ja kuch yjih'kxy, kumi niti ja kyayikmø'øy.

17 Jøts jotmay ja tyatøjkiyøø, yide'en ja ojts ñawyinmaaq'nxiyi: “Janch ku'uxyi ndeety tyumbi net jam kyaydi yjøø'kxti, yikwindandip paat ja oti, jøts øts ya yuu njanch'oo'kní!

18 Tiku øts ndeety nga'awimbeti ma ja jam chøoni, jøts øts ja jam nnøjmit: Tø teety Dios nmidundigøy; jøts mets, tø me nayide'en nmidundigøy;

19 ka'u'nk'atyim ø tø njantyimyjaty; yiktunkts ø nayide'en sám o pøn tumbi xyiktuñin.”

20 Jøts idø'øn ja yjanchtuu'døjkiyih'ñ jøts ja wyimbijty jam tyeety wyindum.

‘Jøts kuts tyeety ja jagamyi y'ejxpajttøø, xjats ja ojts y'am'ijxyi chaach'ijxyi. Jøts ja ñibujtøjkøø jøts ja ojts pyatsøyi, jigøxy jib'i'kxy ja yja'ljty.

21 Winets ja tnimaay ja tyeety: “Teety, tø øts

Dios nm̄idundigøy m̄øk'ampy, jøts nayide'en me tø nm̄idundigøy; ka'u'nk'atyim ø nnayjawiyi."

²² Jøts ja u'nkteety tn̄imaay ja tyumbitøjk: "Tsojk nøjhx xjuutti ja øyb̄i wet jøts xuktatøkidit, piktaajkidi kyøjeets, tuktawa'agidi kyø'øk.

²³ Nøjhx x'atswetsti ja tsakaa midi yaa'kpidsømpn̄im jøts xyik'oooktit. jWan txøduu'ñindi, wan tk̄aa'yint t'uujkyindi!

²⁴ Tø øts yø n'u'nk ndijy tyimy'oo'kn̄i, ixyats jujky xwindanaaq'yindi; tø jeky y'atstigøy'ity, ixyats jadigojk tø nbaajtyindi." Jøts ja xyødundøjkidøø.

²⁵ Jøts ja myøjmajnk jam wyinaty wyidity kamjotp; kuts ja wyimbijty, yja'jty wingon ma ja tøjk jam, jøts ja tmadøøy ja iy ja ech.

²⁶ Winets ja tu'uk tyaaqxiyii'ñ ja tumbi jøts ja ttibyijky ti dø'øn jam jade'en tuujnip.

²⁷ Jøts ja tyukmadoojøø, yide'en ja ñimaaqyøø: "Tøts ja m'uch yja'aty; tøts mdeety ja tsakaa tn̄ankiyik'øogyiyi midi y'ity yaa'kpety, ja'agøjxp ku m̄øk møjaaw tø yja'aty ja m'uch."

²⁸ Jøts ja myøjpi yjantyimy'ambijky, jøts ka'ap ja twa'añ jøts ja jap tyøkit, tyeetynim ja ojts kø'øm ñibidsimyi jøts ja m̄øk ñimaaqyøø jøts tyøkit tøkjøtpy.

²⁹ Xjats tyeety ja tn̄imaay: "Mnija'wipxi teety wiñaq jumøjt me tø nm̄iduñ, jøts juuni me nga'ukmimadøy, njade'ents me tu'ugin xkamø'øy øyik chivi'u'nk øyik ti, jøts øts nmigu'uk jeexyip nmøøtxøduñ.

³⁰ Aa kudamts yø m'u'nk tø yja'aty, mdukn̄i'o'jk̄ip tam meets yø' mdsakaa winet midi yikxon tø yaa'kpety, ku mmeeñ yø tø myik'o'jkxiyi kawine'en møøt kawindiy tø'oxyøjk."

31 Winets ja u'nkteeety wyaqañ: “Ti sa u'nk mjaty, pø yaayimpts me nmøödi, ti jaty øts ixa nmøøt'ajtpy tum mets yø' mja!.

32 Kuwanits pyaqat'atyi, ñti ja ti nguidyimdyu'uñin? ñti jadam yø nguidyimdyax-ondaajkyim? Patyts ixyam nxødu'uñindi ku yø m'uch tø yja'aty, pø nøø'mimpts adøm jøts ku yø tø y'oo'kni, ixyats jujky xwin'ijxyim, jeky tø y'atstigøy'ity, tøts inet nbajtyim jadigojk.”

16

Kuja Jesúst madyakpaajty ja ka'ødyumbi'ejx'ejtpi

1 Nayiñimaay ja Jesúst madyakpaajty ja ka'ødyumbi'ejx'ejtpi:

—Ja dø'øn wyinaty tu'uk kumeeñ ja'a'y midi yiktump, jøts jats idø'øn ja' tyumbi tu'uk wyinaty midi t'ejx'ejtpi ja myøøtumbi, jøts ja windsøn yiknimaaay jøts ku pyikta'aky ja nugo yikwindigø'øxyiyi ja tyumbi.

2 Winets ja windsøn tnajtswa'wiyii'ñ ja tyumbi jøts ja tnimaay: “Janch idø'øn ku dø'øn jade'en myiknimadya'aky ti øts jade'en nnimadøøpy? Køyajkjxni mdunk, ka' me n'ukyiktumbi'ejx'ejtnit.”

3 Jøts ja tumbi'ejx'ejtpi yjanchmaañi yjanchtajni, yide'en ja kø'øm ñawya'añi: “Tits ø ndu'ump, ejx øts yide'en nwindsøn xka'ukyiktunwan? Ka'ats ø n'ukmajadakni øyik øts idø'øn nyu'ut ndu'unt, tsø'ødyumiøts øts ku øts inet njayiklimunsimujkmit.”

4 Xjats ja tyabyaajty jøts ja wyaqañ: “Tø ø nnijawi sudso ø ndabyaqatt, sudso øts pøngapøn xkupøkt tyøjkjøtpy ku øts yø ndunk wyinaty tø yikpøjkni.”

5 W̄inets ja tu'uk jaty tnajtswa'wiyii'ñ p̄on jaty ja wyindsøn wyinaty miyoj'ajtip. Jøts ja yjawyeemb̄i ja tyikiyy: “*¿Wine'en* ots nw̄indsøn xm̄iyoj'ajti?”

6 Jøts ja y'adsøy jøts ja wyaqñ: “Magø'pxy tambi ots aceite ja ndam̄iyoj'aty.” Winets ja tumbi'ejx'ejtpi wyaqñ: “Ix̄ya ja ñinøky; pe'tpy ix̄a'ak jøts xjaadyigatst, wixijkxmyajk tambi ja'ayi xpikta'akt.”

7 Jøts yjadu'ukpi ja tn̄imaay: “Jøts mets, *¿wine'en* mets ja xm̄iyoj'aty?” Jøts ja ñim̄aqayøø: “Magø'pxy kyunchi ariin.” Xjats ja tn̄imaay: “Ix̄ya ja ñinøky midi ojts xja'ay; wants tkajtswijchim jøts makta'pxy kyunchi nbiktaajkin.”

8 Jøts idø'øn ja windsøn tjanchnija'wiyii'ñ jøts kudam ja tyumbi'ejx'ejtpi yikxon o ti tniwinmayi ku dø'øn o ti ttuñ. Jade'eñimts yiknijawidi p̄on jaty Dios yja' tkababøjkidip, yikxon ja ne'egi tyimyikuyati ja tyaqay yam nigidi jade'en wyinmaq'anbyaqattí p̄on Dios ja'ajtidip.

9 Kajpxwejin ots idø'øn nyajkpy jøts kidi mbikta'aky nugo x'amnipøjkpatti xtsaañipøjkpatti; pøni jam mbikta'aktyi, yikxon xyiktunkpaattit, øy yø' ka' kya'øyi. Ku yaayi, xabudøkidit o pøn, nugo ku xnijawidi tigøjxp idø'øn ja jade'en xundi. Øy ja yjakixy, wa'atsts meets ja xnijawi jøts ku meets m'anmija'win yikupøkt jap tsajpjøtpy.

10 'Pøn øyjaq'a'y'ajtp, øyjaq'a'y'ajtpimpts ja øy ma, wan o ti tmayi tkamayi nayide'ents ja øy yikxon tyiktunkpaatty; pønts kidyim'øyjaq'a'y'ajtpim, jade'eñimts ja øy ma, nayide'en ja ka'ap tyik'ødyunkpaatty ja pyikta'aky øy ja wine'en myayi kyamayi.

11 Pøni ka'ats yikxon xyiktunkpaattti ja mmeeñ ja mbikta'aktyi sa pyaqat'atyi, ¿ti sudsots meets Dios yja' mjaaqmo'ojiyit midi ja yäkwampy?

12 Pøni ka' meets mmig'uuk yja' xwingudsø'jkiyi, ¿pønts meets ja mjaa' jade'en xijy tsø'øgiyip, pøn meets ja xijy mmo'owajnip o meets ja xjakø'ømjaa'aji?

13 'Ka' pøn tumbi namajtsk wyindsøn tmiduñ; ku ja jade'en ttu'unt, tulukts ja pyidsø'ømt pøn ja wyinjawip jøts ja yjadu'ukpi tkawinjawit, tu'uk t'ømyidu'unt jøts jadu'uk tka'ømyidu'unt. Jade'ents ka' y'øyi ku Dios yikmiduñ, ixaptamts meeñ nayide'en myøjtøkyimi. Paty ka' y'øyi adsow aduuk, tu'ugyi Dios n'ajot'ajtin.

14 Tyimyjade'ents idø'øn ja fariseotøjk yja'a'y'atti, ja meeñ ja yjanchmøjmigu'uk'ajtip, ixamts idø'øn ja wyinaty jade'en pyatmadowdi jøts ja jam tjanchpagajpxti ja Jesús.

15 Winets ja Jesús wyaañ jøts ja tnimaqay:
—Meets idø'øn jade'en mjaa'y'ajtip, ñadyiji mjanch'uknawyaa'tspikta'agyiidi, ka' meets yjawi mbøktyuñ, jade'en ja mayja'a'y xwin'øndi, wa'atsts ja Dios mnijawiyidi sa jaty mwa'andi mgajpxti m'am mjotp; yo' idø'øn Dios kyatsøjkpy, ka' Dios jade'en tkupiky jøts ku ja'a'y jade'en kø'øm ñamyøjpikta'agyiidi.

*Ja Moisés kyutujk jøts ja' midi Dios tyanitanaapy
yja'a'y*

16 'Ku ja Juan Bautista ya myiiñ, jaayip ja kugajpxtyøjk ja y'aaw y'ayuuujk y'adujktøø. Nay jaabaat ja Moisés kyutujk kya'pxy sa Dios ja wyinaty tø myø'øyi. Jøts nay jatyi

cho'onda'aky ja Dios y'øgyajpxy y'øy'ayuujk, yiknigajpxy yiknimadya'aky ja kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y, xjats jade'en kuwaní o pøn tjanchjadatokiwy'añ ja'abi kutujk.

¹⁷ 'Kuwani dø'øn jade'en yjatt kyubatt sa Dios kyutujk wya'añ, nijuuni ja jade'eñi kyakixy kyanaxy pø ne'egi køjxp najxp naajx tsajp jøts niwine'enin kyagudigøy ja kyutujk.

Ku ja Jesúś kyajpxwiji sa amajtsk'ajtin ñaxy

¹⁸ 'Ku pøn tmajstu'uty ñidø'øxy uk ja tø'øxy tmajstu'uty ñiyaa'y, ja'ats idø'øn møy pøky; uk kuts pøn yaa'dyøjk tmøøt'amajtski ja tø'øxy midi tø yikmajstu'uty, møy pøkyts ja nayide'en.

Ja kumeeñ jaa'y jøts ja Lázaro

¹⁹ 'Tu'uk idø'øn ja jaa'y janch kumeeñ, janch xøxy piky idø'øn ja', tum ja y'øybí ja yikpejtpy jøts idø'øn ja xyumiixøduñ jabom jabom, piyy xuugyiñ tpikta'aky ja xyox.

²⁰ Jamts idø'øn jaa'y jadu'ukmi pøn txøøw'ajtp Lázaro, janch ayoop janch pøktsoop ja' jøts janch amuum pu'uts ja', ka'ap ja myøjki jøts idø'øn ja jam xyumi'ixa'a'aky jam kumeeñ jaa'y tyøk'agø'øm, jam ja kyu'uxnay'ity.

²¹ Tsojk kaagyixyim ja tja'ijxy ja kaaky abu'xk midi jam kumeeñ jaa'y kyaabyajt patkø'øm najtska'jip; jøts idø'øn uk ja jam yjanchniñiyi jøts ja twiweedyi ja pyu'uts.

²² Jøtsnim idø'øn ja ayoobi y'ø'jky, wiñets ja ojts yiknijkxyi tsajpjøtpy ja anklistøjk ma ja Abraham jap. Jøts ja kumeeñ jaa'y nayide'en y'oo'knimaa, ojts ja ñaxøki.

23 Kuts idø'øn ja jap ayodaajkjøtpy tja'ejxni jøts kudam ja Abraham jam jagam møøt ja Lázaro.

24 Wìnets ja møk'ampy wyañañ: “Teety Abraham, ayo'ejxk øts, kax yø Lázaro, wan tmiñ, wan yø kyø' tyilkxøøky jøts øts yø ndoojts xuktaxujxit; janch møk øts yap jønjøtpy n'ayøy.”

25 Jøts ja Abraham ja ñimaajayøø: “Ja! u'nk mjä'myatsp, tøxi me xaxøñ ku me tø m'atsøøni m'atstani, ka' mets jade'en mjaty sa yø Lázaro tø y'ats'ayøyin, wants yø taxoni jøts me m'uk'ayoomit.

26 Jøts ti tits nnidyu'unim, abikyxí meets jamí, abikyts øøts yámi; mä pøn y'uknaxt øy yám pøn yjamenwá'añ nidu'ugin, uk øyts jam pøn yjanøjkxwámi, nisudso'ampyts pøn kyamajadá'aky.”

27 Winets ja kumeeñ jaa'y wyañañ: “Tixi teety Abraham, pøni jade'en tunts may'ajt jøts yø Lázaro xkaxt jam ndeety tyøjkwindum,

28 jaak jam øts nmigu'uk ja nímagoxk, jøts t'atstukmado'ot jøts kidi ya nayide'en myendi ayoobi ya ayodaajkjøøjty.”

29 Jøts ja Abraham wyañañ, yide'en ja tnímaqay: “Jøts timts ja wya'ant midi ja Moisés yjaa'y midi ja Dios kyugajpxtyøjk tø tnigajpxti. Ti wan ja jam tnijawidi pøni myøjpiktaktip!”

30 Jøts ja kumeeñ jaa'y y'adsøøy: “Janch ja jade'en teety Abraham ja', yjayiktigatstibik chínáa'yin ja y'ijtyí ku ja pøn jam jujky ñinøjkxidit pøn tø y'oo'knidi.”

31 Jøts ja Abraham ñímy: “Tixi pøni ka' ja tkupøjkti midi ja Moisés yjaay jøts sa

jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø, ḷti ja'ats ja yjaakjanchjawidip øy oo'kpi ja jujky yjaninijkxyidi?"

17

Ja' midi yikpøkpyajtp

¹ Yide'en ja Jesú斯 tnimaaay ja pyabøjkpitøjk:

—Juuni øy ti kya'ukyikpøktyuñ, kø'øm tsøkyts ja'. Pønts myigu'uk tyikwinmaaq'nmya'atp jøts ja tyikpøktyuñ, ipø tinim sənim ja yjanchjatt y'anmija'win!

² Ne'egi tyimyjapaat'ajtip jøts ja mejyjotp yikniwibejpatt ku møj paandaak ja y'ukyiktayukxotsit, jøts øts n'u'nk n'unaq'jk ja kidi mibaat xyikpøktyuujni.

³ Øyimts mnay'ejx'etidit jøts kidi nayide'en m'adø'øtsti səm o pøn y'adi'ichin.

'Pøni m'ejxtip ku ja mmigu'uk mmidundigøyidi, tukmadowdits jøts kidi jade'en y'adø'øtsti, uk pøni nagyumaajyidipts, maa'kxuktits ja'.

⁴ Øy ja wixujk ojkin tjayiknipati, øy ja jade'en mjamidundigøyidi, pøni nadyagumaaajyidipts ja nayide'en wixujk ojk pøni mnimaajyidip ja': "Ka' øts jade'en n'uktunit", maa'kxpts meets ja'.

Ja møj janchja'win

⁵ Xjats ja nwindsøn'ajtim ja kyudanaabyitøjk ñimaajyøø:

—Møøky øøts janchja'win møj.

⁶ Winets ja tnimaaay:

—Kuk meets jeexyip wine'enin xmøøt'aty ja janchja'win səm tu'uk mortas pajkin, tøts meets ya'at kipy jeexyip xnimaanidi: "Pidø'øk ya jøts

mejyjotp mnøjkxt, jamts myo'ont", nay jatyits meets ja jeexyip tø mmimadøyi.

Ja tumbi tyunkjøøjp

⁷ 'Ku pøn ja tumbi t'ukyiktuñ kyamjotp, tyiku'uy tyiktuñ uk tyiktsaka'a'ixy ja jam, kuts ja wyimbity jam wyindsøn tyøjkjotp, ku ja jam yja'aty, ¿ti jatyi ja jam tyimyiknøjmi: "Yaq tyimñax jøts mga'aty"?

⁸ Pø ka'axi ja jade'en yiknøjmi, pø yiknimaapyxi ja jam: "Yik'øyik øts n'a'ux jøts ø xwindsø'øgit, wan øts jawyeen tkay t'uuky jøtsnim me mga'aty m'uukt."

⁹ Kuts ja tumbi ja jade'en tø tja'uktumi pøni sa dø'øn ja tø yik'anemey, ¿ja ti winets ja yiktakajxa'aky? Pø ka'axi.

¹⁰ Nayide'ents meets idø'øn Dios xmídu'unt, ku ti xun'abaqadidit pøni ti ja mduktuuujnidip jøts meets ja xnøjmit: "Ti tumbi øts idø'øn, ja'ayi øts iiy tø nduñ, midi paat'ajtip øø ndu'ump."

Ku ja Jesús tyiktsøøjky nimajk ja jaa'y pøn jadi'iñi putsnidip

¹¹ Kuts idø'øn ja Jesús tyuu'døjkigyojmi jøts ja ñijkxy jam Jerusalén, najx idø'øn ja Samariit etjotp jøts nayide'en jam Galilea.

¹² Jøts kuts ja yja'jty jam ma tpaajty tu'uk ja kajp, jamts ja pyajtøø nimajk ja jaa'dyi pøn pu'uts pa'am wyinaty pøjkidip, jøts ja jagamyi wya'k'øyidøø,

¹³ jamts ja møk'ampy ñimajyøø:

—Windsøn Jesús, ayo'ejxk øots, ejx øots yide'en njaty!

¹⁴ Kuts ja t'ejxpøajty jøts ja tnimaaay:

—Nøjkx x'ats'ejxti ja teetyøjkti.

Xjats ja jatyi ñøjkxtøø, jamnim ja wyinaty ñaxti ku ja tsø'øky ñayja'winiyidi.

¹⁵ Winets nayjatyi tu'uk t'ejxpaaajty ja pyu'uts jøts kudam ja tø tyagayøjxni, jøts ja jatyi wyimbijty, møk ja Dios ja ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ, ñiyaxni niyojkní ja wyimbijty.

¹⁶ Jøts ja twinguanay'øyiyyii'ñ ja Jesús jøts ja jamyi ñamyujtstaajkøø, ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ku ja wyinaty jade'en tø yiktsø'øgyi. Samariit jaq'y idø'øn jade'en tump.

¹⁷ Xjats ja Jesús wyaaqñ:

—¿Ti kidimts meets nimajk tø mdsokixy? ¿Ma net ja yjanidaxujkpidi?

¹⁸ Jabyøø'kxyik øts ya ne'egi xnimemp nadyu'uk, yø'øjik øts ya ne'egi x'atskajxajkp.

¹⁹ Jøts ja tnimaqay ja jaq'y:

—Waq'kuki jøts mnøjkxnit; ja'agøjxp tø tyay yø mbu'uts ku ø tø xjanchjawi.

Sa ja Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy ja yjaq'y

²⁰ Xjats idø'ingøjmyi, ja fariseotøjk tyiktøødøø ja Jesús juunin idø'øn ja yja'att ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy ja yjaq'y, jøts ja t'adsøøy:

—Ka'ap ja ti ejxin pøni sa Dios ja kyutujk tyikja'aty.

²¹ Kidi xjøp'ijxy'atti jøts pøn wya'ant: “Ixya ja!”, uk ñø'ømdit “Ixem ja!”; ka'ats, pø jaanixi meets ja ya xjamøøt'ajtni.

²² Jøts ja tnimaqay ja pyabøjkpitøjk:

—Ja'atp ja xøøw ja jumøjt ku mee tsojk ejxpaađyim xja'ejxwa'ant ja naļxwii'ñit jaļa'y ja myøjkudanaabyi, ka'ats meets ja jatyi x'ext.

23 Mjadyimyjayiknøjmidí meets: “Ixya ja!”, uk møknøjmidí meets “Ixem ja!”. Kidits xmibøkti.

24 Ku ø nme'ent, wa'ats x'ejxtit xnijawidit jade'en sám ja et wyidsukyin xem yam tyikajta'aky, jats idø'øn wyinaty tmibaqat'aty.

25 Jawyeents ø n'uk'ayo'ot øy øy, ka'øts ja jaļa'y xkupøktit pøn jaty ja ixyam jujky'ajttip.

26 Nayide'en ø njatt sám ja Noé yjajtyin ku ja ya y'atsinaay, nayide'en øy pøngapøn y'adø'øtst.

27 Kya'adyit y'uuktit sám ja y'adøtstøø, y'amajtskidi ja jotkujk, ja y'u'nk ja ñøøx ja tyik'amajtskidi tyimyjaakja'abi xøøw ku ja Noé tyøjkiyii'ñ jam barkijotp, kuts ja møk tuu myiiñ xjats ja ojts ñi'ijtyi y'oo'køxti.

28 Nayide'ents yjajty ku y'atsja'ajty ja Lot: jotkujk kyaydi y'uukti, yjuydi kyajpxti, yakti tyookti, ñe'epeti kyojti, ña'adi pyotsti, ja tyøjk tyik'øyidi jotkujk;

29 kuts ja Lot jam Sodoma kajpjotp ja'ayi pyidsiimy, jøts ja jøønduu jatyi myiiñ jøkmyøøt, jøts ja niðuki'iyi tyiknax'o'jkijxy ja jaļa'y.

30 Nayide'ents idø'øn winet et yjatt ku ø x'ejxpaađattit jotmøñ.

31 'Pøni jam wyinaty øy pøn jam tøjkøjxp tø pyety, ka'ats ja t'uk'atsnidøjkinit pøni ti jaty ja jap tyøjkjøtpy myøøt'ajtpy jøts ja tpøkpidsømwä'ant; pøni pønts jam wyinaty wiđejtp kámjotp, ne'egi tø'øpts ku ja ne'egi kya'ukwimbejtnit tyøjkwindum.

32 Ja'myajtsidi ja Lot ñidø'øxy sa ja yjajty.

33 Pøn kagu'øøgyim pyikta'aky t'ejxp, wìndigø'øpyts y'anmija'wìn ja' Dios wyìngujkp; pønts tkayikmøjtøjkip øy ti, pøn ø ne'egi tu'ugyi xnadyamiyojxip, ja'ats idø'øn y'anmija'wìn nøjkx nitso'ok'ajtp.

34'Øts idø'øn wamp jøts ku jam wyìnaty o pøn namajtsk ttamaqamukti tu'ugyi ja maaqabajt, tu'ukts ja ja'ayi yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi wyindigø'øty.

35 Pøni jam tø'øxyøjk wyìnaty namajtsk yjøjtsmukti, tu'ukts ja nayide'en yikpøkjø'økt ja y'anmija'wìn jøts ja yjadu'ukpi nayide'en wyindigø'øty.

36 Nayide'en ja yaa'dyøjkmidi, pøni jam ja namajtsk wyìnatyi jam kamjotp, tu'ukts ja yikpøkjø'økt jøts ja yjadu'ukpi ka'!

37 Kuts idø'øn ja jade'en tmadoodøø jøts ja ojts tyiktøwdi:

—¿Ma windsøn'ajtim idø'øn ja jade'en yjatt?

Jøts ja y'adsøøy:

—Kidi mwà'andì ku ja kyayiknjawit, jabì niiduki'iysi meets ja xnijawit ku ø nme'ent.

18

Ku ja Jesùs tmadyakpaajty ja ku'øktyø'øxy jøts ja kudunk tìidyumbi

1 Xjats Jesùs ja ttamadyakpaajty tu'uk ja ejxpajtin madya'aky. Ja' idø'øn ja tyukmadogukiwyampy jøts ja Dios'ajot'ajt'ettit jøts nijuuni kya'amutsk'attit.

2 Jøts idø'øn ja tnimaay:

—Jam idø'øn kudunk tiidyumbi wyinaty tu'uk jam kajpjotp, niwine'enints idø'øn Dios ja tkidyimwyindsø'ogi, nipøn ja tkamøj'ijxy øy yjapøni.

³ Nayjamts idø'øn ku'øktyø'øxy tu'uk chinaamyi, ja'ats ja kudunk tiidyumbi jam tmiyø'øy'ejtp, ejtp ja yja'øø'ngunaxy, jøts idø'øn ja tja'amidøy ja tiidyu'unin, ja myidsep tjani'øoni jøts ja yikpayø'øty.

⁴ Jeky idø'øn kudunk tiidyumbi ja tkamøjpikta'aky jøts ja ka'ap tpayø'øy, xjanimts ja wyinmaay: “Øy øts idø'øn Dios ngawindsø'ogi, øy øts idø'øn nipøn ngatunk'aty,

⁵ kuwanits øts idø'øn jade'en ndu'unnt, pø ejtpts øts yø xjanchmiyø'øy'ity, janch møk ø xyikjotkixy, tikuts øts yø nganitani jøts jade'en kya'ukmenit jøts øts yø xka'ukyikjotma'tnit.”

⁶ Jøts ja nwindsøn'ajtim yide'en yjaakwaañ:

—Ja ka'øy kudunk tiidyumbi dø'øn jade'en wamp.

⁷ Kuts idø'øn Dios, ¿ti jaa ja tkidyimñitanit ja yja'øn ja xinaxy tsunaxy ja'myajts'ejttip? ¿Ti kidi ja jatyi tpudøjkiñit?

⁸ Øts idø'øn wamp jøts ku ja jatyi tnitanit ku ja jatyi tnikajpxu'utt. Kuts ø nme'ent, ¿windem øts naxwii'ñit ja'a'y n'ukpaatty tum jade'en tu'ugyi ja yjanchja'win?

Ku ja Jesú斯 tmadyakpaajty ja fariseotøjk jøts ja yikugubajtpi

⁹ Jøts ja Jesú斯 ttanimadyaktøjkìyì'ñ jadu'uk ja madya'aky, jøts ja ttukmadøy øn namyikaxi ja'a'y'ajttip, kø'ømyi ñay'ødyijyidi ñay'øbyikta'agysi

jøts ja myigu'uk ja kawin'ijxyim tjawidi. Ja'ats idø'øn ja ñimqay:

10 —Namajtsk idø'øn ja jaa'y ñøjkxtøø Dios ajot'ajtpi jam tsaptøjkjotp: tu'uk fariseo, jøts ja yjadu'ukpi yikugubajtpi jaa'y.

11 Tanaapy ja fariseo jøts ja yide'en tmigajpxy: "Dios Teety, ndukmøja'wip ndukunuu'kxyja'wip mets ku ø ka' nayide'en nduñ sam o pøn myaatsti kyawindiyjaal'yatti, sam øy pøn axøøk pyøktyundi; ni ngajade'eni paat øts sam ø yikugubajtpi ixa tyani.

12 Majtsk ojk me n'amaay'aty tuksamaan, ngagugayi ngagu'uugi mets, jøts ndamiyøjxpy mets nbikta'aky wan jaty ti jaty ø nbatpy n'ijxpy."

13 Jøts idø'øn ja yikugubajtpi jagam ja ne'egi wya'k'øyiyii'ñ, ka'ap ja jadine'en y'aaw yjoojt myajada'aky jøts ja wine'enin y'ejxjø'økt jøts ja wine'enin chajp'ext, jøts ja ne'egi ñagyachkoxi, yide'en ja wya'añ: "¡Dios Teety, ayo'ejxk øts, janch pojkipitumbijaal'y øts!"

14 Xjats ja Jesús yide'en wyañañ: "Øts nømp jøts ku ja yikugubajtpi ojts ne'egi yikmee'kxy, jøts ja ojts wyimbejtni ñøjkxni tyøjkwindum, tø ja yiktamee'kxy ja pyøky. Jøts ja fariseo nigidi yikmee'kxy pøn namyikaxi jaa'y'ajtip, pøn kø'ømyi nay'ødyejidip nawya'atspiktaajkidip, ka'ats ja miibaat tminaxti ja wyinmaa'ñ jam Dios wyindum. Pønts tpøkjya'widip ja pyøky, pøn yik'ayowim tminuu'kxæktip ja Dios, ja'ats idø'øn ne'egi møjtøjkidip jam Dios wyingujkp."

Ku ja Jesús ojts tkunuu'kxy ja mutsk una'jk

15 Nayi yiktanimemp idø'øn ja Jesús ja mutsk una'jk jøts ja tkønixajt; jøts kuts ja pabøjkpitøjk jade'en t'ejxtøø, winets ja ojts møk twingugajpxidi pøn jaty ja mutsk una'jk tyikmendip.

16 Winets ja Jesús ja mutsk una'jk tyaaajxmiñ, jøts ja pyabøjkpitøjk ojts tnøjmi:

—Wan yø mutsk una'jk tmendi, kidi meets yø xkaduknimiñ; ja yjade'emb i ja'a'y idø'øn Dios kyutujk nitanaajyidip.

17 Janch meets idø'øn nnøjmi, pøn tkagupøjkip ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yja'a'y sam ja mutsk una'jk ja tkupikyin, niwøndemts ja tkapaatty tka'ixy ja Dios ñits'o'ok'ajtin pøni ka'ap ja tkupøkti.

Ja kumeeñ ja'a'y

18 Jøts idø'øn ja Jesús tu'uk ja kumeeñ ja'a'y ñimaajyøø:

—Mets øyja'a'y yik'ixpøjkpi, ¿ti ø ndu'ump jøts øts ja n'anmija'win tpaatt ja nitso'ok'ajtin xemikøjxp?

19 Jøts ja Jesús wya'añ yide'en:

—¿Ti jade'en myikwäjnip jøts ku øts øy? Ka'ap ma pøn tu'ugin y'øyi sam Dios.

20 Mnija'wipts ja Dios kyutujk sa ja wya'añ: "Kidi mmigu'uk ñiyaa'y ñidø'øxy xpøjkxi; kidi myikja'a'y'øøky; kidi mmeech; kidi mmigu'uk xwin'iiñ; windsø'øgi mdeety mdaqak."

21 Jøts ja ja'a'y wya'añ:

—Jaayim øts yø jade'en nbaduñ ku nmutsk'aty.

22 Kuts ja Jesús ja jade'en tmadøøy, xjats ja tnimaay:

—Jap jadu'uk midi mgabadumpñim: too'køx ti jaty jam mmøøt'ajtpy jøts ayoobi ja'a'y ja xabudøkit, jøts ja jap tsajpjøtpy nøjkx

mw̄ingaxø'jkxi ja jujky'ajtin; wiñets mdsoont
jøts øts xmøødit.

23 Kuts ja jade'en tmadøøy jøts ja jatyı yjanchjot-madyøjkiyı'ñ kumi janch kumeeñ idø'øn ja', ka'ap ja tmajtstu'utwa'añ ja pyikta'aky.

24 Kuts ja Jesús tlijxy jøts ku ja jaã'y jade'en yjotmay'øøky, jøts ja wyaañ:

—iWindemním ja kumeeñ jaã'y jade'en tpaajtniyidi ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaã'y!

25 Ne'egi tsojk ñaxt tu'uk møj jiyujk jap xuu'ñ jutjøtpy, jøts nigidi tu'uk kumeeñ jaã'y tyøkit jade'en ma Dios kyutujk tnitani tuki'iyi.

26 Pøn jaty ja jade'en tmadoodip, ja'ats wåndøø:

—¿Pømbits idø'øn nitso'ok'atp?

27 Wiñet Jesús ja ñimaaqyidøø:

—Ka'ap yø øy pøn jaã'y kø'øm ñankñitso'ogiyit, ja Dios ja'ayi myøøt'ajtpy ja møk'ajtin sudso xyiknitsoojkint, niti Dios tkatsepjawi.

28 Jøts ja Pedro wyaañ:

—Windsøn'ajtim, tøts øots nbikta'aky tuki'iyi nmajtstukixy ti jaty øots y'ijty nmøøt'ajtpy, ixyats øots jade'en nwidity møøt mets.

29 Jøts ja t'adsøøy:

—Janch øts idø'øn nwa'añ, pøn yjøøn tyøjk tkaba'ayoop, pøn tyeety tyaaq, y'uch myigu'uk, y'u'nk ñidø'øxy tkajotmay'ajtp, ja'agøjxp ku ja ne'egi tyikmøjyi ja Dios kyutujk midi yjaã'y ja tyanitanaapy;

30 pøni wiñenin ja ya nañxwiiñ yjaaktsøoni, pyaaqtipts Dios kyunuukxin ja' jøts nitso'ok'atp y'anmija'win ja xemikøjxp ku ja Dios jadu'ukpi tsinaa'yin ja myo'ojiyit.

Ku ja Jesús jadigojk tnigajpxy jøts ku ja y'ookt

³¹ Xjats ja Jesús abiky tyaqajxiyii'ñ ja nimakmajtskipi pabøjkpitøjk, jøts ja tnimaay:

—Yämniimts inet jam Jerusalén nnøjkxindit, ma jade'en yjatt sa jaty ja kugajpxtyøjk tjaadyandøø jøts ja tnigajpxti ti ø ndu'ump, ti nbaatp.

³² Yikmatsp øts jøts ø nyikøyakt nyiktagødøkit pøn ø ngamigugajp, nyiknixe'ekt nyiktaxe'ekt øts, nyikwidtsujt nyikjøptsujt, kawine'en nyikjemnøjmit nyiktenøjmit.

³³ Ku øts jawyeen n'ukyikwinwopt n'ukyikjøpwopt, jøtsnim øts ja xyik'ooktit; piidsø'ømpts øts jap oo'kpi jutjøtpy kidigøøk xøøw.

³⁴ Jøts ja ka'ap tja'gyukidi nisudso'ampy, pø ti ja jade'en yiktamimadyaktip, nisudso'ampy ja tkaja'gyukidi.

Ku ja Jesús tyikwin'ejxwa'kxy ja winap jaa'y

³⁵ Kuts ja Jesús jam wyinaty Jericó yja'atwaní, jøts jam tuu'pa'am tu'uk chøøni ja winap jaa'y, jam ja yiklimunsimuky.

³⁶ Kuts ja tmadøøy jøts ku ja mayja'a'y jam yjanchnaxti, jøts ja ojts tyiktìy ti dø'øn tuujnip ja jitip.

³⁷ Jøts ja yiktukmadøøy jøts ku ja Jesús jam wyinaty ñaxy pøn jam Nazaret tsoo'mp.

³⁸ Winets ja møk'ampy wyaqañ:

—¡Jesús, mets m'aats'ajtpy mgugoj'ajtpy ja David, ayo'ejxk øts!

³⁹ Pønts jam wyinaty jawyeen yø'ødyip, ja'ats ja møk'ampy nimaaqyøø jøts y'amo'ont, jøts yjaaktyimyikjinajxpy ja', ka'ap ja y'amøñ, jinaxy ja wyan'adi'ich:

—¡Jesús, ayo'ejxk øts!

40 Winets ja Jesús wyaq'k'øyiyii'ñ jøts ja wyaqañ
jøts y'atsyikwā'at ja winap jaa'y. Kuts ja
wyingume'eniyøø wingon, xjats ja tyiktiiy jøts
ja tnimaay:

41 —¿Ti dø'øn mdsøjkpy, ti øts idø'øn
xuktunwamp?

Jøts ja winap jaa'y y'adsøøy:

—Windsøn'ajtim, win'ejxwamp øts.

42 Jøts ja Jesús ja ñimaajyøø:

—Win'ejxts iinet! Ja'agøjxp yø mween tø y'øyi ku
ø tø xjanchjawi.

43 Jøts idø'øn ja winap jaa'y jade'en
wyin'ejxpíjky, jøts ja tpadsø'lñ ja Jesús, møk ja
ttukmøjawi ttukunuu'kxyjawi ja Dios. Jøts ja
nayide'en wyamidi pønjaty jam ja jade'en t'ejxtøø.

19

Ja Jesús jøts ja Zaqueo

1 Xjats ja Jesús yja'jty jam Jericó, kyajptøjkìyii'ñ,

2 jamts kumeeñ jaa'y wyinaty tu'uk, Zaqueo ja
xyøøw midi ja yikugubajtpitøjk wyindsøn'ajtip.

3 Ja'ats idø'øn tyimyjawin'ejxwamp ja
Jesús jøts ja t'ejxkapt. Janch mayja'a'yts jam
wyinatyi nisudso'ampy ja tka'ext, jaa ku ja kon
yjaaktyimtyanaañimi.

4 Xjats ja ojts jawyeen putyi t'anøjkxi ma dø'øn ja
Jesús jam wyinaty ñaqwa'añ, jøts ja jam kipkyøjxp
kyøjxpejty.

5 Kuts ja Jesús jam ñajxy, ixam ja Zaqueo
kipkyøjxp, jøts ja Jesús pyat'ejxøø, yiide'en ja
ñimaajyøø:

—Zaqueo, putyi winaq, jap øts ixyam mets mdøjkjøtpy njad'a'akwa'añ.

⁶ Jøts ja Zaqueo jatyi wyinajky, janch ejtni xoni dø'øn ja tyikja'jty ja Jesúš jam tyøjkjotp.

⁷ Pøn jatyts ja jade'en t'ejxtøø, jøts ja pyagajpxpinaxwala'ktøø, ja' ja kyajpxtip jøts kuk ja Jesúš jam wyinaty tø ñijkxy ma ja ka'øyja'a'y tyøjk jam.

⁸ Jøts ja Zaqueo wya'kukiyii'ñ jøts ja nwindsøn'ajtim yikniماay:

—Windsøn'ajtim, ndamay'atp øts ayoobi ja'a'y kujkwa'kxy ti jaty øts ixja nmøøt'ajtpy; pøni tøts øts o pøngapøn o tigati nbøjkxi awin'øøni'ampy, nyik'u'nkipts øts ja' jøts øts ja jawaani may nyikwi'mbejtxit, maktaxk ojk tukjadine'en jaty y'u'nk'att pøni sa ja kyojpk.

⁹ Xjats ja Jesúš wyaqañ jøts ja tnimaay:

—Ixyam ja nitso'ok'ajtin tø yja'aty ya tøjkjøøjty, kumi nay Abraham meets m'qadsip mgugojip.

¹⁰ Pø ja'abixi ø tø nnimendi jøts øts ja ndukpaattit nduk'ejxit ja nitso'ok'ajtin pøn ja y'anmija'win ylijty tigoy'ejtnidip.

Ku ja Jesúš tmadyakpaajty ja meeñ kyojpk

¹¹ Ixam ja mayja'a'y ja pyatmadøyiyi ku ja jade'en wya'añ, jøts ja ttanimadyaktojkii'ñ tu'uk ja ejxpajtin madya'aky, ku ja jam wyinaty kujk wyiningoni jam Jerusalén. Nømpxi dø'øn ja ja'a'y wyinmaydi, ja'ayi ja jam y'ukja'att jøts ja jatyi wyindsøndøkit, jøts Dios kyutujk ja tyiktuujnit midi ja tyanitanaapy yja'a'y.

¹² Jøts idø'øn ja tnimaay:

—Jaa dø'øn jaa'y y'ijty tu'uk, jotkujk jaa'y.
Ja'ats ojts abikyajp t'anøjkxi jøts ja jam
y'atswindsøndøkit. Ku ja wyimbett, møjwindsøn ja
wyinatyñi.

¹³ Jøts idø'øn tyumbi ja nimajk twaadsøøy
ku ja wyinaty choonwa'añ, jøts ja nidi'uk jaty
ttagødøjkixi'ñ tu'uk møj mukmyeeñ, jøts ja
tnimaaay: "Mda'aju'udyip mda'agajpxtip idø'øn
yø mmeeñ, wan tmayi kunim ø nwimbett."

¹⁴ Mi'ajkiyipts idø'øn ja jaa'y ja' pøn jaty jam
tsinaadyip, jøts ku ja chø'jñ jøts kexy yø'øbyi ja yik-
tabaguejxy jøts ja jam yide'en y'atswa'andit: "Ka'
øts ya'at jaa'y ndsøky jøts øots yø nwindsøn'att."

¹⁵ Jøts yikpiktaajkim idø'øn ja' jøts ja
wyindsøn'att, winets ja wyimbijty jam mañ ñaajx
kyajp. Ku ja jam yja'jty jøts ja twaadsøøy ja
tyumbi pøn jaty ja wyinaty tø tkømø'øy ja meeñ,
ja' ja ñijawiyampy wine'en jaty ja wyinaty tø
tyik'u'ngidi.

¹⁶ Jøts ja yjawyeembi myiiñ jøts ja tyukmadoo-
jøø: "Windsøn, majk ojk øts ja jadukjadine'en jaty
tø nyik'u'nk'aty ja mmeenñ."

¹⁷ Xjats ja wyindsøn y'adsøøy: "Øy'ajtp, øyxi
dø'øn jade'en mduñ, mjotwampxi dø'øn jade'en;
ti saq metsxi yjadini'iñibi meeñ jade'en tø xyik-
mayi, ja'agøjxpts mets ndukwindsøn'atwa'añ majk
ja kajp."

¹⁸ Jøts jadu'uk myiiñ, ja'ats waan: "Windsøn,
magoxk ojk øts jadukjadine'en jaty tø
nyik'u'nk'aty ja mmeenñ."

¹⁹ Jøts ja nayide'en yik'adsoomøø: "Windsøn'atp
mets ja magoapkpi kajp."

²⁰ Winets jam jadu'uk myiiñ jøts ja wyaañ:

“Windsøn, ixyaani ja mmeeñ. Konji'iky øts yø nbaayjøtpy tø nyik'ity;

²¹ kumi nnija'wip øts jøts ku mets ka' ti jadi'iñi xnajtsjawi, ja'agøjxpts øts ndsø'øgi, ja'abaaat me xpayø'øy øy mets ja xjagaja'aji, myikpidø'økwambyaaat mets ja pikta'aky øy me mjagani'ipy.”

²² Winets windsøn ja ñimaaqyøø: “Mets ka'ømyidumbi, kø'øm yø m'aaw mnadyani'øøniyi, yø' me kø'øm mdiidyuujnip. Pøni mnija'wip tam ku øts jade'en njaa'y'aty ku øts ja nbøkmuky midi ø ngabiktakpy, ku øts ja xijy nyikpidi'ikpyaaat midi njaganipy,

²³ jøts, ðti kuts øts ja nmeeñ tø xka'anuu'kxyaky, jøts øts ja meengyojpk jeexyip tø nbaaty møöt ja meeñu'nk?”

²⁴ Jøts ja tnimaay pøn jaty jam wyinatyi: “Pøjkxidi yø meeñ, jøts ja xmo'odit pøn øts ja nmeengyojpk majk ojk tø xyik'u'nk'ajtiyi.”

²⁵ Jøts ja wyandøø: “Pø jamimts windsøn ja' myeeñ, pø majkts meeñ muky ja jam tmøødi.”

²⁶ Jøts ja windsøn y'adsøøy: “Øtsts idø'øn wømp, jøts ku ja yjaaktyimyikpudøkit pøn tyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yikmø'øy; pønts kø'øm o ti tkidy-imyikmøjtakp ku ja o ti yiin waan yjayikmø'øy, jaaktyimyikpøjkøjxipts ja ne'egi tuki'iyi.

²⁷ Jøts ja' pøn ø xmi'ajkidip pøn ø xkatso-ktip jøts ø nwindsøn'att, nøjkxts ja x'atswawdi jøts ya xyikme'endit jøts ya xtyimyikpa'oooktit øts nwingujky.”

Ku ja Jesús kyajptøjkìyii'ñ jam Jerusalén

28 Kuts ja Jesús jade'en myadyak'abajtiyii'ñ, jøts ja ñajxy, jamxi ja Jerusalén ñijkxy.

29 Jawaani ja jam wyinaty kyidyimyja'atti jam Betfagé jøts jam Betania, jade'en ja kajpxøøw jam, ku ja tkejxy namajtsk pyabøjkpi ku ja jam wyinaty wingondi ma ja kojpu'nk jam txøøwi Olivos,

30 jamts ja tnimaay:

—Nøjkxti ixem kajpjotp, ixe wingon. Kuts inet jam mia'attit, jam inet buur tu'uk kuwiñ xpøattit midi ka'aním pøn ttatsøøni. Ja'ats m'atsmigajidi jøts xyikme'endit.

31 Pøni pønts myiktøjjidip tigøjxp ku xmigajidi, nøjmidits jøts ku ø ndsøky.

32 Jøts idø'øn ja pyabøjkpi namajtsk nøjkxtøø tpøttøø jade'en sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi.

33 Jam ja wyinaty tyimyigajidi ja kujuyjk ku ja jiyujk ja ñimqajyidøø jøts ja yiktojjidøø:

—¿Tigøjxp ku yø jiyujk xmigajidi?

34 Jøts ja t'adsoodøø:

—Kumi ja nwindsøn'ajtim yø ttsojkp.

35 Jøts ja twejtsnøjkxtøø ma ja Jesús jam wyinaty y'awijxy, jamts wyet ja ttajiba'andøø jøts Jesús ja ttawa'atspejty.

36 Kuts idø'øn ja Jesús wyington'adøtsni, xjats wet ja nøø' tuu' yiktabatya'abi.

37 Ku ja wyinaty wyingtoni ja kajp, ku ja jam kyida'aky Olivos kojpkwemp, winets pyabøjkpitøjk ja ejtni xoni yjanchpaya'axyi yjanchpajøkyi, jøts ja møk'ampy ttukmøjawidi ttukunuukxyjawidi ja Dios ku milaqri'ajtin ja wyinaty jade'en tø tyuk'ijxyidi.

38 Yide'en ja wya'andi:

—;Øy'ajtp ku Dios xuknimi'iñim kyunuu'kxy wyindsøn! Jotkujk'atyim idø'øn jap tsajpjøtpy! Kuuyi Dios jadu'uk yjaak'øy!

39 Winets ja fariseotøjk winaagin tnimaadyøø ja Jesùs pøn jam wyinaty jaay agujkpti:

—Windsøn, tiku waani sa xkanøjmi yø mbabøjkpitøjk.

40 Jøts ja y'adsojøø ja Jesùs:

—Øts idø'øn wamp jøts ku øts inet yø njayik'amo'ondit, wenkpits inet kajpxkojmidiip mok'ampy, nijuuni yø kya'amondi øy yø pøn yjayik'amonwa'añidi.

41 Kuts ja t'ejxpaaajty ja Jerusaléngit kajp ku ja jam wyinaty jawaani kyaja'atni, jøts Jesùs ja tkudsachwinma'ayiyiñi jøts ja yaajxý,

42 yide'en ja wyaañ:

—;Kuk jeexyip iiy wine'enin xja'gyuki jøts ku ja mxøøw ja mjumøjt tø mjataja'adyi, jøts jeexyip niijtyi ja mjaay tpaaattti ja Dios kyunuu'kxyin! Tøts ja tiempi ñaxy, iti jaa ja xijy, jatyi myiktami'awa'anigyojmit!

43 Ja'atp ja xøøw ja jumøjt ku tiempi kya'oyit, ku mmidsep mdamukit, amuum myikna'awidejtkøxt, nima awa'ats mgata'ant, ja xem ja yam myiknidøkit,

44 naxjøtpy myikjaagida'akt jøts ja mjaay may'ampy kyudigø'ødyit. Niwine'en niti kyata'ant; ja'agøjxp ku tø xkagupiky ja Dios ku ja kø'øm tø mjanimiñi.

Ku ja Jesùs twojpiidsømguixy ja too'kpitøjk jam tsaptøjk agø'øm

45 Xjats ja Jesús chaptøjktojkiyii'ñ jøts ya tuki'iyi tyikpiidsømbinaxwajky pøn jaty jam wyinaty yajktip too'ktip, juudyip kajpxtip,

46 yide'en ja tnimqay:

—Yide'ents Dios kyajpxy yap kyøjxja'ayi: “Ja' øts ndsaptøjk wya'añ jøts øts njaa'y yap Dios'ajot'attit”; ma meets yø ya jade'en xyiktuni sa maa'tspi chinaadyaqajkindi.

47 Jabom jabom idø'øn ja Jesús jam tsaptøjkjotp yik'ixpijky; yam idø'øn ja teetywindsøndøjkti, møøt ja kajpxwejpítøjkti møøt ja møjaa'dyøjkti midi tnigubajk'ajttip ja kajp, tniewinmayidi sudso ja yjadyimy'uk'ooktnim.

48 Jøts ja nisudso tkamidabyaattti ti sa ja ttu'undit, pø amuumts ja jaa'y ja jam pyatmadøyiyi, ti pøn ja jam kabatmadojiyip.

20

Ja Jesús kyutujk

1 Xjats idø'øn yide'en tuk'ojk yjajty ku ja Jesús jam wyinaty tsaptøjkjotp tyik'ixpiky ja mayjaa'y, ja øgyajpxy ja øy'ayuujk ja jam wyinaty kyajpxwa'kxpy sudso nnitso'ok'ajtin, ku ja teetywindsøndøjk jam yja'jttøø, møøt ja kajpxwejpítøjkti, møøt ja møjaa'dyøjkti pøn tnigugajp'ajttip ja kajp,

2 ja'ats idø'øn jam yide'en wøndøø:

—Yø' mnigajpxp pøn jade'en tø mdagutujk'atyi jøts jade'en m'adø'øtst. ¿Pøn yø kutujk jade'en tø mmø'øyi?

3 Wønets Jesús ja t'adsojimbijty jøts ja tnimqay:

—Nayide'en mee nyiktøøwami, jøts m'adso'odip idø'øn:

⁴ ḷpøn ja Juan ojts ty'a'ne'emyi jøts ja yiknøbatt? ḷDios ja ojts jade'en tyanigutujk'ajtxyi, uk ja naxwii'ñit ja₉'y?

⁵ Winets ja agø'ømyi tkajpxy'ajtøø, yide'en ja ñawy₉'qñidi:

—¿Sa nnimā'ayin? Ku net yø njanimā'ayin jøts ku Dios ja tyanigutujk'ajtøø, yide'ents inet yø x'adso'owin: "Jøts ḷtigøjxp ku ja xkajanchja'widøø pøni jade'en tam?"

⁶ Jøts kuts inet yø njanimā'amyā'andit jøts ku ja ya₉'y jade'en yiktanigutujk'aty, tsojk inet yø ja₉'y xjanchk₉'tspa'o'jkindit, kumi wa₉'ats yø tnijawidi jøts ku ja Juan ja Dios kyexyi.

⁷ Xjats ja t'adsoodøø jøts ku ja ka' tnijawidi pøni pøn ja Juan jade'en wyinaty tø tyanigutujk'atyi jøts ja jade'en yiknøbatt.

⁸ Jøts Jesūs ja n̄imāaqjyidøø:

—Pøni jade'en tam, ni østs meets ja ngaduk-mado'ot pøni pøn øts jade'en tø xanigutujk'aty ku øts jade'en n'adi'ich.

Ku Jesūs tmadyakpaajty ja ka'ødyumbidi

⁹ Winets ja Jesūs tnimaabyinaxwa'jky ja mayja₉'y, yide'en ja ejxpajtin madya₉'aky ja tu'uk tnimadyaktøjkiyii'ñ:

—Ja dø'øn jaa'y y'ijty tu'uk pøn jam kyamjotp tnejp ja uvø tsø'äm, jøts ja ttukmidaqñ ja tyumbi winaagin ku jeky'ampy widejtpi ñijkxy.

¹⁰ Kuts tpaajty ja uvø tsø'äm tujk'aa₉ts, jats ja tke-jxy tu'uk tyumbi jøts ja t'atstuk'amidowa₉'qñ pøn ja kæm jam wyinaty tø tmidandi jøts ja tyaktit ja

nidsa'äm ni'ipy, midi ja paaät'ajtip jøts ja yikmo'ot. “¿Maa?” “Ka'ap.” Ja tumbi ñømdøø. Yikxon ja jam ojts yjantyimyikwøpy, jøts ja yikajxjimbijty wä'äts jadi'iñi.

11 Xjats ja kugam tkejxy jadu'uk tyumbi; nayide'en ja ojts yikjemnøjmi yiktenøjmi, yikxon ja jam yjanchyikipwyøjpy jøts ja nayı wä'äts jadi'iñi yikajxjimbijty, niti ja kyayikmøøy.

12 Jøts idø'ön ja ka' tmimøñ, ojts tyumbi ja jadu'uk tkajkxkojmi jøts ja jam nayide'en ttundøø, tyikwindsaachidi tyikjøptsachaħidøø jøts ja tyikak-tøø.

13 'Jøts yide'en ja kugam wyaqañ: “¿Sudsom tsøky ndu'unt? Nmajnku'ngin n'ukaxp, ja ku yø t'ejxpaaattit, ¿ja kidi yø ttsø'øgidit?”

14 Ja'ayi ja tumbitøjk ja ojts y'ejxpaaadyiyi jøts ja xem yäm ñawyajnidøø: “Ya'at yø käm tmidañwamp; wan tyikpa'o'jkyim jøts adøm yø käm nmida'qanindit.”

15 Wìnets ja tjidøjtpidsømdøø jam kämjotp jøts ja ojts tyik'oookti.

—¿Sats idø'ön kugam ja yjawü tyuniđit?

16 Me'emp ja kø'om jøts ja tyikugøxit ja yjade'emb i tumbidi pøn jadyimyjade'en'ajtip, jøts ja ne'egi tmo'ot ja kyäm ja abiky tumbidi.

Ku ja niðaay'ajtib i ja jade'en tmadoodøø, jøts ja wyandøø:

—¡Pø katsojknim ja Dios!

17 Tiý Jesúš ja wyin'ijxyidi, jøts ja yiknimaadyøø:

—¿Tits idø'ön yø Dios kyajpxy ñigajpxpy ku yø jap yide'en yja'ayi? ¿Nugo yø jap jade'en wyä'añ? Ja tsaa midi ja pojtsipi kya'ejxidøø,

ja'ats yám ne'egi tø y'uknøjkxni jam pøch kyubajkp
jøts ja' t'amajtsmujkøjxp yø pøch.

18 Ku ja y'ukyiktanaxkidakpatt ku jam o pøn
y'uknaxkida'akt, pø maq ja nay'ejxpaadit; u kuts
o pøn tyanaxkidakpattit ja tsaa, pu'uxints ja yikt-
awayit.

Ku yikajpxy'aty ja kugubajt

19 Xjats ja teetywindsøndøjk møøt ja
kajpxwejpitøjk ja tjadyimy'ukmatswandøø
ja Jesús, waqats ja tyimyaja'gyukidi jøts ku
ja ja'agøjxp ja madya'aky yikmadyakpaajty;
yjadyimy'ukmatswandip ja' ja Jesús, ja ja'a'yts
ja chø'jkidip paty ja jade'en tkatundøø.

20 Winets ja tpiktaktøø myigu'uk pøn tpa'ejxtip
tpago'odip jøts ja ñadyiji nugo jade'en ñanku'ijxyidi
sam øy jaaq'y, ja'ats ja chojktip jøts ja tkajpxy'ejxit
kuuyi ja y'ukajpxigø'oty, ja'ats ja jaty*i*tyani'øønidip
jøts ja jam tkøyaktit maq wyindsøn ja jamdi.

21 Paty ja yide'en tyiktøødøø:

—Windsøn, nnija'wip øots jøts ku myik'ixpiky øy
tsuj, tiy janch tuki'iyi xnigajpxy jøts ka' me pøn
xkupiky xkagupiky ti sa me mwa'aqñ, ne'egi yikxon
mets ja ne'egi xnqankñi'ixpøkiyi tiy janch ja Dios
tiy'i ajtin sudso ja yiknijawit.

22 Tukmadookts øots: ¿Nmo'op øots kugubajt
ja møj windsøn midi jam abiky'ampy nichøky tø
myiñ yikutujkpi, uk ka'?

23 Yja'wiyii'ñ Jesús ja jaty*i* jøts ku ja
kya'ødyunwaqñi, jøts ja tnimaay:

—¿Tiku øts jade'en xkajpxy'ejxi, tigøjxp ku øts
jade'en xniwambatwa'andi?

24 Uktuk'ejxtik øts tu'uk meeñ. ¿Pøn ja wyeen y'aaw yø jam myøøt'ajtip, jøts pøn ja xyøøw jam koxja'ay?

Jøts ja wyandøø:

—Ja møj windsønimts yø' yja'.

25 Xjats ja tnimaay:

—Ja'ats meets ja mmo'op midi ja yja'ajtpy, jøts ja Dios ja' xmo'odit midi ja paat'ajtmiyip.

26 Jøts ja nisudso'ampy tkakajpxy'ejxti øyik idø'øn ja ttaniwambattit sa jaty ja jam wyinaty wya'añ jam mayja'a'yjotp; jinaxy ja ñigyumaaap yjajtøø ku ja jade'en yik'adsoodøø, jøts ja ne'egi y'aaw amøñi t'ukyik'ejtnidi.

Kuja ja'a'y tyiktøwdi pøni janch idø'øn ja'ku oo'kpi jadigojk yjujkpyøktit

27 Jøts idø'øn ja saduceotøjk jam winaagin yja'tmidøø jøts Jesús ja t'ejxwa'andi. Ka'ap idø'øn ja saduceotøjk ja tkupøkti jøts ku oo'kpi y'anmija'win jadigojk pyidsimy jujky'ajtpi xemikøjxp møøt ñine'kx; paty ja tnimaadyøø ja Jesús:

28 —Windsøn, yide'en ja Moisés tjaadyaañ, pønik ñidø'øxy ku'øøky tyiktamp yam ja ka'anim y'u'nk tpaati, pøni jamts ja' y'uch y'ajch, ja'adsik tmøøt'amajtskip ja ku'øktyø'øxy jøts ja ttukpaatt y'u'nk, jøts ja jade'en tkayikudigø'øty ja myigu'uk.

29 Jats idø'øn ja'a'y y'ijtyi, niwixujk ja tyukyaa'dyøjk'atti jøts ja yjagyoobi jawyeen y'amajtskiyii'ñ jøts ja tku'ø'jky ja ñidø'øxy, niitu'uk y'u'nk ja ojts tkapaatti.

30 Xjats ja mutskpi ja tmøøt'amajtskiyii'ñ ja ku'øktyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky, ka'ap ja tyik'u'nkpaaajty.

31 Jøts ja midigøøkpi ja twaqay ja ku'øktyø'øxy jøts ja nayide'en tku'ø'jky. Tum jade'en yjajtkøjxti niwixujk, ni tu'ugin pøn y'u'nk tkayiktaqan.

32 Jøts ja tø'øxyøjk nayide'en y'o'jknimaa.

33 Kuts idø'øn ja nøjkx jadigojk yjukpyøkti, ñpømbits idø'øn ja nøjkx tnidø'øxy'aty jadigojk, pø niwixujkxi ja tø t'atsnidø'øxy'att?

34 Xjats ja Jesùs ja ñimaaqayidøø:

—Yaaayi dø'øn yø jade'en yjaty, yaaayi naaxwiin jade'en y'amajtskidi ja yaa'y ja tø'øxy.

35 Pøn paat'ajtidip jøts ja ñøjkxtit jam mä Dios ja tø t'a'ejxi, ku ja yjukpyøktit jadigojk ka'ap jam pøn t'ukjotmay'ajtnit ja amajtsk'ajtin, ni tka'ukyik'amajtskyinidit y'u'nk y'una'jk jam pøn,

36 ka'ap pøn y'uk'oo'knit y'uktigøøñit. Tum jade'en ja jam chinaañidit sam ankilistøjkti. Tum Dios ja amuum u'nk'ajtidip una'jk'ajtidip, ja'agøjxp ku dø'øn ja jemchinaa'yin tø tpaatti ku ja jadigojk tø yjukpyøkti jap oo'kpi agujkpy ja nwindsøn'ajtimgøjxp.

37 Kø'øm paatxi Moisés ja xuknija'windi jøts ku oo'kpi yjukpyøkti jadigojk ku ja jam ojts t'ixy ja ximum ñitøøwyidity. Pø yide'enxi ja jam tmadøøy jøts ku ja Abraham, jøts ku ja Isaac, jøts ku ja Jacob ja tdios'att ja Dios Teety.

38 Kidi oo'kpipts ja ñidios'ajtpy, pø ja'axi ja ñidios'ajtpy jøts ja tyikujuky'att øy pøn.

39 Winets ja kajpxwejpitøjk winaagin ñømdøø:

—Janch tiigyaajpxy, windsøn.

40 Jøts ja ka' y'uknay'a'ejxiniyidi jøts ja tyiktø'adø'øtstít, ne'egi ja y'amondøø.

¿Janch idø'øn ku ja David t'ap'aty ja Cristo?

41 Xjats Jesúš ja tnimqay:

—Jøts sudso jade'en mwa'_andi jøts ku David ja Cristo t'ap'aty?

42 Pø yide'ents ja David tyikwa'_añ ja nøky ku ja tjaaq ja Salmos:

Yide'en ja nwindsøn'ajtim ja Dios Teety ñimqajyøø:
“Putsinaaky øts n'aga'ñ'ampy,

43 kunim øts yø nmimajadakøxt pøn jaty mmidsep'ajtip.”

44 ¿Sudso'ampyts ja David t'ap'aty ja Cristo, pø wyindsøn'ajtpyts ja kø'ømbaat?

Ku ja Jesúš tnigajpxi ja kajpxwejpítøjk ja kya'øwyinmaaq'ndyi

45 May jaq'y idø'øn ixam amidodujktip ku ja Jesúš tnimqay ja pyabøjkpitøjk:

46 —Øyim mnay'ejx'etidit, ejxim yø kajpxwejpítøjk mdawin'iñidi kya'øwyinmaaq'ñ, jade'en yø ñachøkyidi jøts wyet yø tyeky'ok'am paat tpajidøttit, jøts ja' yø chojktip ja nawyindsø'øgi jøts yø yikajpxpoo'kxtit jam mayjaq'y agujkp, jøts ku yø tsaptøjkjøtpy tyøkidi tum ja tsinaabyajt yø tyatsinaawyandip midi jam tsaptøjk'okp, jøts ku kyaamyidi tum jam yø ñaxti tsinaabyi ma dø'øn yø myøjtøkidit.

47 Nayø'øxi ku'øktyø'øxy ja pyikta'aky tpøjkxidip jøts ñadyijyi ñadyagubøjkyidi ja Dios'ajot'ajtin. Ja ti pøn ja', ja ti pøn ñadyijyi jeky'ampy tsapkajpxtip, nayø'øxi ja'adi pøn ka' ti tyiknigaxø'økti, ñadyijyi

øy jaa'y'atti. Yø yjade'embı jaa'yts idø'øn Dios møj yik'ayo'op.

21

Ku ja ku'øktyø'øxy tpiktajky lyimunsi

¹ Xjats idø'øn ja Jesús ojts t'ixy yap tsaptøjkjøtpy ku ja kumeeñ jaa'y jam wyinaty tkugonidi ja lyimunsi jam meeñ'abøjk'ii'ñjotp.

² Jøts ku'øktyø'øxy majtsk ja pyujxmeeñu'nk jam tkugo'onimøø;

³ Winets ja Jesús ja pyabøjkpitøjk tnimaay jøts ja wyaañ:

—Janch meets idø'øn nnøjmi, jøts ku yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi myinajxpy lyimunsi yø jam Dios wyingujkp øy idø'øn yø kyamabaqadi sam o pøn yja' tpiktajkti.

⁴ Ja' yø iiy yojxtip midi yø windaq'axiyidip yam yø ku'øktyø'øxy ayoobi ne'egi tpiktajkti ja yiktuujnik ja ñidsinaajyik.

Ku ja Jesús tnigajpxy jøts ku ja tsaptøjk yjett

⁵ Jøts idø'øn niwinaagin jam wyinaty tnimadyaqkti ja tsaptøjk, ku ja janch tsuj kyaxi'iky, ku tsaa ja jade'en janch tsuj tmøøt'aty, jøts ja nayeide'en chujkaxi'iky midi jam wyinaty pøngapøn to tyoxti. Xjats ja Jesús wyaañ:

⁶ —Ja'atp ja tiempi ku ya'at kyuja'wigyøxt ixa jade'en x'ejxti, ku yø tsaa ni tu'ugin kyata'ant nikiibyety.

Ku ejxa'an jawyeen yikpikta'akt ku wyinaty ja tiiyu'unin xøøw wyingoñ

⁷ Winets ja tyiktøødøø jøts ja tnimaadyøø:

—Juuni w̄indsøn idø'øn ja jade'en yjatt? Ti dø'øn ja yiktanijawip jøts ku dø'øn ja wyinaty jade'en yjatwa'ñ?

⁸ Jøts ja Jesúus wyaqañ:

—Øyim mnay'ejx'etidit, jøts kidi mee tø mniyajtni ñiwyindaay'ajtk. Kumi may ja mye'endit pøn øts nxøøw nugo nadyanikajpxidip ku ja ñø'ømdit: "Cristo øts"; "Tø kya'pxy ja tiempi." Kidits mets ja xpanijkxy jatyı.

⁹ Jøts ku xnimado'attit ja tsep, uk tyiktigatsti ja kyutujk adsepkojkxp, kidits me mdsø'øgi; pø jawyeenxi dø'øn ya'at jade'en ñajxkøxt, ka'anims idø'øn wyinaty kya'pxy jøts kyugøxit ja naqxwii'ñit.

¹⁰ Winets ja tjaqknimaqay:

—Ja møj ja mutsk kajp nojkx ñañibidi'igyidi, jøts ja w̄indsøndøjk cheptu'undit ja xem ja yam pøn jaty ja naqajx ja kajp tnítanaadyip ya naqxwiiñ.

¹¹ Møk'ampy ujx ñæxt, yuu pa'am ñaxkida'akt øy madssoo, adsø'jkyibim ja tuki'iysi myiktuk'ejxtit ku ja Dios ejxa'an møk tpikta'akt jam tsajpwemp.

¹² Jawyeents mee myikmajtsmukøxwa'ant, myik'ixa'adit o madssoo. Kuts myikpaattit jøts myikwanøjkxtit jam tsaptøjkjotp ma myiktiidyu'undit, myikti'idyit myiktsu'umdit puxøjkjotp, ja møj w̄indsøndøjk myiktawinguwäwidit pøn jaty yikutujktip, ja'ats idø'øn ja mdukpøky'atidip ku øts nja' xpabøjkidi.

¹³ Jats meets idø'øn ja nja' xnigubojkit.

¹⁴ Kidits meets ja xwandijy pøni sa mee mnagyubokit ku mee mnagyu'adsowiyit.

¹⁵ Øts meets ja wijy'ajtin nmo'op, øts meets nyik'ayukpaatp sa mee mwä'ant jøts ja mmidsep

nisudso'ampy kya'adsojimbettit, jadi'iñi ja tmi'amo'ondit.

¹⁶ Mdeety pāat mdaāk pāat mee nga'ødyuniyit. Tits ja chow ja mmigu'uktøjkti jøts ja'adi pøn mminamyaaqyidip, myik'oogidip winaagin meets ja'!

¹⁷ Tum midsep meets o pøn m'ejxit ja'agøjxp ku mee xjanchjawi.

¹⁸ Ka'ats meets jadi'iñi myik'ejxigø'øty, ni tu'ugin meets mwaay kyawindigø'øty.

¹⁹ Pøni mmidanaadyip tu'ugyi amumjoojt, mbaatpts meets ja nitso'ok'ajtin jøts meets m'anmija'win yujujky'att xemikøjxp.

²⁰ 'Ku x'ejxtit yø Jerusaléngit kajp jøts ku amuum tseptumbitøjk tø ñi'awidejtniyi, jade'ents meets ja xnijawit jøts ku yø kajp wyinaty tsojk kyudigøøwya'añ.

²¹ Pøni pønts jam Judeit naxjotp wyinaty, wants ja tkaknøjkxti jam kojpkøjxp; pøn jaty jam Jerusaléngit kajpjotp, wan ja jam tkakpidsømdi, jøts pøn jaty jam o muum awa'ats etjotp widejttip, kidi ja winet et wyimbetti jøts ja ñøjkxtit jam kajpjotp.

²² Ja'abi xøøw idø'øn ja ayo'on mye'ent, jaa dø'øn ja jade'en yjatt kyubatt sa jaty Dios kyajpxy wya'añ.

²³ ¡Ayo'ijxyim ja tø'øxyøjk yjattit pøn jaty ja myutsk jam wyinaty tnøkjxp'ajtip, pøn jaty ja myaxu'nk jam wyinaty tø kyaxø'økti! Pø ji'iyim ya'axyimxi dø'øn ya naxwiiñ yjatt, møk ja ja'a'y ayo'on tpaattit t'ejxtit.

²⁴ Pømbi ooktip jam tseptundaajkjotp, pømbits yikmatstip jøts ja yiktsu'umdit o magajp, øy yø

Jerusaléngit kajp øy sa yiktu'unt, øy ja ja'a't ja'a'y
yø sa tyuniyit, kunim ja y'ayo'on yø ttanajxkøxt
winetnimts yø yikmajtstu'utt.

Sa mye'ent ja naxwii'ñit ja'a'y myøjkudanaabyi

25 'Wenk yø xøow yø po' yjatt, yø maaadsa'
nayide'en; jøts naajx kajp jadi'iñi tyä'andit, niñi
taþyajtin tkapaaattit, øy ja tsø'øgi yik'o'jkniyidit ku
tmado'odit ja mejj tyojmjø'økt øy madssoo.

26 Yik'oo'kjimbetidip ja'a'y tsø'øgi ku ja
tnimado'odit jøts ku jade'en naxwiiñ yjatwa'añ;
jøts ku ja'abaat jade'en yjatt ti jaty jam tsajpwemp
ejtp.

27 Jaanimts ø x'ejxtit, ja naxwii'ñit ja'a'dyi
myøjkudanaabyi, ku nmime'ent yootsjøtpy ja
nmøk'ajtin, jaþpim tsamambim ja n'aju'uk
nyikaxø'økt.

28 Ku dø'øn ja jade'en yajt'ukwa'ant, møk
mnabyikta'agidit jøts xjøp'ejxtit jøts ku tsojk
mye'ent pøn myiknitso'ok'atidip.

29 Ñayi tyamimadyakpajtiyih'ñ ja' jadu'uk ejx-
pajtin madya'aky jøts ja wyañañ:

—Ku x'ejxti ja iigi kipy uk øy ti kipy kya'adigach
ja y'aay.

30 Ku kujk xyimumni, jats ja wa'ats xnijawidi jøts
ku poot wyingøñ ku ja nøø ja tuu myenwani.

31 Nayide'ents idø'øn ja' ku x'ejxtit jade'en ja
ayo'on, jade'ents ja xnijawidit jøts ku wyingøñ ja
Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaa'y.

32 'Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku dø'øn ja jaa
yjatt namga'anim y'oo'kixy pøn jaty ja ixyam ju-
jky'ajttip.

³³ Najxp y'ity ja nāajx ja tsajp, øy yø juuni kyudigø'øty, jøts øts n'ayuujk nijuuni yø kyakixy kyanaxy.

³⁴ 'Øyim mjaaq'y'attit, kidi m'aaw mjoojt xamiyoxti midi yiktundigøøpy, kidi ja nøø ja mu'uk xunk'atti, kidi meets ja ne'egi xajotigøydíti jaty ja ejtp naxwiiñ jøts jade'en adsu'jky mgayikubaqadidit

³⁵ sam naky myukyin, jade'en ja yiknime'endit pøn jaty jujky'ajttip øy mædsoo ya naxwiiñ.

³⁶ Jøp'ejxtits meets, ajot'at'etti ja Dios jøts mniwa'qdsidit ja ayo'on midi tunip jatip, jøts ø xwinguwä'agidit amgijk jotkujk, ja naxwii'ñit jaal'y myøjkudanaabyi.

³⁷ Xinaxy idø'øn ja Jesùs jam yik'ixpiky tsaptøjkjotp, jøts ja koots ñijkxy jam kojpkøjxp midi yiktejp Olivos.

³⁸ Jøts ja mayjaaq'y jam tsaptøjkjotp ejtp xyuminøjkxti jøpyi jøts ja jam pyatmadøyiyi.

22

Ku ja Jesùs yikajpxy'aty jøts ja yikmåst

¹ Ja paski xøøw idø'øn wyinaty pyatpy ku ja tsapkaaky yikay jadi'iñi midi kalevaduri møøt.

² Jøts ja teetywindsøndøjkti jøts ja kajpxwejpitøjkti tjanch'ixaq'adi ja tqaay sudsonim ja t'ukyik'ooktit ja Jesùs, ja mayjaaq'yts ja chø'jkidip.

³ Xjats ja Judas Iscariote ja miku' tyatøjkìyøø, ja' idø'øn ja pabøjkpitøjk møøt kya'pxti nimakmajtsk.

⁴ Jøts ja ojts tninijkxy ja teetywindsøndøjkti møøt ja tajk mayut, jøts ja ojts tmìnagyajpxyi, ojts ja tkajpxy'atti sudso ja tkøyakt ja Jesùs jøts ja tmåsttit.

⁵ Jøts ja jade'en yjotkujk'att̄i, ojts ttami'awānid̄i meeñ ja Judas, jøts ja ttamiju'udyit ku ja tkøyakt ja Jesús;

⁶ kyupøjk ja jade'en jøts ja t'ixaadyøk̄iyii'ñ ja t̄aay, jøts ja w̄inet tkøyakt ku ja mayjaa'y jam kya'ett̄it.

Ku ja nw̄indsøn'ajtim yjaak'uk'a'ux'ajtni ja pyabøjkpitøjk

⁷ Xjats ja xøøw tpaajty ku ja tsapkaky kyayikay levaduri møøt, xjats idø'øn ja borreegi maxu'nk wyinaty y'ookwa'qñ, jøts ja' idø'øn yikyøxy'ajtp ku ja paski xøøw ñaxy.

⁸ Winets ja Jesús tkejxy ja Pedro møøt ja Juan, yide'en ja tnimqay:

—Nøjkxti jøts ja paski a'ux xyik'awejxtit.

⁹ Jøts ja tyiktøødøø yide'en:

—¿M̄amts øøts ja xuk'a'ejxiwyq'añ?

¹⁰ Jøts ja Jesús ja y'adsoojidøø:

—Ku net jam mgajptøkidit, jam iinet tu'uk xpaattit jaa'y pøn jam wyinaty nøø twejtsp tsiliyjøtpy. Ja'ats mbanøjkxtip jam tyøjkjotp, pøni ma yja'aty jamts mjøl'attit,

¹¹ jøts ja kudøjk xnøjmidit: “Yide'en ja windsøn wya'añ: ¿M̄ak idø'øn ja tøjkjoojt ma ja tmøøt'a'ux'att ja pyabøjkpitøjk, m̄ak idø'øn ja tka'adyit ja paski a'ux?”

¹² Winets meets iinet ja tøjkjoojt myiktuk'ejxtit jap ni patøjkijxpy a'ejxi abaqadi; japts xyik'awejxtit ja a'ux.

¹³ Xjats idø'øn ja ojts ñøjkxti jøts ja jam jade'en tjanchpattøø sa Jesús ja wyinaty tø ñii'mxyidi, jøts ja jam t'a'ejxitøø ja paski a'ux.

14 Kuts ja a'ux'ajtk tpaajty, xjats ja Jesús møøt ja kyudanaabyitøjk twinguwa'adsiyii'ñ ja kaabyajt.

15 Jøts ja tnimaay:

—ixyamnìm meets inet ja paaski a'ux jade'en nmøøtkaamyuky sam ø ndyimchøkyin næmga'anìm ø n'øoky!

16 Janch øts idø'øn nwä'añ jøts ku meets ixyamyi jade'eñi njakmøøtkay jaanìm jadigojk ku mye'ent ja Dios kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaaq'y.

17 Winets ja tnixajiyii'ñ tu'uk uujk'ii'ñ, jøts ja jawyeen ttukmøja'wiyii'ñ ttukunuu'kxyja'wiyii'ñ ja Dios Teety, jøtsnim ja wyaañ:

—Axajidi ya'at jøts x'ukwälkxtit;

18 øts kø'om wämp jøts ku ø ka'ap tsojk n'uk'uknit yø uvi tsä'am nøø'u'nk, jaanìm jadigojk ku Dios ja kyutujk tyikme'ent midi ja tyanitanaapy yjaaq'y.

19 Jøts ja tnixajiyii'ñ tsäpkaaky, ojts nayide'en ttukmøja wi ttukunuu'kxyjawi ja Dios Teety, jøts ja t'adujkpajkxi ja kyudanaabyitøjk jøts ja tmø'øy, yide'en ja tnimaay:

—Kaydi ya'at, yø' øts idø'øn ñamyayi nne'kx'ajtpy midi meets mnitsoojkingøjxp inet mnayoxp. Mdu'undip ya'at jade'en øts nja'myajtsingøjxp.

20 Nayide'en ja uujk'ii'ñ ja ttuuñ ku ja y'a'ux'ajtkøjxtøø, jøts ja wyaañ:

—Ya'at tsapnøø'uujkin idø'øn ixyam tamp ejxpajtin ku ja Dios Teety ja wyanda'aky tyik'aduky samdam ja ttami'awa'aniiyii'ñ ja naxwii'ñit jaa'y ja nitso'ok'ajtin. Ixyamts idø'øn ja cho'onda'aky ku øts ja nnijypy inet wyidsu'unt wyidaxt.

21 'Pønts ø xkøyakp, pøn ø xka'ødyunwamp, ixya øts ja møøt ngay, kidi majip ja!.

22 Ja' ø nbadumpy midi ø tø nyiktanipiky; ija' ayo'ijxyim jajtp pøn ø xkøyakwamp!

23 Jøts ja ñayiktøønaxwa'jkidøø agø'ømyi, pøn idø'øn jade'en ka'øy'adø'øtswamp.

Ku ja Jesús kyudanaabyitøjk tkajpxy'atti pøn idø'øn jawaani møj pidsø'ømp

24 Xjats ja xem yam tkajpxy'ajtpinibøjkidøø pømbi dø'øn jadyimy'ukmøjtøkip.

25 Jøts Jesús ja ñimqajyidøø:
—Jade'en møj windsøn t'ana'amdi ja naajx ja kajp pøni sa ja ttsokti; jøts pøn jaty tnigubajk'ajtip o ti, ja'ats yiktejtip jøts ku ja t'ødyundi øy pøn.

26 Ka'ats meets idø'øn jade'en mjaa'y'attit; pøni pøn møjtøjkip, pøni pøn ana'amp, kidi ja jawyeen namyiduni ttsøky; ja' idø'øn paat'ajtip ja myigu'uk tpudøkip.

27 ¿Pømbi dø'øn møjtøkip? Ja' pøn yikwindsø'jkip, uk ja' pøn windsø'jkip ma ja kaadyaqjk jam? ¿Kidi ja'ajip møjtøkip pøn jam tø twinguwaadsi ja kaabyajt jøts ja yikwindsø'øgi? Ixyats meets jade'en nmøøtwidity sam ja' pøn ja myigu'uk wyindsø'jkip.

28 'Tøts meets xmøøt'ayo'ombaqaty, tø nayide'en xmøøtwidetti.

29 Paty meets mbaqat'atyi nmo'ot ja Dios Teety kyutujk midi ja tyanitanaapy yjaaq'y, nayide'en sam øts ja tø xmø'øyin,

30 jøts mga'adyit m'uuktit øts ngaabyajtkøjxp ku øts ja njaa'y ja kutujk ndanitanit, jøts m'ixa'aktit

ma ø nyikutukt jøts xiidyu'undit ja Israelit ja'a'y níduki'i yi.

Ku ja Jesúś kø'øm tnigajpxy jøts ku ja Pedro ja kyu'øøniyit

³¹ Nayide'en ja nwindsøn'ajtim wyaañ:

—Simón, Simón, tyimdyø jøts mik'u' yja' myøjtøkit. Tø ja t'amidøy ja Dios Teety ja tiy'ajtin jøts meets ja øy øy myik'ayo'ombaqdit, yikxon meets ja mduktani'ejxwa'añi;

³² tøts me nní'amidowi jøts kidi yikmimajada'aky ja mjanchja'win ku jade'en m'ukjatt m'ukubatt. Kuts ja m'ajot'ajtin jadigojk tu'ugyi xyik'ett, kajpxjot'amøjkits ja mmigu'uk pøn jaty ø nja'ajtpy.

³³ Jøts ja Simón wyaañ:

—Windsøn'ajtim, ku me m'ukyiktsu'umt, nayide'ents øts nyiktsu'umt, ¿ti ti ø nnida'amp? Mjadyimyja'øøky mets, nmøøt'oookpts mets.

³⁴ Winets Jesúś ja ñimaaqyøø:

—Øts Pedro dø'øn wamp jøts ku tsapni'aqw wyinaty ka'aním y'ayajxi'ikñim, ku mets wyinaty tigøøk ojk tø xku'øø'ni jøts ku me xka'ijxy'aty.

Ku Jesúś tnimaqy kyudanaabyitøjk jøts ku ja tyagøda'akwa'añidi ja ayo'on

³⁵ Xjats Jesúś ja yiktøøjidøø:

—Ku meets ojts nguexy jadi'iñi, ku ja pejn ngadukwejtstøø, ku ja meeñ abøjk'it'ñ ngadukondøø, ku ja mgø'øk paat xkakondøø, ¿sats meets ojts mdyimyjaty? ¿Ti ojts mguidyim'ijtxyidi o dø'øn ja jade'en xkakondøø?

Jøts ja yjanchwændøø:

—Janch ka'ap øts ojts ti xka'ejtxi.

36 W̄inets ja ñimqajyidøø:

—Yamniimts inet ja pejn xwetstit p̄oni p̄on yja' jam, nayide'en ja meeñ abøjk'ii'ñ; p̄oni p̄on ja chujx ka'ejtxip, wan ja ñijan ttøøky jøts ja ttaju'uty.

37 Øts wamp, wan idø'øn jade'en tjaty, jabi kuwanyimxi jade'en yjatt sa Dios kyajpxy wyaq'añ: "Møøt ka'øy ja'a'y ja yik'amachomujky." Jade'ents øts idø'øn nyiktu'unt sa øts jap tø nyiknigajpxy. Ka'pxy idø'øn ja jade'en yjatt kyubatt.

38 Jøts ja wyandøø:

—W̄indsøn'ajtim, po ixyats majtsk tsujx.

Jøts ja y'adsøøy:

—Amøñidi.

Kuja Jesús t'ajot'aty ja Dios Teety jam Getsemani

39 Xjats ja Jesús chø'jñ, jøts ja ñijkxy jam kójkpjxp midi yiktejp Olivos ma dø'øn ja jam xyumiyo'øy'ity; jøts pyabøjkpitøjk ja pyadso'onøø.

40 Kuts ja jam yja'jty, jøts ja ñimqajyidøø:

—Ajot'atti Dios Teety, jøts kidi myikmajada'akti.

41 Jøts ja ojts yjiyø'øy nadyu'uk, ñajtsyø'øyiyii'ñ njagam. Jamts ja ñagyuxendyajkøø, jøts ja jam Dios Teety t'ajot'ajty

42 yide'en:

—Dios Teety, p̄oni mdsøjkpy, jøts ø ka'jadine'en n'ayo'ombaøtt; kidi øtsipts nja'kø'øm nyiktumpy, ja'ø nbadumpy p̄oni sa me xamidsøky.

43 W̄inets q̄ankilis ja tu'uk ñimejnøø midi tsajpjøtpy tso'omp, jøts ja myøjaawmøøjyøø.

44 Tyimchaachja'wipts ja møk ku dø'øn ja jade'n yjatwa'añ, jøts ja ojts tjaaktyimyøktuñ tjaaktyimy'ajot'ajty ja Dios Teety amumjoojt.

Janch yikxon ja yja'anuu'kxiñi, jade'en y'anuu'kxi ja wyix'e'kxy sám ní'jpy kom kom wyix'e'kxyin.

45 Kuts ja Dios'ajot'ajt'abajtiyii'ñ, jøts ja ojts tnimiñ ja pyabøjkpitøjk mä ja jam wyinatyi. Maadip ja jam ku ja tpaajty, ja jotmay ja jadi'iñi yikjotkøjxidip.

46 Winets ja tnimaay:

—¿Tigøjxp ku mma'adi? Pidø'økti, jøts ja Dios Teety x'ajot'attit jøts kidi mibaat miku' yja' mmimajada'agyidi.

Ku ja Jesús yikmajch

47 Nay ixam ja Jesús wyinaty jade'en kyajpxy ku yja'jty may jaal'y. Ja Judás ja twinyø'øpy pøn ja pabøjkpitøjk wyinaty nimakmajtsk møøt tø y'uka'pxti, jøts ja twingume'eniyii'ñ ja Jesús jøts ja ojts ttsu'kxy.

48 Winets nwindsøn'ajtim ja tnimaay:

—Judás, ¿jade'eñi øts idø'øn xkøyaky ku øxtsu'kxy?

49 Jøts pøn ja Jesús jam wyinaty møøtwidejtip, ku ja jade'en t'ejxtøø, winets ja yiktøøjøø:

—Windsøn'ajtim, ¿nadyagubojkim yø tsujx?

50 Jøts ja niðu'uk tyiktsaachiyii'ñ ja teetywindsøn tyumbi, ojts y'aga'ndyatsk ja tkajtspo'jtiyi.

51 Ka'ap Jesús ñiimy, yide'en ja wyaañ:

—Majtstu'utti; wan jade'eñigøjy.

Jøts ja tkøníxajøø ja soldaadi tyatsk jøts ja tyiktsøøjky.

52 Xjats ja tnimaay ja teetywindsøndøjkti, ja kajpxwejpitøjkti, ja møjaaq'dyøjkti wine'enin ja jam winaty tø myendø jøts ja yiktsoonwa'añi:

—Ja tsujx, ja kipy meets yám xanímemp. ¿Ti øts yjáwi tø nduni? ¿Tø øts yjáwi nmaa'tsni?

⁵³ Ku meets jam y'ijty nxumiminaabyáadyi jabom jabom jam tsaptójkjotp, niwine'enints meets y'ijty sa xkatuñ xkanøjmi; yámts meets winet tø mnaxwa'aky ku ja et tø chuu'ji kyoodsi jøts miku' yja' jade'en myajada'aky.

Ku ja Pedro tku'ññ jøts ku ja ka' t'ijxy'aty ja Jesús

⁵⁴ Winets ja tmajtstøø ja Jesús, jøts ja tyknøjkxtøø jam teetywindsøn tyøjkwindum; jøts Pedro ja ojts tpanijkxy ix'oojk, jagam ja tpayø'øy.

⁵⁵ Jøts jøøn ja jam tajkyujk'äm tyikmøjídøø, jamts ja tnidsinay'awiðejtøø jøts ja Pedro nay jam y'ixakmøø.

⁵⁶ Winets tø'oxyøjk ja tu'uk y'ejxøø pøn jam wyinaty bump, jøts ku jøøn ja jam twindsøøni, winets ja tiyim wyin'ejxøø jøts ja wyaañ:

—Yø'øts ja Jesús y'ijty tmøøtwidejtp.

⁵⁷ Ka'ats Pedro ja tkupiky, yide'en ja wyaañ:

—Ka' ø migu'uk ja n'ijxy'aty.

⁵⁸ Jøts jawaandøki y'ijty, xjats jadu'uk y'ejxpajtøø, jøts ja wyaañ:

—Mets yø y'ijty møøtwidijtpy, ¿kidi?

Ka'ats ja Pedro ñiimy, yide'en ja wyaañ:

—Mixy, ka'ap ja y'øtsi, ka' øts ja nmøøtwidity.

⁵⁹ Tø wyinaty tukoori ñaxy ku ja jadu'uk møkta'aky wyaañ:

—Janch yø' tam yø y'ijty myøøtwidijtpy, pø nayi Galileit jaq'yts yø'.

⁶⁰ Xjats ja Pedro wyaañ:

—Migu'uk, nguidyimñija'wip øts pø ti mets jade'en mmadya'kpy.

Jøts nay jaty*ı* nay ixamni ja jade'en kyakajpx'abaqad*ı* ku ja tsapni'aaw tu'uk y'ayajxy.

⁶¹ Jøts ja nwindsön'ajtim t'ejxjimbijty ja Pedro, winets ja Pedro tja'myejch ku nwindsön'ajtim ja wyinaty tø ñii'mxy*ı*: "Ku tsapni'aaw inet y'aya'axt, tø mets wyinaty tigøøk ojk xku'øø'ni jøts ku me ka' xlijxy'aty, jøts ku me ka' xnijaw*ı*."

⁶² Xjats ja Pedro yø'øpyidsiimy janchniyaxni.

Ku ja Jesús yiktaxi'iky yiktaguyaty

⁶³ Jøts ja jaq'dy*ı* pøn ja Jesús wyinaty tkøjø'øm'ajtip, ojts ja ttaxe'ekti ttaya'aaxti, jøts kawine'en twinwopti tjøpwopti.

⁶⁴ Ojts ja twindsumdi jøts ja twingoxti tjøpkoxti, yide'en ja tnøjmid*ı*:

—Uknajtsjawi pøn yjawi tø mgøxy*ı*!

⁶⁵ Kawine'enin ja tjemnimaadyøø ttenimaadyøø.

Ku ja Jesús yikwaañijkxy jam kutujktaqajkjotp

⁶⁶ Xjats ku xyijndyajky jøts ja jamit møjaq'dyøjk ñamyujkidøø møøt ja teetywindsøndøjkti, møøt ja kajpxwejpitøjkti, jøts ja tyiknøjkxtøø ja Jesús ma ja myøjkutujktaqajk ja jamdi. Jøts ja jam tyiktøødøø yide'en:

⁶⁷ —Tukmadook øøts, ¿janch mets idø'on myik-tejp Cristo midi yiknitsokp?

Jøts ja y'adsoojidøø:

—Ku net njanøjmidit jøts ku ja y'øtsi, ka'ats meets inet xmibøkt.

⁶⁸ Kuts meets inet nyiktø'øtt, ka'ats meets inet x'adsojimbett, njade'en meets inet xkamajtstu'utt.

69 Nay ixyamyits øts inet ja Dios Teety nbu'ixqagít kyutujktajk jøp'äm, pøn ja myøk'ajtìn kamaabyim.

70 Wìnets ja nìduki'iyi wyandøø, nìduki'iyi ojts yiktiyi:

—Janch mets idø'øn Dios U'nk?

Jøts Jesús y'adsøøy, yide'en ja tnimaay:

—Øts idø'øn ja', nagyø'øm meets ixa jade'en tø mwaa'ñ.

71 Jøts ja wyandøø:

—¿Ti ejxpi ti nija'wibi jaaktsojkiyip? Tøxi adøm yø yam kø'øm ndyimyadø'øyin sa yø kø'øm wya'añ.

23

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Pilato

1 Wìnets ja tyanagyukigyojxtøø, jøts tyiknøjkxtøø ja Jesús jam Pilato wyingujkp.

2 Jøts ja jam tni'øø'ninaxwa'aktø yide'en:

—Tø øots yø jaal'y ngubaadi, yø' tkajpxma'tp adøm ja nmigu'uk. Yide'en yø wya'añ jøts øots ja yjadu'ukpi windsøn ngamigubatt midi ya'at naajx kajp tnitanaapy. Nayide'en øots yø xnimaamyi jøts ku yø' Cristo, tyimy ja møj windsøn midi yiknitsokp.

3 Xjats Pilato ja tyiktiyi:

—Janch mets idø'øn israelit jaal'y mniwindsøn'ajtpy?

Wìnets ja Jesús y'adsøøy jøts ja wyaañ:

—Janch øts ja', ka' me nugo mwaa'ñ.

4 Jøts ja Pilato tnimaay ja teetywindsøndøjkti møøt ja mayjaal'y:

—Niti poky yø jaal'y, niti tundigø'øyin yø tkatuñ.

5 Tiii møkta'aky ja tyimñømdi:

—Yø', Judeit jaa'y nugo tkajpxma'tp ku kyø'øm wyinma'añ yø ttuk'ixpiky. Jam yø ojts Galilea jade'en y'adøtspinaxwa'aky, jøts yø ixyabaat jade'en tpamiñ, ixyabaat jade'en tkamajstu'uty.

Ku ja Jesús twinguwa'jkiyii'ñ ja Herodes

6 Kuts Pilato ja jade'en tmadøøy, xjats ja tyiktiyy pøni janch Galileit jaa'y idø'øn ja'!

7 Kuts ja ñømdøø jøts ku jade'en, wınets ja ojts ttaninijkxy ja Herodes pøn wyinaty møjkudunk'ajtp jam Galilea, tyimbyøn ja wyinatymí jam Jerusalén ja'abi xøøw.

8 Kuts ja Herodes twingu'ejxiyii'ñ ja Jesús, jøts ja yjantyimxyondaajky; jekyip idø'øn ja wyinaty tyimyjawin'ejxwa'añ jøts ja jadine'en ka' twin'ijxñim, tø ja wyinaty yiktamimadya'aky jøts ja jade'en tnijawi, yjøp'ijxpyts ja t'ejxit øy juuni ja myilagri'ajtin.

9 Kawine'en ja ttihbyijk, jøts ja Jesús kyidymy'adsoop ja'!

10 Ixam idø'øn ja teetywindsøndøjk wyinatyø møøt ja kajpxwejpitøjkti, ja'ats jam møk'ampy jantyimy'øø'ndip.

11 Xjats ja Herodes møøt ja tyumbitøjk ta'ajkin'ampy tjemdundi ttedundi ja Jesús, jøts ja tnixe'ekti ttaxe'ekti, ojts wet ja ttuktatøkidi sam møj wındsøn wyetin, jøts ja Herodes ja ttaniguejxy ja Pilato jadigojk.

12 Winets ja ñamyigu'ukpøjkidøø jadigojk ja Pilato møøt ja Herodes, namyidsep'ajtidip idø'øn ja wyinaty.

Ku ja Jesús ñidujkiyii'ñ jøts ja y'oookt

13 Jøts ja Pilato twaamujky ja teetywindsøndøjkti,
ja kudunktøjkti, mørøt ja mayja'a'y,

14 jøts ja tnimqay:

—Meets yø ja'a'y ya tø xanimiñ jøts mnømdi
jøts ku yø' tkajpxma'aty ja ja'a'y; tøts xmadowdi
ku tø njatiibyiky, jøts niti tundigø'øyin øts yø
ngadapøky'ijxy, øy meets yø jade'en xjani'øøni.

15 Nayide'en Herodes yø niti tundigø'øyin
tkapaqajtxi, ixyats ja tø tkajxjimbnejtnimi jadigojk.
Ixats idø'øn x'ejxti jøts ku ka' pyaat'atyi jøts yø
y'oookt.

16 Nyik'ayo'opts øts inet yø' jøtsnim øts inet yø
nyik'awa'atspidsø'ømt.

17 Xumijade'ents idø'øn ja ttundi ku ja xøøw
tpaaty, kuwaní dø'øn ja Pilato tu'uk ja pøkyja'a'y
tjadyimyik'awa'atspidsimy.

18 Jøts ja ni'ljtyi mørk'ampy wyambinaxwa'aktøø:
—Yikjiwa'ak yø', jøts yø Barrabás ne'egi
xyik'awa'atspidsø'ømt!

19 Tsep'ejxp idø'øn ja Barrabás jam wyinaty
jam kajpjotp jøts ja tø yikja'a'y'øøky, ja'ats ja
kyubuxøjktøjkiyii'ñ, ja' ja wyinaty tø yiktagudsúmi.

20 Yik'awa'atspidsømwampy Pilato ja Jesús, jøts ja
ojts tmigajpxy jadigojk ja mayja'a'y;

21 ¿maaq?, jawaani mørk'ampy ja wyandøø:

—Yikruspat! Yikruspat!

22 Xjats ja Pilato midigøøk ojk wyqañ:

—¿Timts yø tyimgyubatp? ¿Ti tundigø'øyin adøm
yø tø xtyimdyu'unxim? Ka øts yø nbøky'ixy ti yø
tyimgyu'oogip. Ja'ayi øts yø nyik'ayo'ot jøts øts yø
nyik'awa'atspidsø'ømt.

23 Jøts ti dø'øn ja tjantyimdyejti, møk ja tyimdyanidi jøts ja tnøjmidì wan tyikruspety; yjanchka'uk'amonidi ja', jøts idø'øn ja teetywindsøndøjk ja jade'en tnanktyuujnidøø sam idø'øn ja wyinaty tyimyjotkida'akti.

24 Winets ja Pilato ja tkupijky sa ja wyinaty tø wya'andi,

25 jøts ja jade'en tyik'awä'atspidsiimy ja jaa'y pøn ja wyinaty tø t'a'ejxidi. Jøts ja pyidsø'omt ja' pøn jam wyinaty tsumy'ejtp puxøjkjotp, pøn jam wyinaty jade'en tø tkubety ja tyundigø'øyin ku ja wyinaty tø tnankchep'ijxyi ja kajpjaa'y jøts ku ja yikjaa'y'øøky. Xjats idø'øn ja Jesùs yikøyajky jøts ja yiktagødøjkiyii'ñ ja mayjaa'y, wan ja ttundi pøni sa ja ttundi chojkingøjxp.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesùs kyiruspejty

26 Kuts ja wyinaty jam tyiknøjkxti ma ja tyikrus-pattit, winets ja tu'uk tmajtstøø ja jaa'y pøn kugajp'ajtp Cirene, Simón'ajtp ja'. Kyamjotp ja wyinaty chøøñ jøts ja ttaguwä'qnidøø jøts Jesùs kyirus ja tpagøjyt jøts ja ix'oojk ttabayø'øty.

27 Janch may jaa'y idø'øn ja jam wyinaty payø'øyiyip, may ja tø'øxyøjk yjanchya'axti ku ja jotmay ja tyatøkiyidi, ku ja jade'en tyimyiktuñ.

28 Jøts Jesùs ja ojts y'ijxyidi jøts ja ñimaajyidøø:
—Meets Jerusaléngit tø'øxyøjkti, kidi ø xkuyaaxidi, kø'ømyi mee mnabyaya'axit jøts ja' m'ejxtip ja m'u'nk m'unä'jk, ja' mbaya'axtip.

29 Ja'atp ja et ja xøøw ku pøn wya'ant: “Nekim yø t'ejxti pøn ka'u'nkpattip, pøn nijuuni kayikwidse'etstip, pøn nijuuni y'u'nk tkatsimy'ejttip.”

30 Jøts ja jaa'y wyambinaxwə'aktit: "Ok øts yø tun yø kojpk ne'egi xnijaañit."

31 Jade'en sám øts ixyam n'ayo'ombaqat� niti pøkyøjxp, isats ja tyimy'ayo'onbaqattit ja Jerusaléngit jaa'y!

32 Namajtsk pøkyjaal'y ja pyaa'yø'øyi ja Jesús jøts ja t'atsmøøt'oookt.

33 Kuts ja jam yja'jttøø mä ja et jam txøøw'aty Calavera, jamts ja tyikruspajttøø ja Jesús møøt ja yjanamajtskpi pøkyjaal'y, tu'uk jaty ja adsow aduuk kyiruspajttøø.

34 Kuts ja ixam wyinaty jade'en yikruspatti, xjats ja Jesús wyaañ:

—Dios Teety, maa'kxuk, ka' yø tnijawidi pøni ti yø tyundi.

Jøts ja soldaditøjk ja wet tniguyajttøø midi ja Jesús y'ijty wyet'ajtpy, jøts ja jamyi agø'ømyi twejtswa'kxtøø.

35 Ixam idø'øn ja mayjaal'y y'a'ejxuki jøts kudunktøjk paat ja ñixi'igyi tyaxi'igyi, yide'en ja wya'andi:

—Tøxi wyenkpi tyiktsø'øky, wants inet yø kø'øm tnankchø'øgyi, pøni janch ja Cristo tam idø'øn yø' pøn ja Dios tø y'a'ejxiyi yiknitsokpi.

36 Nayide'en soldaditøjk ja ñixejkmiyøø tyaxejkmiyøø, jam ja wingon wyingunøjkxiyi jøts ja ttuk'uukwə'andi ja vino ta'am,

37 yide'en tnøjmidí:

—Pøni mets tam idø'øn mjanchwindsøn'ajtp ya israelit jaa'y ñaxjøøjty kya jpjøøjty, nañknñitso'ogits mets jøts mga'oookt.

38 Jøts letri ja jam y'agubajkp yikøxjaay kawinaqak jøøjp ja ayuujk, jade'en griego, jade'en latin, jøts hebreo, yide'en ja wyañ: “Yañ'at idø'øn tnwindsøn'ajtp israelit jaa'y.”

39 Jøts ja pøkyjaa'dyi pøn jam wyinaty kudiysi, ja'aats ja nídu'uk migajpxigøøyøø, yide'en ja ñimaajyøø:

—Pøni mCristo tam mets, ñti kuts mganankwyinakyi jøts øøts nayide'en xyikwinakt?

40 Jøts ja yjadu'ukpi ojts twi'øsy ja myigu'uk, yide'en ja tnimaay:

—Ka' mets ja Dios x'uksø'jkiñi? Jabi nayide'ents jam yjawi mja'ayo'ombaqatmi.

41 Jøts xpaat'ajtim adøm jade'en jøts adøm jade'en ngu'ayo'owant ja nga'øy'ajtin ti jaty adøm tø ndu'uñin, mats yaañ niti yø tkatuñ ti dø'øn yø jade'en kyubejtpy.

42 Jøts ja yjakkwaañ:

—Jesús, xja'myatspim øts ku mja'att jam mgutu-jktaajk jøp'äm.

43 Jøts Jesús ja y'adsoojøø:

—Janch øts idø'øn nwa'añ jøts ku øts ñinet nayamyi xmøøtnøjkxt jap tsajpjøtpy.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús y'ø'jky

44 Ja dø'øn ja xøøw wyinaty kyuki ku jotmøñ kyoodsiyii'ñ, jøts ja et kugoots tyañañ, jaanim xiijñi jadigojk tigøøk yaxp.

45 Kuts ja xøøw wyingoodsiyii'ñ, jats ja tsaptøjk awejtstuk kujkwa'kxy, winet tyakø'jtsiyii'ñ.

46 Jøts ja Jesús møk'ampy wyañ:

—Dios Teety, pøjkjø'øgik øts n'anmija'win.

Ja'ayi ja jade'en yja~~a~~kwaañ jøts ja y'ø'jky.

⁴⁷ Xjats kuts ja romit soldadi mayut ja tuki'iysi
jade'en ojts t'ixy sa jaty idø'øn yajty kyubejty,
jøts ja tmøja^lwiyi^ñ tkunuu'kxyja^lwiyi^ñ ja Dios,
yide'en ja wyaañ:

—Janch øy ja~~a~~y tam idø'øn yø', ka'ap yø
pyøkyja'a'dyi.

⁴⁸ Pøn jaty jam wyinaty, pøn jaty ja jade'en
t'ejxtøø tnija^lwidøø, niyaxni ja jam cho'onidøø.

⁴⁹ Jøts pøn jaty ja Jesús ijxy'ajtp, jøts ja tø'øxyøjkti
pøn ja jam Galilea wyinaty tø pyadsøøñiysi, ja'ats
idø'øn jam jagam ojts t'a'ejxukti ti jaty tuujnøø
jajtøø, wa^lqats ja t'ejxkøjxtøø.

*Ku ja Jesús ñine'kxy yikpi~~k~~t^{aq}ajky yap oo'kpⁱ tsaa
jutjøtpy*

⁵⁰ Jamts wyinaty tu'uk ja ja~~a~~y midi janch
øy ja~~a~~y'ajtp, ka'ap ja pøn tmidundigøy, José ja
xyøøw'ajtpy, jam ja Arimatea kyugajpi, nayjam
idø'øn ja kajp tyan Judeit etjotp. Nay jamts idø'øn
ja tyuñ jam kutujkt^{aq}ajkjotp m^ä ja israelit ja~~a~~y
kyutujk'adsøønidì.

⁵¹ Y'awijxpyts idø'øn ja José ja' ja Dios kyutujk
midi ja tyanitanaapy yja~~a~~y, jade'ents ja ka'
tkupiky sa ja møøtkutujk'adsinaabyi wyinaty tø
y'adø'øtsti.

⁵² Ja'ats ojts tninijkxy ja Pilato jøts ja t'ats'ijxy jøts
ja t'amidoojøø ja Jesús ñine'kx.

⁵³ Kuts ja tyikruswinajky, winets ja
tpoopwet'amøjch jøts ja tpikta^lajky m^ä oo'kpⁱ
jut ja wyinaty yikxon tø tyik'øyi, tøjku'ngin ja
wyinaty tø tpejkxjuty ja tsaa, niøøn oo'kpits yap
kyayikpikta^lakñim, tyimñay'amaay ja y'ity.

54 Ja'abi xøøwts ja øy ti tjaäktyimdyungøxti jøts t'amaay'atti kyimjabom ja poo'kxin xøøw.

55 Jøts ja tø'oxyøjk ñøjkxtøø pøn wyinaty tø tpadsoondi ja Jesús jam Galilea, jøts ja t'ats'ejxtøø ja oo'kpi jut, ojts ja t'ejxti ku ja oo'kpi jap yikpiktäajky.

56 Kuts ja wyimbejtnidøø, ñøjkxnidi jam tyøjkjotp jøts ja ojts t'a'ejxidi ja pa'akxuu'kpi mørøt ja aceite, jødsyim ja t'amaay'atti ja poo'kxin xøøw sam wyä'añ ja Dios kyutujk.

24

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesús yujkpyijky jadigojk

1 Kuts ja yjadu'ukpi samaan tyøkkiyih'ñ, ku myidukxøøw'ajty, winets ja tø'oxyøjk wyimbejttøø jøts ja ñøjkxtøø jøpyi jøpyi ma ja oo'kpi jut jam, jøts ja ojts tyiknøjkxti ja pa'akxuu'kpi midi ja wyinaty tø tyik'øyidi; ojts ja yjadu'ukpi tø'oxyøjk ja tmøødidi.

2 Kuts ja jam yja'jttøø, jøts ja oo'kpi jut ja tpattøø jøts kudam y'agø' ja kya'uknayjamini;

3 tøjkidøø dø'øn ja jam jøts ja ka'ap t'ukpaajtniyidøø ja nwindsøn'ajtim ñine'kx.

4 Jøts ja yjanchø'jkidøø, nisudso'ampy ja kya'ukwimmaaq'nbyatnidøø po ti dø'øn tyu'undiø jøts ku ja tjaäktyim'ejxpattøø namajtsk ja jaq'y yap wingon wyindaniyidi, janch jajp tsamamp ja wyet tmigaxø'økti.

5 Kumi janch tsø'jkidip ja wyinaty jøts ja nugo ñaxkoodøø, yide'en ja ñimäqayidøø:

—Jadits ya x'ixaq'adøø oo'kpi agujky midi tø yujkpyøkni?

6 Ka'ap ja ya pøn, tø ja yjujkpyiky. Ja'myatsti sa ja mnimājyidøø jam Galilea ku ja jaak nay jam wyinaty,

7 ku ja wyaqñ jøts ku ka'øy ja'a'y ja yiktagidøkit, ku ja kyiruspatt, jøts ku ja kidigøøk xøøw yjujkpyøkt.

8 Jøts idø'øn ja tjanchja'myajtstøø ja Jesúus y'ayuujk sa ja wyinaty tø wyaqñ,

9 jøts ja jam cho'ondøø ma ja oo'kpi jut jam jøts ja wyimbejtnidøø, ka'pxy ttamimadyakøjxtøø ja yjanimaktu'ukpi kudanaabyidi jøts pøn jaty jam wyinatyi.

10 Ja María Magdalena, jøts ja Juana, jøts ja yjadu'ukpi María midi ja Jacobo tyak'ajtpy, jøts jadu'uk ja tø'oxyøjkti, ja' dø'øn jade'en ojts yjatti jøts ja ttamimadyakøjxtøø ja kudanaabyitøjkti.

11 Jøts ja kudanaabyitøjkti ka'ap ja tmibøkti ku ja tø'oxyøjk ja jade'en tyamimadyaqyidi pø sa ja tijy yjatti.

12 Xjats ja Pedro chøø'ñ jøts ja ojts pyujtnijkxy ma ja oo'kpi jut jam. Kuts ja kyu'ejxiyii'ñ jøts ja t'ejxpaaajty ja poop wet jøts ku ja jagam wyøjnaañi. Kuts ja wyimbijty tyøkjotp jøts ja janch ñigyumaaap tja'wiyii'ñ ku dø'øn ja wyinaty jade'en tø yjaty.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesúus ñankijxyi jam Emaús tuu'am

13 Winets ja pabøjkpitøjk namajtsk nay ja'abi xøøw ñøjkxti jam ma kajp txøøw'aty Emaús, tuk'ajopyø'øyu'ngin idø'øn ja tyø'ødyi ku choondi jam Jerusalén jøts ja jam ñøjkxti.

14 Ja' ja jam wyinaty ñigajpxtip ñimadyaktip sa dø'øn jade'en wyinaty tø yjaty;

15 ixam idø'øn ja kyajpxti myadya^äakti wyinaty, ja' ja jam kyajpxy'ajtip ku Jesúš ja ñimejn idøø wingon jøts ja myøøtyø'øyidøø.

16 Yja'ejxtip ja wa'ats, jadi'iñits ja yikmøñidi yiktukyidi pø pøn ja jade'en.

17 Xjats Jesúš ja yiktøjidøø:

—¿Ti dø'øn ja jaa mgajpxy'ajtip ku ixa jade'en mduu'yø'ødyi? ¿Ti mdajotmay'oo'ktip, sa^ä mjatti?

18 Xjats ja nídu'ugin y'adsoodøø, ja Cleofas idø'øn wañan:

—Tyumni^äja'widip ja jaa'y^äixyam ti tø tyuñi yjatyi jam Jerusalén. ¿Kidi mets mjam'ajty, pø mets inet idø'øn ja nadyu'uk mgani^äja'wip?

19 Jøts ja ñim^äajyidøø:

—¿Timts jam ti yjatyi?

Jøts ja tnimaadyøø:

—Ja Jesúš øots idø'øn ndijpy, ja Nazaretit ja^äly, midi Dios Teety yikmøjkugajpxy'ajtip ku ja tkajpxwa'kxy ja y'ixpøjkin u ku ja ti ttuñ. ¿Ti ja kya'ukrajtpy? Myinajxpts ja jam Dios wyingujkp, jøts nayide'en ma^ä naxwii'ñit jaa'dyi.

20 Ja teetywindsøndøjk ja tø tkøyakti møøt ja nwindsøndøjkti jøts ja yiktaguwañit ja o'jkin jøts kyiruspatt.

21 Ja' øots ja jaa ndyimy'ukjøp'ijxpy jøts ja jekyip tnigubøky yø Israelit naajx yø Israelit kajp. Ixyamts ja tyigøøkxøøwip jade'en yjajtni.

22 Øy øots ja tø'oxyøjk winaqagin tø xjanøjmi adsø'jkibim, ku ja tø y'ats'otsti ixyam jøpy ma ja oo'kpi jut jam,

23 ka'abik ja tø tpøatt^ä ja Jesúš ñine'kx, jøts øots ja tø xninijkxy, tuki'iyi tø xamimadyakixy jøts ku ja tø

t'ejxti namajtsk ja ənkilis jødsik ja tø ñii'mxyidi jøts ku ja Jesúus yjuky'aty.

24 Winets øots ja nmigu'uk winaagin jatyi tø yjanøjkxti ma ja oo'kpi jut jam, jødsik ja jam jade'en tø tjanchpaatt sa ja tø'oxyjk tø tnigajpxti, ka'adsik ja ma tø t'ejxti ja Jesúus.

25 Xjanimts Jesúus ja ñimqajyidøø:

—Niwine'enin mjanchkaja'gyukidi, meets tsaachkujuunjaq'dyi, jeky meets ja xøow ja jumøjt ja xukminaxy jøtsnim meets ja xjanchjawit sa jaty ja Dios kyugajpxy wyandøø!

26 Jabi kuwañimxi tyimbyaq'atyi ja Cristo jøts ja jawyeen y'ayo'ombaq'att jøtsnim ja tpaatt ja windsø'jkin winjq'win o mædsoo.

27 Xjats ja Jesúus tyukmadoobinaxwa'jkidøø sa ja Dios kyajpxy wya'añ ma jaty ja jap yiknigajpxy tøoyip, ja' ja ñigajpxkjyih'ñ sa wya'añ midi ja Moisés ja Dios tukjajyøø jøts ja tnigajpxkijxy sa jaty ja yjadu'ukpi kugajpxy wyinaty ja Dios tø tyukjaadyañidi.

28 Kuts ja jam kyajptøjkidøø ma dø'on ja jam wyinaty yja'atwa'andi jøts ja Jesúus yjaaktyimñøjkxwa'añ, tyimñaxwamp ja jam.

29 Jøts kuwanı tyiktandøø, yide'en ja tnimaadyøø:

—Møøt tank øots ya, po tøts chuu'jini, koodsiwyanipts.

Xjats ja Jesúus ja jam jade'eñi myøøtaajnidøø.

30 Kuts ja tmøøt'ixaqktøø, tø wyinaty twinguwaadsidi ja kaabyajt, ixam ja chinaañidi ku ja tnixajiyih'ñ ja tsapkaaky, jøts ja ojts tkunuuk'kxy, jøts ja t'adujkpajky, jøts ja tyagiko'oniyidøø.

31 Winets wyeen ja nay jatyi wyatstøø, jøts ja t'ejxkajptøø jøts kudam ja' Cristo; jøts ja nay jatyi ñank'y'ejxigø'øñiyi.

32 Jøts ja ñawyqajniðøø:

—Kidi janchjotkujk adøm yø tø xyikjajtyim ku tuu'ajy tø xamimadyaqkyim ja Dios kyajpxy.

33 Xjats ja niwine'enin kyata'qanidøø kya'amøjkidøø, jatyi ja jadigojk tyuu'døjkidøø jøts ja wyimbejttøø jam Jerusalén, jamts ja tpattøø ja ñimaktu'ukpi kudanaabyidi, tø ja jam wyinaty ñamyukyidi mørøt ja myigu'uktøjkki.

34 Jøts ja ñimqajyidøø:

—Janch tøts ja nwindsøn'ajtim yjukpyiky, yø Simón tø tyimy'ixy.

35 Jøts yja' ja tnimadyakmidøø sa ja wyinaty tø yjatti kyubatti jam tuu'äm, jøts sudso ja wyinaty tø t'ejxkapti ja Jesúš ku ja t'adujkpajky ja tsapkaaky.

Ku ja nwindsøn'ajtim Jesúš ñank'y'ijxyi ma ja pyabøjkpitøjk jam

36 Examni dø'øn ja wyinaty jade'en ñawyq'añidi ku ja Jesúš jam ñank'y'ejxøø jadigojk ja' y'agujk'andi ma ja jam wyinatyi, jøts ja ojts kyajpxpoo'kxiði, yide'en ja ñimqajyidøø:

—Dios mjagyepyidi.

37 Jadi'iñi ja myondi tyuktì, tsø'øgi ja jadi'iñi yikmajadaktip, jade'en ja wyinmaydi pø nugo ja tijy y'ejxjooxti.

38 Yide'en ja Jesúš ja ñimqajyidøø:

—¿Tigøjxp ku mdsø'øgidì, ti mdsø'jkidip? ¿Tiku xkajanchjawidi?

39 Ejxidik øts ngø' ndeky. Pø øtsts idø'øn kø'øm. Tondik øts, ejxtik øts; pø ka'ats ejxma'jtìn ñine'kx

møødi, ni pyajk niti ja jade'en kya'ejtxi, sám meets ixyam x'ijxy tuki'iyi nmøøt'aty.

⁴⁰ Kuts ja jade'en tyukmadojidløø jøts kyø' tyeky ja tnønky'ejxøø.

⁴¹ Kumi nika'anims ja wyinaty yikxon ttajotkukidi jøts ja tjanchjawidit, jade'en ja xyonda'akti, jade'en ñigyumäap tja'w'il'adø'øtsti, xjats Jesúš ja ñimqajyidløø:

—¿Ka'ap ja ti jiilkxy xmøødidi?

⁴² Jøts ja tmøødyøø tukpidasi ja ajkxtsa'ayu'nk møøt ja jombya'aku'nk,

⁴³ jøts ja t'axajiyihñ jøts ja ojts jamyi tjii'kxy ja' wyindumdi.

⁴⁴ Winets ja ñimqajyidløø:

—Jade'en øts idø'øn tø njaty sa meets ojts ndukmadøyin ku meets ja y'ijty njaaqmøøtwidity, jøts ku øts jade'en wyinaty njatwa'añ sa øts jap nyiknigajpxy ma ja kutujk Moisés Dios tyukjajyøø, jøts nayide'en jap nøkyjøtpy midi ja yjadu'ukpi kugajpxy yjaadyøndøø, jøts nayide'en sa ja nøky tnøgajpxy jap Salmosjøtpy.

⁴⁵ Xjats ja Dios kyajpxy ja tyukja'gyukiyidløø,

⁴⁶ yiide'en ja ñimqajyidløø:

—Jade'en jap yja'ayi jøts ku ja Cristo y'oookt, kyidigøøk xøøwts ja yjujkpyøkt ku o'jkin ja tja'uk'ext;

⁴⁷ jøts ja yiknigajpxwa'kxt o manaqajx o magajp, ku ja ya Jerusalén cho'onda'akt jawyeen, jøts ku ja'agøjxp yiknøjmidit o pøn, wan ja chinqa'yin tyiktigatstí jøts yikpojkpiamaa'kxtit.

⁴⁸ Meets, wål'ats mdyimy'ijxpy mdyimñija'wip sa jaty tuki'iyi tyuñi yjatyi.

49 Madowd̄its, ndanigaxp meets ja' midi øts ja Dios Teety tø xamiwandaaḡi; yaaȳits meets m'awext ya Jerusalénḡit kajpjøøjty kunim ja mbaqadidit ja møk'ajt̄in midi jap tsajpjøtpy kidaakp.

Ku nwindsøn'ajtim Jesú斯 chajpejty

50 Xjats idø'øn Jesú斯 ja jam kajpjotp wyaabidsøøjmidøø, jøts ja yiknøjkxidøø jam Betania, ojts kyø' ja tyanixajyidi jøts ja kyunuukxidøø.

51 Kuts ja jade'en kyunuukxidøø, jøts ja myajtstujtidøø, jøts ja chajpejty.

52 Jøts ku ja wyinaty tø t'ukwindsø'øgid̄i t'ukwijnjawidi, xjats ja ojts wyimbnejtnidi ñøjkxnidi jotkujk'atyim jam Jerusalén,

53 xumijam'ajtip idø'øn ja' jam tsaptøjkjotp jøts ja jam tmøjøwidi tkunuukxyjøwidi ja Dios. Jade'en ja y'ejxi tyiyi.

**Ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi xukpaajtimp
ja nits'o'ok'ajtin
New Testament in Mixe, Tlahuitoltepec
(MX:mxp:Mixe, Tlahuitoltepec)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Tlahuitoltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Tlahuitoltepec [mfp], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Tlahuitoltepec

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

clv

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

422dcf73-46a5-5403-b423-8406ed76ac1d